PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo - Cena 40 lir

Leto XXII. Št. 193 (6480)

TRST, četrtek, 25. avgusta 1966

PRED ODHODOM FRANCOSKEGA PREDSEDNIKA V AZIJO

Obisk gen. de Gaulla v Kambodži v središču mednarodne pozornosti

Njegovo bivanje v Pnom Penhu bo posebne važnosti v zvezi z Vietnamom - Za sedaj pa se ne pričakuje nobena nova francoska pobuda

PARIZ, 24. — Vojna v Vietnamu bo v središču pozornosti generala de Gaulla med njegovim potovanjem v Afriko, na Daljni vzhod in Pacifik. To je izjavil predstavnik vlade Bourges po današnji seji vlade.

«General de Gaulle, je izjavil Bourges, je osebno obrazložil potovanje, na katero se pripravlja. V Kambodži bo general de Gaulle na področju, ki je izredno važno. Zaradi tega bo njegovo bivanje v Pnom Penhu še posebne važnosti.»

Bourges je izjavil dalje: «Potovanje, ki ga bo predsednik republike začel jutri in bo trajalo do 12. septembra, je v skladu z dvema vrstama zanimanja: prva je nacionalnega značaja, druga pa mednarodnega. Prva točka ima dva smotra: 1. Predsednik republike je hotel osebno videti preizkuševalni center na Pacifiku ter s tem poudariti važne tehnične, znanstvene in finančne napore Francije. Tam bo prisostvoval jedrskemu poskusu. 2. Predsednik republike želi obiskati prekomorska ozemlja. Znano je, da pripisuje general de Gaulle veliko važnost tem ozemljem, s katerimi ima posebne odnose. Zato se bo sestal s prebivalci, z njihovimi predstavniki, s predstavniki uprave in bo na kraju samem pregledal tamkajšnji položaj, zlasti na socialnem in gospodarskem sektorju.

Drugo zanimanje je mednarodnega značaja. Predsednik republike je zadovoljen, ker bo mogel med tem potovanjem obiskati deželi dveh prijateljskih vlad: Etiopijo in Kambodžo. Predsedniku republike gre za to, da vrne voditeljema teh dveh držav obisk, ki sta ga napravila Franciji in generalu de Gaullu.

Ni moč mimo dejstva, da ko bo predsednik republike v Kambodži, bo na področju, ki je sedaj očitnega in bistvenega interesa. Zaradi tega bo bivanje predsednika republike v Pnom Penhu posebne važnosti.»

V Parizu ugotavljajo, da je de Gaulle mnenja, da v sedanjih okoliščinah ne more Francija sprejeti nobene pobude glede Vietnama, ki bi lahko bila uspešna. Mnenja pa je, da je njegova dolžnost da pove, kar misli. Zlasti bo poudaril, da vojna, ki jo vodijo Američani, ne bo rešila ničesar, da ni druge rešitve razen politične, in da samo nevtralizacija indokitajskega polotoka lahko jamči prihodnost.

Ugotavlja se, da bo de Gaulle verjetno samo ponovil v kambomški prestolnici stališče, ki ga je že obrazložil ob drugih priložnostih. Toda to pot bodo njegove izjave posebne važnosti, ker bo govoril na področju, ki je v središču jugovzhodne Azije. V Pnom Penhu bo govoril najprej zvečer 31. avgusta na večerji, ki mu jo bo priredil Sihanuk, in 1. septembra pred 80.000 ljudmi na stadionu. Navzoči bodo tudi severnovietnamski predstavniki in verjetno tudi predstavniki južnovietnamske narodnoosvobodilne fronte.

SAJGON, 24. — Pomorska plovba med Sajgonom in morjem je od davi znova normalna. Južnovietnamske oblasti so sporočile, da ameriška ladja, ki se je včeraj potopila, ker je zadela na mino, ne ovira več prometa. Ves tovor na ladji je zgubljen. Ladja je prevažala orožje in strelivo.

Včeraj so ameriška letala znova bombardirala Severni Vietnam. Nekatera so napadla nekaj motornih čolnov vzhodno od Hajfonga. Severnovietnamska vlada je poslala mednarodni nadzorstveni komisiji protestno noto, ker so ameriška letala 22. avgusta bombardirala predmestje Hanoja in Hajfonga in ker so 20. in 21. avgusta bombardirala več jezov.

V Južnem Vietnamu so ameriški bombniki že tretjič v treh dneh bombardirali neko področje vzhodno od Sajgona, kjer domnevajo, da se zbirajo osvobodilne čete.

Sporočili so, da je general Vestmoreland sklenil ustanoviti posebno komisijo v zvezi s celo vrsto «pomot» pri bombardiranju v Južnem Vietnamu. Kakor je znano, so ameriška letala večkrat «po pomoti» bombardirala civilno prebivalstvo. Od julija so taka bombardiranja povzročila 143 mrtvih in 233 ranjenih med civilnim prebivalstvom.

Johnson o konferenci azijskih držav

WASHINGTON, 24. — Ameriški predsednik Johnson je na današnji tiskovni konferenci izjavil, da bi bile ZDA zadovoljne, če bi sklicali konferenco azijskih držav, na kateri bi govorili o rešitvi vietnamskega spora. Dodal pa je, da ameriška vlada ne pritiska, naj bi sklicali tako konferenco, ker tudi ne izključuje «nevarnosti, da bi konferenca imela prav nasproten učinek od zaželenega».

Johnson je ponovil, da ni opazil nobene važne spremembe v stališču osvobodilne fronte in Severnega Vietnama in je nato ponovil, kar venomer ponavlja v vsaki svojih izjav v zvezi z Vietnamom.

Zatem je Johnson izjavil, da upa, da bo potujoči poslanik Harriman mogel obiskati Kambodžo. Zelo zadovoljen bi bil, če bi se to zgodilo. Zanikal je nato govorice, da bi želel poslati v države jugovzhodne Azije bivšega predsednika Eisenhowerja.

Večino svoje tiskovne konference je Johnson posvetil notranji politiki in gospodarskim vprašanjem. Izrekel je prepričanje, da prihodnje volitve ne bodo prinesle važnih sprememb v senatu in predstavniški zbornici.

Neki časnikar ga je vprašal, iz kakšnega razloga so med zadnjim sondiranjem ugotovili naklonjenost Robertu Kennedyju kot demokratičnemu kandidatu za predsedstvo republike leta 1968. Predsednik je odgovoril, da si tega ne zna razložiti.

Nato je predsednik pozval sindikate in delodajalce naj zaustavijo dviganje cen in mezd. Pripomnil je, da vlada ni še pripravljena priporočati zvišanje davkov, da prepreči nevarnost inflacije. Poudaril pa je, da bo potrebno sprejeti nove ukrepe, da se zagotovi stabilnost cen in mezd.

PARIZ, 24. — Na dašanji seji atlantskega sveta je italijanski delegat v Ženevi Cavalletti poročal o delu razorožitvene konference.

Zatem so proučevali vprašanje morebitnega zmanjšanja števila brit. tanskih vojakov v Zah. Nemčiji. Britanska vlada bo sporočila nove predloge na prihodnji seji sveta.

Septembra novi bankovci po 500 lir

RIM, 24. — Med 20. in 25. septembrom bodo spravili v obtok nove bankovce po 500 lir, ki nadomeščajo stare 500 lirske bankovce, ki so bili veljavni do 30. junija, a jih Italijanska banka lahko menja do 31. decembra.

Zvedelo, se je, da je začel državni tiskarski zavod danes izročati Italijanski banki nove bankovce. Izročili jih bodo vsak dan milijon. 15. septembra bo Italijanska banka poslala prvo količino bankovcev v vrednosti 10 milijard lir pokrajinskim zakladnicam. Kmalu nato bodo bankovce spravili v obtok.

U Tant se misli umakniti?

NEW YORK, 24. — Danes so uradno javili, da bo glavni tajnik OZN U Tant sporočil 1. septembra ob 18. uri, ali sprejema ponovno izvolitev za tajnika ali ne. Njegov sedanji mandat poteče 3. novembra.

V obveščenih krogih pravijo, da U Tant ne misli znova kandidirati, predvsem zaradi tega, ker ni naletel na sodelovanje pri prizadevanjih za rešitev vietnamskega spora. Varnostni svet ga bo prav gotovo skušal prepričati, naj se ne umakne. Toda malo verjetno je, da bo U Tant sprejel nov mandat za pet let. V najboljšem primeru, in če bo dobil obljubo o sodelovanju, bi sprejel mandat za tri leta.

PO ŠPEKULACIJAH V AGRIGENTU

Član sicilske vlade blokiral ministrovo preiskavo

Odbornik Carollo je ukazal zapleniti gradbena dovoljenja, izdana raznim špekulantom - Stališče socialistov

AGRIGENTO, 24. — Danes je prišel v Agrigento dr. Taradel, član tehnično-upravnega tajništva preiskovalne komisije, ki jo vodi dr. Martuscelli in ki jo je imenoval minister za javna dela Mancini. Obiskal je funkcionarje tehničnega urada, agrigentskega župana in občinski tehnični urad.

Vrnila sta se tudi dr. Mignosi in dr. Di Cara, ki morata v imenu sicilske deželne vlade preiskati spise, ki se tičejo gradbenih dovoljenj. Dr. Mignossi je bil pri prefektu in pri namestniku prokuratorja dr. Fotiju, nato pa se bo sestal še s predstavniki agrigentskega občinskega sveta.

Kot je znano, je na pobudo deželnega sicilskega odbornika Carolla deželna oblast enostavno zaplenila omenjene spise, ki vsebujejo gradbena dovoljenja, ki so bila dejansko protizakonito izdana špekulantom. Ta deželna pobuda za zaplembo je v resnici objektivno blokirala preiskavo ministrske preiskovalne komisije. V tej zvezi piše današnji «Avanti», da je bila ta pobuda «politično neprimerna, tem bolj, ker je akcija ministra Mancinija v vsakem pogledu povsem pravilna, ker je upoštevala tudi pristojnost dežele, saj je deželna vlada imenovala dva predstavnika, ki sta bila vključena v komisijo, da bi se ustvarilo nujno in plodno sodelovanje.»

«Toda jokati nad razlitim mlekom je sedaj brez koristi: danes je vprašanje nadoknaditi izgubljeni čas in odločno nadaljevati. Dežela je z neko izjavo potrdila svojo voljo, da njeni organi sodelujejo z ministrsko komisijo. In glasilo KD je ponovilo voljo svoje stranke, da se do kraja ugotovi odgovornost in krivci kaznujejo,» poudarja glasilo PSI in nadaljuje:

«Sedaj je potrebna konkretna politična volja, da se na najbolj jasen, hiter in strog način preiskava zaključi.... To je v interesu vseh, predvsem pa v interesu, demokracije: da se razčistijo odgovornost in vzroki, ki so povzročili usad v Agrigentu, tako da bodo državljani gotovi, da za špekulante v Agrigentu ne bo nobene milosti.»

Tudi predsednik deželne parlamentarne skupine PSI Filippo Lentini je izjavil, da se je polemika o Agrigentu zaostrila zaradi «nesrečnega poskusa nekaterih predstavnikov deželne vlade, da bi se preprečila odločna in energična akcija ministra Mancinija». Glede zaplembe gradbenih dovoljenj pa je izjavil, da se s Carollovo pobudo deželna vlada ni strinjala v celoti in da se socialisti z njo ne strinjajo. Lentini trdi, da je «nerazumljivo, kako je moglo priti do zaplembe spisov in vseh zadevnih papirjev» ter poudarja, da je Carolla na ta način blokiral ministrovo pobudo. Lentini pa kljub temu dopušča, naj bi Carollo svojo pobudo nadaljeval, ko bo delo ministrske preiskovalne komisije zaključeno. Na ta način hoče Lentini ločiti svojo odgovornost od Carollove.

Danes je bila napovedana demonstracija agrigentskih gradbincev, ki jo je organiziral sindikat CISL. Delegacijo delavcev je sprejel prefekt nato pa še župan. Obrazložili so jima vprašanje brezposelnosti, ki je nastala zaradi prekinitve gradenj.

Danes prekinitev dela v Ženevi

ŽENEVA, 24. — Danes je bila v Ženevi kratka seja, na kateri so nekateri govorniki podali pregled dosedanjega dela konference. Hkrati so imeli kratko zaupno sejo, na kateri so pregledali končno poročilo o konferenci, ki ga morajo predložiti glavni skupščini OZN. Podočilo sta pripravila sopredsednica, ameriški delegat Fisher in sovjetski delegat Rošin. V glavnem našteva poročilo glavne obrise raznih pobud in predlogov posameznih delegacij. Zvedelo se je, da so med kratko debato nekateri delegati kritizirali poročilo in izrekli razne pripombe bolj glede oblike kakor glede vsebine. Na podlagi teh pripomb bosta sopredsednika predložila jutri dokončno besedilo dokumenta.

Med današnjo debato sta govorila poljski in kanadski delegat. Poljski delegat je izjavil, da konferenca ni dosegla nobenega rezultata, in je pripomnil, da je treba to pripisati ameriški napadalni politiki v Vietnamu in vplivu, ki ga Zahodna Nemčija ima v NATO. Čeprav je negativno ocenil delo konference, je vendarle poudaril, da stvar razorožitve ni mrtva, ker je sedaj že globoko zakoreninjena.

Kanadski delegat pa je izjavil, da je odbor dosegel med sedanjim zasedanjem omejene rezultate. Pripomnil je, da je zgrešeno trditi, da je bilo delo nekoristno. Že dejstvo, da se diskutira, je važno.

Jutri bo zadnja seja konference. Verjetno se bo odbor ponovno sestal po zaključku zasedanja glavne skupščine OZN

«Lunar Orbiter» bo slikal Zemljo

HAMPTON (Virginia), 24. — Z neke zemeljske postaje so danes dali satelitu «Lunar Orbiter» ukaz, naj usmeri objektive na Zemljo, da jo slika, da bo moč videti, kako jo vidi kozmonavt, ki pristane na Luni. Šele jutri bo moč vedeti, ali bodo slike dobre, ko jih bo «Lunar Orbiter» oddajal na Zemljo. Sedaj kroži «Lunar Orbiter» na tiru okoli Lune, ki ima apogej 1855 kilometrov, perigej pa 53 kilometrov.

Kar se tiče drugih ameriških vesoljskih programov, je aeronavtika včeraj sklenila odložiti izstrelitev osmih vojaških satelitov, ki bi služili za komunikacije. Izstreliliti so jih imeli danes z raketo «Titan 3 C». Izstrelitev so odložili, ker je sedem podobnih satelitov, ki so jih izstrelili junija, včeraj nenadoma zgubilo nekaj na svoji moči. Vse te satelite, skupno z drugimi sedmimi, ki jih mislijo izstreliti konec leta, mislijo uporabiti za sistem vojaških komunikacij okoli sveta, ne da bi mogel sovražnik poslušati ali motiti oddaje. Satelite, ki so jih mislili izstreliti danes, so nameravali uporabljati zlasti za komunikacije med Washingtonom in Sajgonom. Za jutri je v programu izstrelitev rakete «Saturn 1» s kabino «Apolon».

DANES

Iz Turčije še vedno prihajajo pretresljive vesti o iskanju trupel ponesrečencev pod ruševinami. Še vedno ni znano dokončno število žrtev. Vendar pa ne grozi epidemija tifusa in kolere, kakor so prej mislili, ker voda v večini prizadetih naselij ni bila okužena.

Včeraj je ponovno govoril Johnson in ponovil že znana stališča: da se strinja z azijsko konferenco za Vietnam, da ni sprememb v stališču Severnega Vietnama itd. Sicer pa je največ govoril o notranjih zadevah. Podobne izjave je dajal tudi državni tajnik Rusk. Z Vietnamom je v zvezi tudi de Gaullovo potovanje v Afriko in Azijo in včeraj je predstavnik francoske vlade povedal, da bo zlasti de Gaullov obisk v Kambodži še prav posebno važen. Nekateri krogi v Parizu ugotavljajo, da Francija ne more v sedanjih okoliščinah sprejeti nobene uspešne pobude glede Vietnama, vendar pa general misli, da je njegova dolžnost povedati svoje mnenje, ki je že znano: vojna, ki jo vodijo Američani, ne bo rešila ničesar; da ni druge rešitve razen politične in da samo nevtralizacija lahko jamči prihodnost. Seveda se je ameriško bombardiranje Severnega Vietnama nadaljevalo tudi včeraj in hanojska vlada je vnovič protestirala pri nadzorstveni komisiji zaradi najnovejšega bombardiranja predmestij Hanoja in Hajfonga ter nekaterih jezov. Ameriški vrhovni poveljnik v Vietnamu pa je v zvezi s številnimi «pomotami» pri bombardiranju sklenil ustanoviti posebno komisijo.

V Bonnu je po ostavki dveh generalov včeraj odstopil še tretji, in sicer vrhovni poveljnik tretjega vojaškega področja, tako da je obrambni minister von Hassel ter z njim kancler Erhard in vsa njegova vlada v vedno večjih težavah, ker je hkrati izpostavljena tudi ostrim socialdemokratskim napadom. Vse to je v zvezi z nakupom ameriških letal, s katerimi se je zgodilo okrog 40 smrtnih nesreč; nakup je bil povsem «politična odločitev»

V Pekingu so se tudi včeraj nadaljevale demonstracije Maocetungovih «rdečih gardistov» in težko je predvideti, kaj vse bo ta najnovejša «kulturno - revolucionarna» organizacija v bližnji prihodnosti storila.

Včeraj so v Sovjetski zvezi izstrelili sondo «Luna 11» proti Luni. Ni znano, ali bodo napravili tudi tokrat poskus «rahlega» pristanka. V ZDA pa bodo izstrelili danes raketo «Saturn 1» s kabino «Apolon».

PO PEKINŠKIH ULICAH

«Rdeči gardisti» izvajajo «kulturno revolucijo»

Organizacijo «Rdeče garde» so ustanovili tudi na pekinški univerzi in v srednjih šolah

PEKING, 24. — Na pekinški univerzi in v srednjih šolah so formirali organizacije «Rdeče garde», ki jo sestavljajo «najodločnejši in najbolj revolucionarni dijaki» z nalogo, da «ščitijo predsednika Maocetunga in partijo». Na nedavnem zborovanju sta se Maocetung in maršal Lin Piao pojavila pred ljudstvom z značkami te organizacije na ovratniku vojaške uniforme. Ne glede na razloge nastanka te organizacije, ni dvoma, da je nastala kot rezultat «kulturne revolucije». Vendar doslej še ni znano, kakšna je njena organizacijska struktura, koliko članov šteje, kakor tudi, kdaj se bodo ti mladinski odredi formirali tudi v drugih krajih Kitajske, če se bodo.

«Rdeči gardisti» so tudi danes nadaljevali demonstracije po pekinških ulicah. Skupine mladih so krožile od hiše do hiše in grajale tiste stanovalce, ki se po njihovem mnenju upirajo Maocetungovim tezam in «veliki kulturni revoluciji». Videti je bilo študente, ki so razbijali šipe na oknih, prevračali pohištvo ter metali na ulice predmete, ki so se jim zdeli «buržoazni luksus». V mnogih primerih so demonstranti kazali zbrani množici razne predmete, kakor n. pr. dragulje, obleke po zahodnem kroju in čevlje po zahodnem običaju. Nato so vse te predmete zmetali na ulico.

Nekatere osebe so demonstranti vodili v sprevodu po ulicah. Tako so nekega moškega vodili v sprevodu in moral je nositi tablo z napisom: «Sem proti revoluciji».

Danes so skupine delavcev odstranile ali pokrile verske simbole iz cesarjeve dobe v bivšem cesarjevem parku, ki je ena glavnih turističnih privlačnosti v središču mesta. Drugi delavci so odstranili številne kipe Bude z zunanjih zidov nekega templja, ki je star 300 let Kojih je neki časnikar vprašal, zakaj to delajo, so delavci odgovorili, da kipi predstavljajo «fevdalne ideje».

Nekateri «rdeči gardisti» so nalepili pred vhod nekega parka napis, v katerem kritizirajo mlade pare, ki sedijo v parku in «delajo stvari, ki žgejo oči». Napis se dalje glasi: «Taka in druga podobna dejavnost mora prenehati, kakor n. pr. biti budni pozno ponoči, zato da se pišejo ljubezenska pisma.»

Po ulicah so se opazili tudi napisi, v katerih je rečeno, da je treba požgati tiste knjige, ki niso v skladu z Maovo ideologijo. Drugi napisi govorijo o tistih, ki dobivajo odškodnino od države za zaplenjeno lastnino. Ti bi morali vrniti državi vse, kar imajo v bankah, razen zneska tisoč jenov (približno 230.000 lir). Študentje objavljajo številne izjave, v katerih opravičujejo in poveličujejo svojo dejavnost v teh dneh ter pozivajo delavce, naj se prilagodijo novim navodilom (zlasti kar se tiče oblačenja in striženja las), ter očitajo prejšnji občinski upravi, da se sedemnajst let ni brigala za reforme. Govori se, da so študenti zavzeli tudi stališče, kar se tiče cestne signalizacije. Nasprotujejo namreč uporabljanju rdeče barve pri semaforjih, ker ni dopustno, da bi rdeča barva simbolizirala «stoj».

Japonska agencija «Kiodo» poroča iz Pekinga, da «Rdeča garda» zahteva razpustitev vseh «demokratičnih političnih strank» na Kitajskem z izjemo komunistične stranke, in to v 72 urah. Na Kitajskem je osem «demokratičnih političnih strank» poleg komunistične.

Drugi manifesti, ki so jih razobesili «rdeči gardisti», vsebujejo 23 predlogov, ki povzemajo glavne teme «kulturne revolucije». Nekateri od teh predlogov so: Vsi buržuji morajo ročno delati; v vseh kinematografih, gledališčih in knjigarnah mora biti slika Mao Ce Tunga; Maocetungovi citati morajo biti povsod, tako v notranjosti kakor zunaj; izginiti morajo stare navade; izginiti morajo luksuzne restavracije. Gesla se morajo pisati z rdečo barvo in ne z zlato; na vseh ulicah morajo biti zvočniki za sporočanje navodil; študiranje Mao Ce Tunga se mora začeti v otroških vrtcih; intelektualci morajo na delo na deželo; obedi morajo biti skupni in povrniti se je treba k običajem prvih ljudskih komun leta 1958; odreči se je treba parfumom, draguljem, kozmetičnim sredstvom, neproletarskim oblekam in čevljem; ukiniti je treba prvi razred in luksuzne železniške vozove; odreči se je treba slikam lepih deklet; odpraviti je treba slike, ki ne predstavljajo političnih argumentov; nedopustno je, da ne bi vse slike ne bile v skladu z Mao Ce Tungovo mislijo; knjige, ki ne odražajo Mao Ce Tungove misli, je treba zažgati.

PRI PROMETNI NESREČI

Prof. Giorgio La Pira lažje ranjen

MASSA MARITTIMA (Grosseto), 24. — Popularni prof. Giorgio La Pira je bil sinoči laže ranjen med avtomobilsko nesrečo blizu kraja Rondelli. Ozdravel bo v desetih dneh. Ranjene so bile še štiri osebe, ki so se vozile v dveh avtomobilih, ki sta trčila.

PO ARETACIJI ATENTATORJA NA «ALITÀLIA»

«Kako dobri so kriminalci med nami: zločine počenjajo le onstran meje»

Tako komentira «Kurier» izjavo teroristične organizacije BAS - Rekonstrukcija atentata - Tudi Falk je priznal - Policija išče tretjega sokrivca

DUNAJ, 24. — Dunajski vladni list «Volksblatt» piše, da išče policija se tretjega sokrivca za atentat na dunajski sedež «Alitalia». List piše, da je to neki Heinz Karl Prokisch, ki stanuje blizu Kubarta, toda policija ga ne more najti. Kot je znano, je policija doslej aretirala samo Emanuela Kubarta in Hansa Falka. Prvi je dejanje že včeraj med zaslišanjem priznal, da je on atentator in da je sam izdelal bombo. Falk pa je sodelovanje s Kubartom priznal danes. Po poročilih dnevnika «Kurier» je Kubart povedal, da je uporabljal trinitrotoluol, ki je zelo močan eksploziv.

Prejšnjo noč pa so policaji Kubarta peljali najprej v njegovo stanovanje, nato pa je moral pokazati, kako je atentat izvršil. Povedal je, da je tisto noč odpeljal iz svojega stanovanja v Mandlgasse 14 bombo s Falkovim avtomobilom. Bombo je izdelal sam. Tako so prispeli v Kaerntnerring. Falk je najprej dvakrat obvozil z avtom blok poslopij, da bi se prepričal, da ni nikogar. Končno se je ustavil pred kinematografom Kuenstlerhaus v Akademiestrasse, medtem ko je zelo močno deževalo. Tedaj je Kubart izstopil in v teku odnesel bombo. Najprej jo je postavil pred vhodna vrata št. 2, kjer je tudi vhod v pisarne ENIT. Toda takrat je zagledal nekega človeka, ki bi ga bomba lahko ranila in je zaradi tega — po njegovih besedah — postavil bombo pod zadnje izložbeno okno. V tistem trenutku je ura pred opernim gledališčem kazala 4.48. Nato je Kubart prižgal vrvico in se naglo vrnil v avtomobil. S Falkom sta se potem vrnila domov. Bomba je eksplodirala ob 4.51. Kubart je bil zelo presenečen, ker je njegova bomba povzročila take posledice, češ da je tehtala samo 4 kg. Toda strokovnjaki trdijo, da je moralo biti najmanj 10 do 15 kg eksploziva.

Trdi se, da je prejšnjo soboto Kubart najprej izjavil, da je bil tisto noč doma. Zaradi tega so ga iz zapora izpustili. Toda hišnica Maria Streicher je policiji izjavila, da ga je srečala ob 6. uri zjutraj, ko je prihajal iz kleti, oblečen pa je bil v nekakšen bel delovni plašč. Ko ga je vprašala, kaj počne tako zgodaj, ji je neodločno odgovarjal. Zato ga je policija ponovno zaprla in ga soočila s hišnico, ki je odločno ponovila svojo izjavo. Kubart je tedaj izjavil, da jo je srečal tri četrt ure prej, in sicer ob 5.15, da bi dokazal, kako je nemogoče, da bi bil samo dvajset minut pred tem na kraju atentata. Sicer pa so strokovnjaki ugotovili, da je eksploziv, ki so ga našli v Kubartovem stanovanju in v njegovi kleti isti, kot je bil uporabljen za atentat.

Policija pa sumi, da so Kubart, Falk in drugi skrajneži, ki jih še iščejo, organizirali tudi druge atentate in sicer: proti spomeniku republike na Dunaju, na italijansko veleposlaništvo in pred kratkim tudi na tovorni vlak, ki je vozil iz Innsbrucka v Italijo. Prav takrat sta bila namreč Kubart in Falk na Tirolskem. Udeležila sta se baje tudi «telovadnega praznika» v Innsbrucku, ki je bil povsem nacističnega značaja. Kubart je baje izjavil, da so ga na atentat nagovarjali drugi. Toda imen še vedno ni povedal. Trdi se, da je med njimi tudi že omenjeni Heinz Prokisch.

Po včerajšnji seji vodstva demokristjanske stranke Avstrije, ki ji je predsedoval kancler Klaus, je bila objavljena sledeča izjava: «Kdor koli je bil atentator, tu gre v vsakem primeru za kriminalne metode, katerih avtorji morajo biti postavljeni v take pogoje, da ne bodo mogli škodovati. Bombe — kdor koli in kjerkoli jih uporablja — niso ustrezno sredstvo za dosego zahtev, tudi če bi bile še taka pravične.»

«Socialistische Korrespondenz», agencija socialistične stranke, je objavila danes članek, v katerem se trdi, da so atentat že mnogo prej pripravile skrajne desničarske skupine, Falk pa je sodeloval. «Falk je sploh bolj važna oseba kot Kubart, kar zadeva kroge, ki stojijo za tem ogabnim atentatom. Izkaral se je že lani, ko je vodil demonstracijo skupine simpatizerjev za prof. Borodajkewicza. Takrat ga je državna policija zaslišala. Bil je član *«Zveze domovini zveste mladine»*, ki pa je bila razpuščena zaradi neonacističnega delovanja. Njegove zveze se rastezajo tudi na skupine «Avstrijske telovadne zveze» in na kroge dr. Burgerja, s katerimi je velik prijateli.

Že omenjeni «Kurier» pa piše, da se je takoj vedelo, kje je treba iskati atentatorje, in tudi kakšne kroge so obiskovali. List se vprašuje: «Mar ne bi bil že čas, da se ti «znani krogi» počistijo, in sicer prej kot bi utegnili storiti nove zločine? Mednarodna diplomacija je z začudenjem ugotovila dejstvo, da je tako imenovana organizacija BAS s pomočjo agencije APA lahko razširila sporočilo, v katerem je bilo rečeno, da BAS nima nobenega opravka z atentatom, temveč da je odgovorna samo za atentate na Južnem Tirolskem: BAS meče bombe samo v drugih državah, ne pa doma,» piše list in nadaljuje: «Kako dobri in tako pridni so ti kriminalci med nami, saj vendar počenjajo svoje zločine samo onstran meje. Prišel je čas, da storimo nekaj za dober glas Avstrije, poudarja «Kurier».

FAŠISTIČNO DIVJAŠTVO

Še ena oskrunitev spominske plošče

TERNI, 24. — Neki fašistični divjak je razbil spominsko ploščo, ki je bila vzidana v zid na nekem mostu v počastitev partizana Aspromonteja Luzia, ki so ga Nemci ubili, ko je poskušal most rešiti. Razbite kose spominske plošče je nekdo prinesel ponoči pred sedež sekcije KPI v Terniju.

LJUBLJANA, 24. — Med letošnjim poletjem je obiskalo Ljubljano 3500 slovenskih izseljencev iz Evrope, Severne in Južne Amerike in Avstralije. Večino izseljencev je prepeljalo letalsko podjetje «Adria Avioprometa».

PO POTRESU V TURČIJI

Še vedno odkopavajo mrtve in ranjene

Pod ruševinami so našli živega in nedotaknjenega triletnega otroka

VARTO, 24. — V neki vasi blizu Varta, ki jo je potres skoraj popolnoma porušil, je neki moški zaprosil vojake, naj mu pomagajo odstraniti ruševine njegove hiše, da odkoplje truplo triletnega sina. Vojaki. so odstranili nekaj ruševin in so pod nekimi vrati našli otroka živega in popolnoma nedotaknjenega. Toda malo je ljudi, ki lahko upajo, da bodo pod ruševinami svoji porušenih hiš, našli še kakega živega svojca.

Med vasmi v goratih predelih in poljsko bolnišnico helikopterji, vojaški tovornjaki in druga vozila neprestano prevažajo ranjence.

V nasprotju s tem, kar se je spočetka mislilo, ni bila voda v večini vaseh, ki jih je prizadel potres, okužena. Zaradi tega ni tako velike nevarnosti za epidemijo tifusa in kolere, kakor so mislili. Vendar pa so oblasti odredile, naj se nadaljuje cepljenje prebivalstva.

V Erzerum je prispelo davi pet «letečih vagonov», ki jih je dala na razpolago italijanska vojska in ki so včeraj pripeljala iz Rima v Ankaro 18 ton zdravil, živil, šotorov, odej in oblek za ponesrečence. Jutri zjutraj bosta odleteli iz Rima drugi dve letali s tovorom treh ton in pol mleka v prahu, ki ga je dal na razpolago italijanski Rdeči križ, ter treh ton in pol oblek in odej, ki jih je dalo na razpolago ministrstvo za obrambo. Ko bodo raztovorila te predmete v Erzerumu, bodo letala odletela v prestolnico Libanona Bejrut, od koder bodo pripeljala šotore, ki so last mednarodnega Rdečega križa. Ta organizacija je namreč zaprosila italijansko vlado, naj bi dala na razpolago ta letala.

Italijanski minister za zdravstvo Mariotti je v zvezi z mednarodnim pozivom za pomoč žrtvam potresa odredil nakup večje količine sanitetnega materiala, ki naj se takoj pošlje v Turčijo.

Pomilostitve v Alžiriji

ALŽIR, 24. — Alžirski predsednik Bumedien je pomilostil dva obsojenca na smrt, ki sta: bivši poslanec Slimane in Mohamed Benahmed, ki je bolj znan pod imenom «poveljnik Musa». Muso so aretirali 13. julija 1964. Zdi se, da ga je Ait Ahmed pooblastil, da organizira upor na področju Orana. Slimane, ki je prevzel vodstvo nad protivladnimi formacijami po aretaciji Aita Ahmeda, pa je bil obsojen v odsotnosti in baje mu je uspelo zbežati v tujino.

KRIZA V ZAHODNONEMŠKI VOJSKI

Odstopil je še en general Komentarji nemškega tiska

Opozarja se na nevarnost prikritega upora v vojski

BONN, 24. — Danes so sporočili, da je tudi vrhovni poveljnik tretjega vojaškega področja general Guenther Pape sporočil svojo ostavko. Svoj sklep je utemeljil s tem, da se ne strinja z uvedbo sindikalne dejavnosti v vojski. To je že tretja ostavka med voditelji zahodnonemške vojske v nekaj dneh po odstavitvi Panitzkega (ki je sicer sporočil svojo ostavko že 21. avgusta) in po ostavki generala Trettnerja.

Na današnji tiskovni konferenci je predstavnik bonske vlade sporočil, da se bo von Hassel izrekel glede omenjenih ostavk šele potem, ko bo ustno poročal Erhardu o zadevi. Sestala se bosta, ko se bo Erhard vrnil z dopusta. Predstavnik ni hotel odgovoriti na vprašanja, zakaj ni von Hassel obvestil takoj Erharda o ostavki Trettnerja in Panitzkega. Predstavnik je poudaril, da so razlogi ostavke dveh generalov povsem različni in je pripomnil, da ni moč govoriti o krizi v vojski, kljub temu, da so odstopili trije generali.

Glasilo bivšega ministra za obrambo Straussa «Bayern Kurier» zagovarja obnašanje generala Panitzkega. List poziva ministra za obrambo, naj se odloči za akcijo zaradi krize, ki je nastala v vodstvu vojske. O ostavki Panitzkega bodo razpravljali na izredni seji demokristjanske parlamentarne skupine 31. avgusta. Seje se bo udeležil tudi von Hassel, ki bo moral podrobno poročati.

Predstavnik sindikalne organizacije javnih nameščencev je izrekel dvom, da je general Trettner odstopil zaradi odloka, ki pooblašča sindikalno dejavnost med vojaki. Pripomnil je: «Če je tako, tedaj ne bi imeli razloga obžalovati, da je Bundeswehr zgubil generala, ki je mnenja, da se ustava ne sme uveljaviti tudi v vojaškem življenju.»

«Koalner Stadt Anzeiger» se sprašuje, ali je bil res pravi razlog za odstop Trettnerja odlok von Hassela glede sindikalnih svoboščin, in ali je Panitzki tako dolgo molčal na ukaz svojih predstojnikov. Po mnenju lista je jasno, da zaradi vseh teh dogodkov ni samo položaj ministra zo obrambo ošibel, temveč tudi položaj celotne vlade, predvsem pa kancleria Erharda. List se sprašuje, kaj se skriva za ostavkami generalov. Nato dodaja, da so visoki častniki morda bili mnenja, da lahko izkoristijo «nesrečni trenutek demokracije», da bi pridobili večjo težo v državi. Po mnenju lista «Westfaelische Rundschau» ne gre več za krivdo tega ali onega ministrstva, temveč zajema kriza vso državo. Pri tem opozarja, da se je kriza francoske republike začela ne z odkritim, temveč s prikritim uporom vojakov.

Bivši minister Strauss je v imenu krščansko socialne stranke podal izjavo, v kateri pravi, da je ostavka Trettnerja ni Panitzkega odprla krizo zaupanja, ki je tiela pod pepelom. Strauss pravi, da sedaj ne gre za to, da bi spet premlevali staro vprašanje odnosov med državo in vojaki, temveč da je treba dati vojski možnost, da izpolnjuje nalogo, ki ji je poverjena. V brzojavki Panitzkemu omenja bivši minister za obrambo Strauss izjavo Panitzkega, da je bil nakup letal «Starfighter» politična odločitev.

«Luna 11»

MOSKVA, 24. — Agencija Tass pa je javila, da so danes izstrelili vesoljsko sondo proti Luni. Gre za «Luno 11», ki ima na krovu avtomatsko postajo, ki tehta 1640 kilogramov.

«Luna 11» pripada vrsti sond, ki so jih začeli izstreljevati leta 1959. Prejšnjo sondo, «Luno 10», so 3. aprila postavili na tir okoli Lune. Se prej je «Luna 9» 3. februarja rahlo pristala na Luni in oddajala številne slike.

Ni znano, ali bodo napravili tudi poskus rahlega pristanka. Agencija Tass poroča samo, da je namen današnje izstrelitve znanstveno raziskovanje vesolja blizu Lune in nadaljnje preizkušanje sistemov umetnega luninega satelita. Danes ob 13. uri po italijanskem času je bila sonda oddaljena 26.000 kilometrov od Zemlje. Na podlagi dosedanjih izkušenj je znano, da potrebujejo podobne sonde približno tri dni in pol, da se približajo Luni.

Agencija Tass je javila, da bodo v petek začeli na Pacifiku vrsto sovjetskih raketnih poskusov. Preizkušali bodo nosilne rakete. Poskusi bodo trajali do 25. oktobra.

KO SE IZSELJENCI VRNEJO V DOMAČI KRAJ

Rezija v znamenju «Šmarnemise» 1966

Rezijani dajo dosti na to, da imajo dobre šole. Vsaj dobre šolske zgradbe hočejo imeti, kakšen pa je pouk v teh šolah, pa ni odvisno od domačega prebivalstva in tudi ne od občine. Večina učnih moči prihaja v Rezijo z avtobusi in svojimi avtomobili samo za nekaj ur, da odbrenkajo svoje učne ure in se takoj odpeljejo. Mimo tega ne upoštevajo nič domačega slovenskega rezijanskega narečja. V Reziji je sicer dosti šol: nekaj vrtcev za predšolsko vzgojo, osnovna šola, obvezna srednja šola, profesionalna strokovna šola, radijska šola s korespondenčnim poukom. Frakcije imajo še povrhu svoje osnovne šole in azile. Župniki so zelo agilni in imajo zelo urejene šole za verouk s pravimi razredi, redovanjem in tekmovanjem. Toda ko gredo Rezijani v svet, jim manjka praktično znanje. Predvsem se ne naučijo v svojih šolah nobenega jezika. Da bi jih naučili vsaj nekaj besed nemščine, francoščine, da bi jih poučevali kaj malega rezijanščine, ker že doma govorijo ta svoj materin jezik. Kdo pa naj jih uči, ko pa ne znajo vsi ti državni in občinski uslužbenci nobenega jezika! Nekateri med njimi so kar dobri ljudje, toda ne razumejo ničesar, nobene besedice rezijanščine. Hodijo okoli med ljudmi, ko govore zanje svoj nerazumljiv materni jezik. Posebno je to tragično pri duhovnikih, ki morajo biti, posebno pri nekaterih zakramentih, duhovno najtesneje povezani z verniki kot to predpisuje vatikanski koncil. Domači jezik znajo seveda župan in njegovi občinski svetovalci, ki so domačini. Tu pa tam je med njimi kak član svobodnih poklicev, ki je priseljenec v dolini in ki tudi ne zna slovenskega narečja. Še celo občinski tajniki ne znajo jezika občanov in se obračajo na kakega skromnega «messo - scrivano», na navadne uradnike in občinske «gvardije», da jim kaj raztolmačijo. Zdravnik ne zna jezika svojih pacientov, lekarnar tudi ne. Rezijani sami govorijo med seboj vse glavne jezike Evrope, medtem

Rezijanka v narodni noši

ko so vsi ti tudi dobro plačani javni uslužbenci jezikovni ignoranti in niti ne ločijo, kakšen jezik govorijo med seboj domačini: ali nemško ali francosko ali rezijanščino ali čisto slovenščino, kakor jo govorijo onstran Predoline na sosednjem Bovškem. Zato ni čudno, da ne morejo imeti prevelikega spoštovanja do teh šolanih uslužbencev, ki ne znajo drugega kot italijanščino. Žaljivo se jim zdi, da se tem uradnikom ne zljubi naučiti se vsaj nekaj domačega materinega jezika rezijanskega prebivalstva. Nekateri duhovniki vzdihujejo, kako bi se radi naučili rezijanščine, toda kljub temu se v več letih bivanja v Reziji naučijo vsega le nekaj besed in so odvisni od tolmačenja in pojasnil, kaj neki pomeni kakšna vsakdanja beseda ali pa kaj se menijo ljudje med seboj v svojem materinem slovenskem narečju od svojih «perpetu» in služkinj. Od dobrega namena do izvršitve je pač tudi pri njih zelo dolga pot.

MNOGO ŠOL, MALO POUKA, MALO ZNANJA

Kljub temu, da številne šole v Reziji še zdaleč ne nudijo Rezijanom vsega tistega znanja, ki ga nujno rabijo v svojih emigrantskih potovanjih po svetu, pa se ljudje le zelo zavzemajo, da bi poskrbeli vsaj čimboljše šolske prostore za šolski pouk. Da šolski pouk izpade tako reven, pa ni so ljudje krivi, ampak višje in nižje šolske oblasti in sami pedagoški delavci. Metode pouka bi morale biti v Reziji čisto drugačne kakor so. Kadar govori prebivalstvo določen materin jezik, mora biti pouk po modernih pedagoških načelih v materinem jeziku učencev. Najmanj pa mora biti razlaga v azilih in v osnovni šoli v materinem jeziku, ako se hoče doseči perfektno znanje državnega jezika in raznih učnih predmetov. In končno bi morali učitelji in profesorji pokazati prizadevnost in ljubezen do učencev in njihovih staršev. Kot pa je sedaj, opravljajo v Reziji in kot sploh v vseh teh krajih učitelji neko birokratsko drdranje svojih lekcij, od katerih imajo učenci le malo koristi.

Obvezna srednja šola deluje v Reziji od leta 1962 v raznih prostorih in mora občina za neprimerne prostore plačevati visoko najemnino. Zato so občinski možje sklenili, da zgradijo novo šolsko poslopje za srednjo šolo. Občina se seveda obrača na oblasti za potrebne kredite in na tehnične urade za načrte. Seveda je celotno prebivalstvo na strani občine za prepotrebno šolo. Ni pa mogoče misliti, da bi bila šolska zgradba tako kmalu končana, ker je pač ves postopek sam zelo dolg. Že za razširjenje in moderniziranje osnovne šole v Solbici se je morala občina zelo truditi celo vrsto let, da je ta gradbena dela izpeljala.

GOZDOVI — JABOLKO SPORA

Precej manjša enotnost pa vlada med ljudmi glede izkoriščanja občinskega gozda Jama - Kot. Povojna zgodovina o izrabi občinskih gozdov je celo vrsto let razburjala duhove, ker so razna podjetja posekala ogromne površine, občinska blagajna pa je imela od tega le malo koristi. Zdaj so se gospodarske razmere spremenile in ni več raznih podjetij, ki so se pulila, da bi občino na en ali na drugi način opeharila. Zdaj pa občina nima kaj izbirati. V poštev prihaja edino podjetje Solagna, ki bi morebiti prevzelo sečnjo preostalega gozda. Občinski svet je sklenil, da podaljša temu podjetju pogodbo za sečnjo lesa v navedenem gozdu do konca leta 1967. Opozicija pa ni zadovoljna s pogoji in se temu upira. Slabi spomini na to, kako so delale pogodbe s podjetji v prvih povojnih letih pa še povečujejo odpor med prebivalstvom glede nesmotrne občinske politike zaradi gozdov.

NOBENIH TURISTIČNIH CEST

Vsa Rezija bi morala biti preprežena s turističnimi cestami, ker je narava povsod bogato posejala svoje lepote po rezijanski dolini. Toda, če izvzamemo asfaltirano cesto, ki veže dolino Rezije z dolino Bistrice ali Fele, só pa vse druge ceste po Reziji neustrezne za turistični promet. Zdaj namerava pokrajinska uprava zgraditi vsaj turistično cesto med mostom Rop in Solbico. Občina je seveda rade volje dala svoj formalni pristanek.

Glavni kraj občine na Ravenci bo dobil poleg že obstoječih obratov še nov hotel, ki ga misli zgraditi domačinka Marija Clemente, ki je zelo podjetna. Prav je, da bi ji občina znižala konsumni prometni davek na gradbeni material, ker velja pač zakon, da morajo biti v tako pasivnem in gorskem kraju dane olajave v davčnem bremenu za sleherno novo stavbo, zlasti pa za nove turistične in industrijske objekte.

Osamljena občina Rezija ne more za neke storitve kot je zdravniška, sklepati konsorcijev, ker so druge občine daleč proč za težko prehodnimi gorami. Tako mora sama vzdrževati svojega zdravnika, ki je trenutno dr. Antonio D'Onofrio. Zdravnik je pomembna osebnost v Reziji, ker ga ljudje mnogo rabijo. Rezijanske vasi so precej oddaljene druga od druge in mora zdravnik stalno obiskovati s svojim vozilom razne vasi. Na srečo so imeli Rezijani zadnja leta kar dobre zdravnike in se rezijanski pacienti in zdravniki sami radi spominjajo drug na drugega. Stroški za vzdrževanje občinskega zdravnika so pa precejšnji in mora občinski svet pri trajnem naraščanju cen in plač tudi stalno urejati zdravniško plačo za naprej in za nazaj. Prejšnjemu zdravniku dr. Cintiju so morali odobriti neke zaostanke, a novemu urediti celotne prejemke.

V občini so spet spremenili število najnižjih uslužbencev, ki so najpomembnejši, ker so na teh skromnih mestih večina domačini, ki morajo biti zdravi in čvrsti, a povrhu še dvojezični. Poznati morajo vsako stezo in znati vsaj rezijanščino in italijanščino. Trenutno so odpravili mesto sluge, ki opravlja tudi pisarniške posle, in dveh čuvajev ter postavili stražarja. Kot po drugih občinah Beneške Slovenije so ti ubogi sluge edina prava demokratična zveza med ljudstvom, med občani in višjo občinsko upravo. Predvsem so čedalje bolj redki občinski tajniki, ki znajo ali vsaj delno razumejo jezik občanov.

UČEJA NE VEČ «ESTREMO LEMBO» AMPAK V SREDI MED PRIJATELJI

O oddaljeni Učeji je zadnje čase zmerom dosti pisanja in govorjenja. Do občinskega urada v Reziji imajo strašno dolgo in nerodno pot preko hribov. Zdaj so dobili obmejni prehod prve kategorije. Dobro leto se je Videm boril, da je dosegel to prednost za Učejo, ker se bodo sedaj avtomobilisti vozili po 20 km dolgi cesti iz Tarčenta do prehoda pri Učeji, s potnimi listi do Bovca. Nihče pa se medtem ni potrudil, da bi zgradil obmejno postajo, kot je potrebna za obmejne carinske in druge državne organe. Ti državni organi bi lahko potrpeli in se zadovoljili tudi z začasno urejenimi prostori. Višja carinska oblast pa je vztrajala na tem, da se ne odpre obmejni prehod I. kategorije, dokler ne bodo imeli ličnih zidanih prostorov. Tako so birokrati uničili za letos ves trud političnih in gospodarskih krogov Furlanije, ki so se trudili okoli italijansko - jugoslovanskega mešanega odbora, ki urejuje v smislu videmskega sporazuma vsa vprašanja obmejnega prometa.

Kot izpostavljeno točko na meji so hoteli Učeji dati poudarek in so priredili posebno slovesno svečanost z odkritjem spomenika padlim v vojni.

REZIJA NIMA ŠAGER AMPAK NOSTALGIČNA ZBOROVANJA

V visokem poletju ima Rezija svoja rezijanska zborovanja. Najprej v Solbici na dan sv. Ane dne 26. julija, ki jo slavijo v največjem poletju, ko je tudi v visokogorskih vaseh vsaj nekoliko toplo. V Solbici kot v Trenti slavijo sv. Ano, saj so drugi cerkveni svetniki za te kraje neprimerni za ljudsko slavje. Prišlo je v Solbico polno domačih emigrantov. Marsikateri z lepimi nemškimi, francoskimi in italijanskimi avtomobili, večina pa z vlakom in avtobusom do domače vasi. Bilo pa je tudi precej italijanskih turistov iz sosednjih krajev Furlanije. Predvsem je bila najprej slovesna maša v cerkvi, med katero je pridigal duhovnik, ki živi med emigranti v Nemčiji. Nato je bila pred cerkvijo posebna svečanost: izmenjali so «kamerare», tj. tiste domačine, ki jih izvolijo vaščani, da nabirajo vse leto med sovaščani prostovoljne darove za cerkev. V preteklem letu sta nabirala Anton in Severin Letič. Nabrala sta zelo veliko vsoto nad 90.000 lir. Za nova kamerara so izbrali Ivana Negra in Danteja Letiča, ki bosta nabirala do druge sv. Ane. Ti kamerari so posebna ustanova rezijanske doline, ločena od navadnih cerkvenih ključarjev. Popoldne po blagoslovu je bila ljudska zabava z raznimi zabavnimi igrami, a na koncu so nastopili plesalci iz Bele v svojih rezijanskih nošah iz šestnajstega stoletja ob zvokih citer. Seveda so številni gledalci pozdravili to folklorno točko s ploskanjem.

Niti tri tedne zatem pa je bila v glavnem kraju Rezije v Ravenci «Smarnamisa», ki jo pod tem imenom poznajo domačini Slovenci in Italijani ter Furlani, ki žive v Reziji v raznih službah ali pa prihajajo tja nalašč k velikim svečanostim 15. avgusta v cerkvi in povsod po dolini na veliki šmaren. Tudi letos so Rezijani pokazali, da so ostali zvesti svoji Reziji in njenim običajem in tudi svojim slovenskim folklornim prireditvam. Od leta do leta je program cerkvenih in javnih prireditev večji. Seveda se pozna pri tem spretna roka župnika, ki zna organizirati vse stvari v Reziji, od športa, emigrantov, mladine in prireditev. Prireditve so letos za šmarno mašo ali za veliki šmaren trajale kar tri dni: v nedeljo pred šmarnim dnevom, na samo rožnico in še v torek. Ker opravlja ve-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Arezzo. Starodavni stolp palače «dei Priori» in spomenik Ferdinandu I. de' Medici

VELIKO ZANIMANJE ZA NASTOP SLOVENSKEGA ZBORA «GALLUS»

Arezzo od včeraj živi v znamenju mednarodnega polifonskega tekmovanja

(Od našega posebnega dopisnika)

AREZZO, 24. — Arezzo, zgodovinsko mestece etruščanskega izvora s slikovito lego na gričku sredi mikavne toskanske dolinice živi v znamenju 14. mednarodnega polifonskega tekmovanja «Guido d'Arezzo». Že na vlaku je nenavadno veliko ljudi s tujo govorico, ki so očitno namenjeni v to mestece tradicionalnega kulturnega dogodka evropskega in tudi izvenevropskega slovesa. Z menoj so na primer dopotovali člani mešanega zbora oxfordske univerze iz Londona, člani ženskega pevskega zbora iz Haaga, madžarski zbor «Aleksander Vander» iz Budimpešte in še nekaj italijanskih zborov. Nekateri zbori so prišli v Arezzo že v dopoldanskih urah, večina pa jih bo prišla jutri do večera, ker se bo tekmovanje za večino zborov začelo šele v petek, medtem ko bo jutrišnji program obsegal poleg svečane otvoritve samo nastop ženskih zborov v 3. kategoriji. Prihajajoče v Arezzo že na železniški postaji pozdravi napis z dobrodošlico. Na postaji sami posluje že od včeraj dopoldne informacijski urad, ki posameznim zborom, novinarjem in drugim povabljenim gostom dodeli vodiča, da jih odpelje v že naprej določeni hotel in ki je vljudno na razpolago tudi za vse druge potrebne informacije. Prvi vtis, ki ga človek dobi, ko naveže stik z organizatorji tega tradicionalnega pevskega tekmovanja je ta, da je organizacija skoraj brezhibna in da sloni na dobrih izkušnjah iz preteklih let čeprav so letos organizacijske zahteve spričo rekordnega števila prijavljenih zborov nedvomno večje. Pravtemu je morda pripisati tudi mrzličnost, ki jo je opaziti povsod bodisi pred gledališčem «Petrarca», kjer bodo zbori nastopili, bodisi na sedežu Združenja prijateljev glasbe, ki je glavni organizator tekmovanja, bodisi na glavnem tiskovnem uradu in na glavnem trgu, kjer še dobro uro pred nocojšnjim javnim koncertom nekaterih zborov postavljajo oder in potrebne svetlobne in zvočne naprave. Sicer pa daje prav ta mrzličnost pomešana z govorico najrazličnejših jezikov in s plapolanjem zastav vseh sodelujočih zborov tisto živahnost, pestrost in nevsakdanjost, ki je značilna za predvečer tako pomembnega dogodka. Žal so nekateri najavljeni zbori v zadnjem trenutku iz neznanih razlogov odpovedali sodelovanje. Med njimi je tudi akademski zbor «Tone Tomšič» iz Ljubljane kar prireditelji tekmovanja še posebej obžalujejo. Udeležbo so odpovedali tudi zbor iz afriške države Burundu, po en francoski, grški in portugalski, zbor «Tartini» iz Trsta ter nekaj drugih italijanskih zborov. Kljub temu pa je nastopajočih še vedno toliko, da bodo skoraj v vseh kategorijah potrebna izločilna tekmovanja.

Prihod našega slovenskega zbora «Jacopus Gallus» je najavljen za jutri popoldne in za njegov nastop vlada med prireditelji veliko zanimanje. Še zlasti me je presenetilo dejstvo, da je bila gospa, ki me je spremljala dobro informirana ne samo o Gallusu temveč sploh o slovenskih zborih in o visoki pevski kulturi Slovencev. Glede na to, da je zbor «Tone Tomšič» odpovedal svojo udeležbo, bo Gallusu pripadla čast in ne majhna odgovornost, da čim uspešneje in čimbolj častno predstavlja slovensko zborovsko umetnost v tej elitni evropski in italijanski konkurenci.

Nocojšnji javni koncert na monumentalnem trgu obdanem od samih zgodovinsko in umetnostno pomembnih poslopij je bil praktično uvod v tekmovalni del prireditve. Namen tega koncerta je bil predvsem v želji aretinskih kulturnih krogov, da se čimbolj valorizira zgodovinski trg, ki pa se je izkazal tudi kot zelo akustični avditorij seveda pod pogojem, da vlada med poslušalci mir. Javnosti se je predstavilo šest zborov. Domači mešani zbor «Società corale Guido Monaco», mešani zbor iz Lyona v Franciji, mešani zbor z oxfordske univerze, ženski zbor iz Haaga na Nizozemskem, otroški pevski zbor iz Leride v Španiji in mešani univerzitetni zbor iz Messine. Vsak zbor je zapel po tri pesmi, vendar pa o nastopajočih zborih ni mogoče reči kakšne merodajne sodbe, ker so pač nastopili na prostem in ob precejšnjem motenju, sicer številnega, toda precej nediscipliniranega občinstva.

JOŽE KOREN

PO 12 DNEH NEUSMILJENEGA «LOVA NA ČLOVEKA»

H. Roberts, domnevni morilec treh policajev, še na svobodi

Preiskava, kljub izrednemu aparatu, na mrtvi točki

LONDON, 24. — Doslej največji «lov na človeka» v Angliji, ki traja že 12 dni in s katerim skušajo zajeti Harryja Robertsa, zadnjega domnevnega morilca treh policijskih agentov na svobodi, je na mrtvi točki. Da bi olajšal delo zasledovalcem je Scotland Yard razdelil dve novejši sliki, ki sta povsem različni od prve, kjer so bile Robertsove poteze bolj «jezne». Na novih slikah pa je Roberts elegantno oblečen in nasmejan. Policija je slike dobila pri nekem Robertsovem sorodniku, ki je izjavil, da se domnevni morilec poslužuje mamil. Preiskavo so tako usmerili tudi v kroge, ki se bavijo z nedovoljeno prodajo mamil.

Sinoči se je več policijskih avtov z vso hitrostjo podalo v bližini konzulata Sovjetske zveze, ki je v mestni četrti Kensingtona. Neki avto je namreč silovito treščil v zid in šofer, ki se je takoj oddaljil, je bil po mnenju očividcev zelo podoben Robertsu. Policija pa je ugotovila, da ranjeni šofer, ki so ga prijatelji odpeljali v bolnišnico, ni imel nobenega opravka z nevarnim kriminalcem.

Med nenadno akcijo, ki jo je sinoči policija izvedla v mestni četrti Soha, so priprli neko osebo, ki naj bi precej vedela o pobeglem zločincu. Osebo so odpeljali v glavni stan preiskovalnih organov, kjer so jo zaslišali. Policija te vesti ni hotela potrditi.

Danes so javili, da bo 6. septembra v westminsterski cerkvi slovesen pogrebni obred za 3 policaje, ki so bili ubiti 12. t. m. Obredi v tej katedrali so bili doslej izključno le za vladarje in najvišje vladne osebnosti. Obredu, ki bo prvič za policijske agente, bo prisostvoval notranji minister Roy Jenkins. V krogih Scotland Yarda upajo, da se bosta pogrebnega obreda udeležila tudi kraljica Elizabeta in prvi minister Wilson.

Danes je policija Berkshira organizirala akcijo v velikem obsegu, v kateri sodeluje helikopter in 100 oboroženih agentov. Agenti so akcijo izvedli v notranjosti kmečke farme Standem Manor. Alarm je sprožil 47-letni kmet Joseph Gordon, ki je izjavil, da je videl Robertsa. Ko je hotel molzti krave je iz hleva prišel možakar, ki je bil zelo podoben Robertsu. Ta je sprožil strel in zbežal ter izginil v grmovju. V hlevu, kjer je zelo verjetno domnevni Roberts prespal noč, so našli par kratkih hlač svetle barve, bel ovratnik, bankovec v vrednosti 10 šilingov in kupon zelene barve za nakup orodja, ki je bil naslovljen nekemu Robertsu. Gordon je policiji tudi izpovedal, da je neznanca opazil že dan prej. Bil je na drevesu kmetije in ko ga je videl, je hitro skočil z veje in stekel po travniku. Tudi na drevesu so policijski agenti našli 10 šilingov. Po mnenju Gordona, je imel Roberts dolgo in neurejeno brado, na sebi je imel povaljano obleko in je bil poln strahu.

Tudi drevi so policijski organi preverili številne prijave o prisotnosti Robertsa. 50 agentov je s policijskimi psi obkolilo mestni okraj Islingtona in so preiskali vse hiše ter gledališče Sadler Wells, kjer je bila generalka operete «Barbablu». Nekdo je namreč telefoniral, da je Roberts izstopil iz avtobusa nedaleč od slavnega gledališča. Robertsa niso odkrili, pa čeprav so policijske pse spravili celo na streho. Po novem telefonskem pozivu, so se vsi policijski agenti podali do neke železniške postaje, kjer so natančno pregledali zgradbe, vlake in druge prostore. O Robertsu tudi tokrat nobenega sledu.

ROPARJI STALNO NA DELU

Naivni Rimljan ob denar in radio

RIM, 24. — Trilnštiridesetletni Giovanni Rugiu, iz Rima je prijavil komisariatu javne varnosti Sant'Ippolito, da sta ga sinoči dva neznanca napadla in ga oropala listnice s 40.000 lirami. Rugiu je izjavil, da je roparja spoznal včeraj popoldne v bližini njegovega stanovanja. Bila sta v družbi dveh deklet, ki ju je skupno z neznancema povabil v stanovanje. Medtem ko sta dekleti ostali v stanovanju, se je Rugiu podal z neznancema na kratek sprehod. Nepričakovano pa sta neznanca napadla Rugia in mu odnesla, kar sta mu našla v žepu. Ko se je okradeni Rugia vrnil v stanovanje ni našel niti deklet, ki sta se medtem že oddaljili z njegovim prenosnim radijskim aparatom.

PALERMO, 24. — Preiskovalni sodnik dr. Buogo je prijavil sodišču v nadaljnji postopek 26-letnega Francesca d'Alessandra, njegovega očeta Girolama, 39-letnega Giovannija Spuchesa in njegovega 35-letnega brata Benedetta, ki so obtoženi ropa šestih milijonov lir. Aretirane obtožujejo roparskega napada, ki naj bi ga izvedli zjutraj 30. julija lanskega leta na cesti, ki pelje v San Lorenzo. Roparji so z rdečim avtom znamke simca stisnili ob rob ceste fiat 1100, s katerim se je peljal zet lastnika klinike za živčne bolezni prof. Stagna Biagio Coppolino. Dva roparja sta prisilila Coppolina, ki je bil v družbi nekega nameščenca klinike, da jima je izročil torbo iz črnega usnja s šestimi milijoni lir. Teh je Coppolino malo prej dvignil v banki, in so bili namenjeni za plače uslužbencev.

RAJLOVAC (Srbija), 24. — Pri postaji Rajlovac je prišlo danes do hujše železniške nesreče. Človeških žrtev sicer ni bilo, pač pa je materialna škoda precejšnja. Do nesreče je prišlo zaradi trčenja dveh tovornih vlakov.

VERCELLI, 24. — Francoska turistka je danes postala žrtev prometne nesreče na avtocesti Turin - Milan, medtem ko sta bila njen mož in sin hudo ranjena. Avto francoske družine, simca 1300, se je med potjo silovito zaril pod tovornjak, ki je vozil pred njim. Ženska, 45-letna Francesca Galasso, rojena v Tarantu, je bila takoj mrtva, njenega 52-letnega moža Roberta Silona iz Pariza in sina Federica pa so odpeljali v bolnišnico v Vercelli.

Zaradi prevare na škodo INPS

Iz Švice na dopust in zapor

BRINDISI, 24. — Danes se je prijavili direktorju zaporov v Brindisiju 43-letni Vitantonio Mezzapesa, proti kateremu so zaradi obtožbe prevare 250 milijonov lir na škodo INPS že februarja izdali tiralico. Mezzapesa se je izgovoril, da ni vedel na zaporni nalog vse do pred dnevi, ko se je vrnil iz Švice na dopust v Italijo. Ni znano kako se je Mezzapesi posrečilo prevara. Zavarovalni zavod za tako visoko vsoto. Menijo, da se je Mezzapesi, ki je bil lastnik podjetja za pogozdovanje v Nociju (Bari), posrečilo dobiti od INPS družinske doklade za nekatere osebe, ki sploh niso obstajale.

MORDA SE GA BO KDO USMILIL

18-mesečni otrok z materjo v zapor

MILAN, 24. — Osemnajst mesecev star otrok je danes prestopil v naročju matere prag zapora San Vittore Kaže, da bo otrok ostal le malo za rešetkami, ker ga bodo izročili v varstvo nekemu zavodu. Mati otroka, 45-letna Anna Paterni, pa bo morala presedeti zaradi številnih prevar 4 leta za rešetkami. Ženska ni prišla na proces 5. avgusta in se je, da bi zabrisala sledove za seboj, preselila iz Toskane v Rho. Karabinjerji pa so jo izsledili in ker Paternijeva ni imela nikogar, kateremu bi poverila otroka, je zaprosila, da bi ga smela obdržati v zaporu.

Pred oltarjem razgalil ženo

RIM, 24. — «O moj Bog, slečem ti ženo v znamenju ponižnosti», tako je dobesedno kričal avstrijski državljan, ko je pred glavnim oltarjem bazilike Santa Maria Maggiore slačil svojo mlado ženo. S svojim dejanjem je 33-letni Leopold Namjeske z Dunaja, ki je pred kratkim postal po dolgi verski krizi, katoličan, hotel počastiti novo vero. Kričanje Avstrijca, ki je bil bos in ki je skoraj popolnoma razgalil ženo Lotty, ki se ni niti najmanj upirala, je privabilo cerkovnika. Ta je nemudoma telefoniral bližnjemu komisariatu javne varnosti. Agenti so Avstrijcu preprečili, da bi izvedel svoj načrt in so ga z rešilnim avtom odpeljali v nevropsihiatrično kliniko univerze. Policija je ugotovila, da sta bila avstrijska zakonca v Rimu le nekaj dni. Mlado Dunajčanko so po zaslišavanju na komisariatu odslovili in jo spremili v hotel, kjer je bila nastanjena.

MESSINA, 24. — Desetletno dekletce, Anna Andiloro, ki poseča peti razred osnovne šole v Villafranci Tirreni, je zbežala z doma z 18-letnim «zaročencem» Giovannijem Robertijem. Oba upata, da bosta dobila od papeža dovoljenje za poroko. Mati dekleta zadeve ni vzela tragično. «Je toliko nežnosti med njima» je izjavila, «in ker se ljubita, ju bom sprejela pod svojo streho vse do poroke. Kasneje si bosta uredila stanovanje in upam, da bosta srečno živela».

knjige ~ gledališče ~ film ~ ples ~ glasba ~ slikarstvo

Tri novosti v zbirki Kiosk

GOLJUFIJA *(Kiosk 54, Državna založba Slovenije, prevedel Jože Hudeček) je kratek roman sodobnega nemškega pisatelja Heinza Risseja. Roman pripoveduje o štirih brodolomcih iz preteklega stoletja, ki so na pustem otoku zrli smrti v obraz. Že so žrebali, koga bodo ubili in pojedli, ko je prišla pomoč. Toda tisti, ki ga je žreb določil za smrt, je v strahu pobegnil in ob rešitvi so ga ostali trije pustili na otoku. Dva sta kasneje umrla na morju, samo eden je ostal živ. Ker je bil zaradi goljufij s kockami preganjan, je povzel ime tistega, ki je za vedno ostal na otoku. Toda to mu ni pomagalo, da ne bi ušel svoji usodi. Razkrinkali so ga in odpeljali na isti otok ter ga tam pustili. Ta bolj ali manj konstruirana zgodba služi pisatelju predvsem kot okvir za obravnavanje in reševanje nekaterih moralnih problemov. Tako je ta tekst sicer neke vrste pustolovski roman, ki pa s svojo zgodbo ne bo navdušil prijatelje tovrstnih tekstov. Bolj bo blizu tistim bralcem, katerim bo zaposlil njihov intelekt ob razmišljanju o odnosih med ljudmi, o odgovornosti do soljudi, o morali in krivdi.*

* * *

Angleški pisatelj John Harwey je v svojem romanu ZGODBA *(Kiosk 52, prevedel Boris Verbič), napisal docela drugačno delo kot je prej omenjeni roman nemškega pisatelja. Zgodba je moderen tekst sodobnega pisatelja, tekst, ki se odlikuje tako po zanimivi zgodbi kot po problemih, ki jih obravnava. Pisatelj v zanimivi zgodbi prikazuje srečanje dveh mladih ljudi, študentov umetnosti, ki izvirata iz različnih družbenih slojev sodobne Anglije in ki se ob svoji ljubezni skušata otresti družbenih, konvencionalnih vezi. Potem ko se na slikarski šoli spoznata in zaljubita, odideta na deželo, v majhno hišico. Toda brezskrbno življenje v podeželski samoti ne more trajati večno, zlasti ne potem, ko za poletjem pride jesen in zima. Kljub vsemu prizadevanju in ljubezni mlada človeka ne moreta pretrgati vezi s prejšnjim življenjem, niti ne more ona pretrgati stikov s starši, še manj pa on, ki je od njih povrh vsega tudi materialno odvisen. Tudi otrok ne more rešiti več njune ljubezni in oba mlada človeka nista več toliko gospodarja svoje usode, da bi si sama uredila svoje življenje. Tako se njuno ljubezensko srečanje konča bolj ali manj sporazumno, čeprav z grenkim priokusom. Tolaži ju le zavest, da sta prebila nekaj lepih mesecev in da bosta morda po tej življenjski izkušnji na svoji bodoči poti bolj samosvoja.*

Harweyeva Zgodba je sicer brez kakih posebnosti, je pa lepo napisan roman, ki s svojo večno zanimivo temo, ljubeznijo mladih ljudi, to pot še s sodobnimi poudarki, vedno vzbuja zanimanje bralcev.

* * *

Odlično je napisan tudi roman ZAUPNI AGENT, *delo enega najbolj znanih in najbolj branih sodobnih angleških pisateljev Grahama Greena. (Kiosk 51, prevedla Daša Komac). Čeprav pisatelj pripoveduje o zaupnem agentu, ki s posebno nalogo pride v Anglijo in prestane tam vrsto dramatičnih dogodivetij, tako da se roman lahko meri z napetimi kriminalnimi zgodbami, je vprašanje, če bo ta tekst všeč širokemu krogu bralcev, kateremu je celotna zbirka sicer namenjena. V bistvu namreč ne gre za pripoved o usodi agenta in o njegovih doživetjih, temveč za psihološko študijo o človeku v stiski in v kleščah političnih ter gospodarskih mahinacij. Zato je roman tudi močno abstrakten in tudi junak nima niti svojega nacionalnega izvora, niti imena. Ta bolj psihološka študija o reakcijah človeka v težavah, kot pa roman, pa je napisana v bleščečem stilu in z odlikami izkušenega pripovednega mojstra.*

Sl. Ru.

«Stru ki večeri» poezije

STRUGA (Makedonija), 24. — *Jutri se bodo v Strugi začeli tradicionalni «Struški večeri» poezije. Na teh prireditvah se vsako leto zberejo številni pesniki iz evropskih držav. Letos bo ta festival trajal štiri dni. Nastopilo bo 42 pesnikov iz Jugoslavije in okrog 30 književnikov iz Grčije, Zahodne Nemčije, Italije, Poljske, Romunije, ZSSR, Madžarske, Bolgarije, Francije in ČSSR.*

VI. mednarodni festival univerzitetnega gledališča

GENOVA, 24. — *Gledališko skupino, ki jo vodi Carlo Quartucci, so uradno povabili na VI. mednarodni festival univerzitetnega gledališča, ki bo od 10. do 17. septembra v Zagrebu. Na festivalu bo nastopilo 25 skupin iz 15 držav.*

I. festival športnega filma v Jugoslaviji

KRANJ, 24. — *Od 13. do 16. oktobra bo v Kranju I. mednarodni filmski festival o športu in turizmu. Festival bo v okviru seminarja, ki ga bo UNESCO organiziral o isti temi na Bledu.*

Na festivalu bodo lahko predvajali 40 filmov o temi šport in turizem, ki so bili posneti po 1961. letu in ki trajajo največ 45 minut.

Žirijo bodo sestavljale znane osebe s filmskega in športnega področja, kot Vittorio Gassman, češki režiser Elmar Klos, predsednik francoskega odbora zveze CIDALC Nikola Pilat in bivši olimpijski prvak Čeh Emil Zátopek.

«Dekle in general»

VIDEM, 24. — *V prihodnjih dneh bodo zaključili snemanje filma «Dekle in general», ki ga režiser Pasquale Festa Campanile pripravlja za Carla Pontija. Glavni igralci filma, ki bo spominjal na resnični dogodek med zadnjo vojno, so Virna Lisi, Rod Steiger in Umberto Orsini.*

«Ribarstvo Jugoslavije» štev. 4 1966

Prejeli smo dvojno številko glasila poslovnih združenj gospodarskih organizacij sladkovodnega ribištva v Jugoslaviji «Ribarstvo Jugoslavije» št. 4 za julij in avgust 1966. Glavni odgovorni urednik revije je dr. Zlatko Livojević, ravnatelj inštituta za sladkovodno ribištvo v Zagrebu, kjer revija tudi izhaja. V tej številki sta objavljena dva članka iz Slovenije, in sicer: Jože Vovk, «Doseżki pri gojitvi lipnja v Sloveniji»; Alenka Ocvirk, «Metodika izdelave ribiškega katastra v Sloveniji». Oba avtorja sta iz ljubljanskega zavoda za ribištvo, ostali avtorji pa so iz Sarajeva, Zagreba, Beograda, tri prispevke pa so poslali člani Zooveterinarskega inštituta v Lvovu.

Vse v modnih barvah

Ona in avto vse v modnih barvah. Dekle s pletenim plaščem zelene barve in s svileno obleko z zelenimi, rdečimi in svetlo plavimi črtami. Model Mirsa. Avto pa v beli barvi s široko rdečo črto. Znamka — Alfa Romeo Sport 1600 — Pininfarina. (Fotografska služba Ente Italiano della Moda — Torino)

ČETRTKOVA ČRTICA

E. Wilde: FANTOVŠČINA

Na tvoje zdravje! Na zdravje tvoje neveste!» so napivali fantje mlademu ženinu.

Pri omizju posebne sobe v mali restavraciji je vladal živahen vrvež. Sedem jih je bilo z Janom, ko je jemal slovo od samskega stanu.

«Danes se še razživi!»

«Jutri boš že copatar!»

«Živio Jan, živio!»

Šale, domislice, pesmi in tu in tam celo zabeljen dovtip so izpolnjevali pozne večerne ure.

Fantje so postajali okajeni. Jana, ki ni bil preveč vajen alkohola, je kmalu premagalo.

«Fantje, dovolj bo. Saj se bomo tudi še kasneje sešli. Končajmo za nocoj,» je predlagal.

«Oho, sedaj je vrsta na meni, da prispevam svoj del,» ga je prekinil Leon in naročil dva litra najboljšega.

«Tako je prav,» so mu pritrjevali tovariši.

Jan se je zaman branil. Za Leonom je naročil pijačo še Toni, za Tonijem Roman.

Fantje so pili in peli naprej. Tudi Jan. Le Leon ni pil. Niti prej. Niti tedaj, ko je naročil sam, niti kasneje. V vsesplošnem veselju tega nihče ni opazil. Pel je, vriskal, se šalil, kakor drugi. Le pil ni. Njegova pesem, njegov vrisk in šala so bili samo na ustnicah. Njegovo srce pa je bilo prazno. Toda ne, ni bilo prazno, tako polno je bilo sovraštva, da ga niti v sodu pijače ne bi potopil.

Že ko je šel na fantovščino, je trdno sklenil, da ne bo pil. Vedel je, da ne sme piti. Utegnil bi se izdati. Ne, za ves svet ne. Le tega ne. Kako bi pogledali tovariši, kaj bi dejal Jan...?

Jan je bil Leonov najboljši prijatelj. Mladost sta preživela skupaj. Vse pobalinščine sta skupno uganjala. Ločila ju je le vojaščina. Sočasno sta odšla, oba sta se po dveh letih vrnila in zopet sta bila vedno skupaj. Tudi zaposlila sta se v istem podjetju.

Vedno? Da, dokler ni prišla v njuno podjetje Liljana. Pol leta je minilo odtlej.

Vitko plavolaso dekle z zeleno modrimi očmi pod črnimi obrvmi je Leona prvi hip, ko jo je ugledal, neskončno očaralo.

Ljubezni dotlej ni poznal. Ko pa je videl njo, je zagorel kot še nikoli.

Kmalu, vse prekmalu pa je spoznal, da se je med Liljano in Janom spletla prava, globoka ljubezen.

Pričel je samevati. Dolge zimske noči so mu minevale brez sna.

Nekajkrat ga je Jan vprašal, zakaj se ga izogiba. Odvrnil mu je, da se pripravlja za študij. Da bo šel jeseni v večerno šolo.

Jan mu je verjel. Sicer pa je imel Jan Liljano in Leona ni preveč pogrešal.

Toda včeraj mu je dejal:

«Leon, jutri zvečer imam fantovščino. Pridi v malo restavracijo!»

Leona sta spreletela mraz in vročina hkrati. Bilo mu je, kakor da bi ga zadela električna iskra in mu prešinila telo. Že je hotel odkloniti, a se je v hipu premislil.

«Pridem,» je prikimal. Ustnice so se mu raztegnile celo v nasmeh. Če bi bil Jan dober opazovalec, kakor je bil nekoč, bi bil opazil, da so za nasmeh vedele samo ustnice. Toda Jan tedaj na takšne malenkosti res ni utegnil misliti...

Ob enih ponoči so zaprli malo restavracijo. Pred vrati so se fantje hrupno poslovili in odšli vsak v svojo smer.

Leon in Jan sta ostala sama. Imela sta skupno pot v predmestje.

Hladen veter pomladne noči jima je mršil lase. Leon si jih je z roko vedno znova popravljal s čela. Jan se za veter in lase sploh ni zmenil. Opotekal se je ob Leonu, kajti bil je čez mero pijan. Leon ga je prijel pod roko in ga peljal po samotnih, praznih ulicah. Jan je momljal predse:

«Življenje bo lepo... Da, Liljana, lepo bo... Ne, ne, ne bom več pil... To ni zame... Dober bom... Srečna boš ob meni... Liljana...»

... Liljana... Liljana... Liljana... je vrelo v Leonu. Sedaj je konec. Sedaj ne sme več upati. Upati, da bi se Jan in Liljana sprla. Življenje bo prazno, kajti že jutri bo Liljana žena, Liljana... Liljana...

Prišla sta do mostu, ki ga je pred nekaj dnevi pomladna povodenj skoraj odnesla. Del ograje še vedno ni bil popravljen in v njej je zevala velika odprtina.

«Liljana, ljubica moja, pridem, pridem,» je omamljeno mrmral Jan.

...Ne, ne, ne boš je imel. Če je ne bom imel jaz, je tudi ti ne boš... je vzkipela črna misel v Leonu.

Ali mu jo je res navdihnila tista režeča se odprtina v ograji? Ali ni bila misel, da mora Jan izginiti, se ubiti, ponesrečiti, v njem že vseh teh prekletih šest mesecev. O tem Leon ni razmišljal, v njem je divjal vihar ljubosumnosti, gorja, morilskih naklepov.

...Če je ne bom imel jaz, je tudi ti ne boš, je kakor sveder vrtalo v Leonovih možganih. Da. Toda kaj poreče ljudem? Da se je zgodila nesreča. Čisto navadna nesreča.

Prišla sta do odprtine v ograji. Leon je podstavil prijatelju nogo. Ko je Leon omahnil, se je trdno oklenil Leona.

V močnem pljusku sta zamrla dva obupna krika.

Minuto pozneje je bil vse naokoli mir. Tišina pomladne noči. Celo veter se je medtem umiril.

Le voda, prav pod mostom najbolj globoka in vrtinčasta, je zlokobno klokotala dalje...

IZ UMETNOSTNIH GALERIJ

Luigi Pampanini v «Rossonijevi»

Luigi Pampanini prireja v Rossonijevi galeriji svojo prvo osebno razstavo. Vendar ne glede na to, nam ni povsem neznan. Čeravno slika že od mladih let, pa se je pričel udeleževati skupnih razstav šele po vojni. Tako smo srečali njegova dela že na razstavi v korist partizanskih vdov in sirot. Nato pa bolj poredkoma v galeriji Lonza in drugod. Pampanini je namreč večinoma razstavljal izven Trsta, kot v Neaplju, kjer je tudi dobil pohvalno priznanje za svoje pokrajinstvo. Izogibanje domačih razstavišč je gotovo pripisati dejstvu, da je Pampanini samouk. Sledil je pač pregovoru «Nemo profeta in patria». Mislimo pa, da ta ne prihaja zanj v poštev, ker tudi med nami bi našel dovolj prijateljev svojih slik, zlasti med občudovalci narave, ki se radi spominjajo v slikah prijetnih izletov v okolico, na Kras in še dlje gor do Karnije. Iz te gorate dežele vidimo tu največ dobro uspelih slik. To pa je za Pampaninija naravno, saj je Zoppè di Cadore rojstna vas njegovega deda, kamor se vnuk rad vrača in jo upodablja v svojih oljih. Senčnati gozdovi, gorske koče, planinski pašniki, vasi, pa še razgledi na Humin in čedadski Hudičev most tvorijo vsebino teh olj. Med njimi pa je tudi nekaj prizorov iz ladjedelnice Sv. Marka, kjer izvršuje Pampanini poklic pleskarja. Torej ima vedno opravka z barvami in čopiči, in je postal to, kar je, ker mu pač usoda ni bila naklonjena v mladosti, da bi se lahko izučil slikarstva. Da je po tem hrepenel že tedaj, se opaža v njegovi zasidranosti v vzorih starejših pokrajinarjev. Ni dvoma, da ima še možnosti približati se jim, saj njegove slike, zlasti manjši, hitro izdelani osnutki, kažejo, da je v njemu mnogo slikarskih odlik. V nekaterih bolj sproščeno izdelanih podobah tržaških slikovitosti pa očituje Pampanini tudi dovolj prožnosti, da bi lahko uspel v bodoče sodobnejše ustvarjati, ako bi to le hotel.

MILKO BAMBIČ

— Midva sma koštetirala, de je malo drobiža jn de je zastran tega velik križ. Jn sma tudi vidla, de so banke, glih zastran tega, nardile ku ane bone al ašenje po petstu lir, zatu, de si ledje pomagajo, kadar grejo kupavat. Jn teh ašenjov je vseh sort. So veliki jn majhni, dougi jn kratki, u kolorjeh jn brez kolorjev. Jn nam so rekli ledje, de kaku tu, de se midva nisma neč zmislela, de be ledem kej pomagali za drobiž. Jn taku sma se odločla, de nardimo tudi midva naše ašenje. Jn zdej jeh tle pošiljamo med narod. Ni treba druzga, koker zrezat ven ta kos, ke je tle zdoli jn ga ponucat, kadar greste u betego al na plac. Če jeh česte jemet več, pej kupte več Primorskeh dnevnikov. Sej se vam zmiram splača, zatu ke za pedeset lir dobiste ašenjo za petstu. Je prou dober afar. Jn vam želimo vso srečo.

Mihec jn Jakec

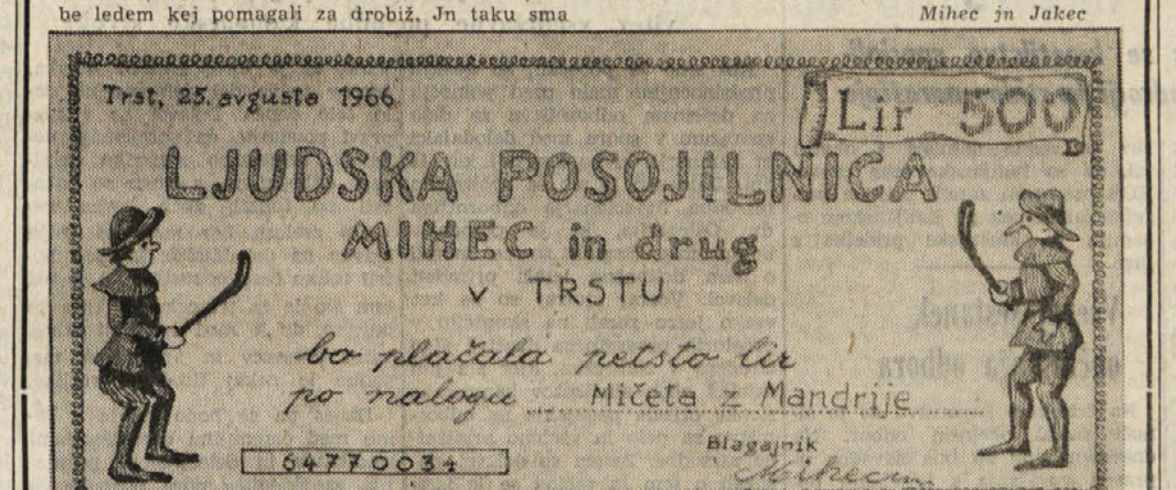

S PODMORNICO «LENINSKIJ KOMSOMOL» NA SEVERNI TEČAJ

Neposlušnega mornarja Reznika so odlikovali z medaljo za hrabrost

Večdnevno potovanje v temnih globinah Arktičnega morja proti cilju, ki že stoletja privlačuje pogumne može iz vseh delov sveta

Poleti 1962. leta so se tri ruske žene poslovile od svojih mož, ki so odhajali na neznano poslanstvo na krovu neke podmornice. Žene častnikov vojne mornarice vedo, da ne smejo vprašati svojih mož, koliko časa bodo odsotni in kam bodo odšli. Morajo samo potrpežljivo čakati. Tako so te, kakor druge žene pomorščakov, začele šteti dneve. Lepega dne, 22. julija 1962, so videle na prvih straneh časopisov slike svojih mož in zraven ukaz prezidiuma vrhovnega sovjeta ZSSR, kjer je pisalo: «Ker so uspešno opravili posebno nalogo, ki jim jo je poverila vlada, se odlikujejo z naslovom heroja Sovjetske zveze in Leninovega reda ter se jim izroči medalja «zlata zvezda»: kontraadmiralu Aleksandru Ivanoviču — Petelinu, poveljniku eskadrilje podmornic severnega brodovja; kapitanu Levu Mihajlovu — Žilcovu, komandantu atomske podmornice; kapitanu Rjuriku Aleksandroviču — Timofejevu, strojniku atomske podmornice.»

Od tistega dne so imena Petelina, Živcova in Timofejeva ostala znana vsem sovjetskim ljudem. Prav tako je podmornica «Leninskij Konsomol» postala ena izmed najbolj popularnih vojnih ladij.

Kar mornarji imenujejo po tradiciji podmornica, je v resnici velika tovarna, ki je stisnjena v nepropustno zaprte prostore in v kateri atomski reaktor predstavlja samo en del izredno zapletene celote vseh tehničnih aparatov. «Leninskij Konsomol» je ladja junakinja in zibelka junakov, ki je opravila več prekotečajnih odprav v Severnem Ledenem morju, se spustila v morske globine ter prišla daleč na sever. Nazadnje se je povzpela do 90. stopinje severno od ravnika ter ponesla sovjetsko zastavo na severni tečaj pod ledovje Arktike.

Pomislite, kaj pomeni živeti v notranjosti jeklene cigare, ki pluje pod ledeno skorjo našega planeta. Pod vami neskončni prepad oceana, nad vami pa ogromna masa poledenele vode, težka skorja leda nad katero kraljuje polarna noč. Če bi človek pomislil, kakšne sile delujejo na lupino podmornice, bi se mu zavrtelo v glavi. Toda račun je zelo preprost. Dovolj je, da se spomnimo na besede, ki jih je ena izmed odličnih osebnosti, ki jih je Jules Verne pričaral v svoje knjige, kapitan Nemo, izrekel prof. Aronnatisu: «V podmorski globini tisoč metrov deluje nad podmornico vodni pritisk, ki je enak pritisku vodnega stebra, ki je visok tisoč metrov, se pravi pritisk sto atmosfer.» Ta račun je točen vedno in povsod. Hidrostatski pritisk narašča za eno atmosfero vsakih deset metrov. To pomeni, da je v globini sto metrov vsak kvadratni meter lupine podmornice obtežen s sto tonami.

Toda podmornica gre naprej, proti Severnemu tečaju. Nenadoma kapitan Lev Žilcov sporoči posadki skozi mikrofon: «Tovariši mornarji, podčastniki in častniki! Čez deset minut bo naša podmornica dosegla Severni tečaj!» Minute se zdijo večne: «Tovariši, smo na Severnem tečaju!»

Vsepovsod v podmornici mornarji vzklikajo, se objemajo in si stiskajo roke. To je skriti sen vsakega mornarja: doseči Severni tečaj, to izredno točko zemlje, kjer ni več poldnevnikov, kjer se čas ne določa več po soncu, kjer je v enem letu samo en sončni vzhod in en zaton, kjer preneha delovati sredobežna sila našega planeta in kjer oba kazalca kompasa kažeta proti jugu. Za tistega, ki je na Severnem tečaju, prenehajo vse druge nebesne smeri. Skozi stoletja je ta točka privlačevala pogumne ljudi, ki so se napotili tja peš, s sanmi, z ladjami, letali in končno z atomsko podmornico.

Navdušenje pomorščakov je brezmejno. Ne bi pa zgrešil, če bi rekel, da je najbolj srečen med njimi Vladimir Reznik. Dejstvo je namreč, da je on prišel na Severni tečaj... skrivaj. Reznik je mlad pomorščak, ki še ni dovolj star, da bi se udeležil težkih odprav. Toda on je prav tako želel, da bi šel tja skupaj z drugimi. Pred odhodom atomske podmornice je Vladimir Reznik delal v nekem zaprtem prostoru podmornice. Ko so opozorili, da morajo vsi zapustiti ladjo, se je skril v neki kotiček, kjer ni mogel več slišati nobenega opozorila. Ko pa je podmornica prišla na odprto morje, je prišel na krov ter se javil poveljniku, ki ga je seveda pošteno oštel. Mladenič je bil pripravljen, da bo v podmornici trdo delal in morebiti tudi prebil svojo kazen v celici. Prepričan pa je bil, da se podmornica ne bo vrnila nazaj zaradi njega.

Reznik je bil gotov, da ga bo poveljnik hudo kaznoval, toda kontradmiral Petelin je sklenil drugače. Gotovo je bilo, da se je mladi mornar pregrešil, toda vendar je dokazal, da je napačno, če ne pusti mladim ljudem, da se udeležijo tudi zahtevnejših odprav. Zato je kontradmiral zahteval, naj mu vlada podeli odlikovanje. Tako je bil v atomski podmornici tudi izreden «skrivač», ki je bil odlikovan z medaljo za hrabrost.

M. KORENEVSKIJ
(Novosti)

Rezija v znamenju «Šmarnemise» 1966

(Nadaljevanje z 2. strani)

čina Rezijancev v emigraciji druge posle, se Rezijanci lahko zberejo na šmarni maši v Reziji. Mnogi od njih se ukvarjajo namreč s trgovino, krošnjarjenjem, gostinstvom, posredovanjem in še z raznimi drugimi samostojnimi posli. Zato pridejo lahko v velikem številu prav sredi poletja, ko morajo drugi emigranti najbolj trdo delati pri velikih gradbenih podjetjih ali v tovarnah, na «Smarnomiso» domov. Mnogi izmed njih so si že ustvarili dobre materialne pozicije po svetu in pridejo z lepimi razkošnimi avtomobili, mnogi pa seveda le z vlaki.

SMARNAMISA V SONCU IN DEŽJU

15. avgust je že star praznik vseh Rezijanov, ko pokažejo s svojim obiskom privrženost do Rezije, do domačih vasi, travnikov, gora in potokov. Tudi sedanji župniki, ki so že kar po vrsti samo italijanski, ne menjajo imena «Smarnemiso» v kakšno «Assunzione», ampak se držijo rezijanskega imena.

V nedeljo, 14. avgusta je že vrelo po vseh rezijanskih vaseh. Emigranti so pripeljali s seboj svoje žene, ki so v mnogih primerih tujke, ali pa so tudi Rezijanke imele s seboj svoje italijanske, švicarske in nemške može in svoje v tujini rojene otroke. K praznovanju pridejo radi tudi Furlani iz sosednih krajev, ker je pač Rezija v toplih dneh najbolj primerna za velika ljudska praznovanja. Nekoliko je letos slabo vreme ob koncu šmarenskih dni vplivalo na razvoj pestrega programa. V nedeljo je bil srečolov v dobrodelne namene. Priredili so tudi razstavo izvirnih slik in pokrajinskih fotografij, ki so jih napravili Rezijani. Blagoslovili so tudi kip Matere božje, ki jo je sprevod avtomobilov odpeljal v Solbico. Otroci so imeli otroško prireditev. V ponedeljek je bila ob polenajstih slovesna «šmarnamisa» s petjem, pridigo in posebnim blagoslovom. Popoldne je bila procesija, nato koncert godbe na pihala iz Sutrija v Furlaniji. (Rezija nima nobene godbe in tudi ne pevskega ali drugega društva, ker pač ljudi med letom ni doma). Ob pol osmih je nastopila folklorna plesna rezijanska skupina s svojimi rezijanskimi plesi ob spremljavi tipično rezijanske glasbe s posebnimi inštrumenti. Manjkal ni seveda veličasten ognjemet, ki je prišel posebno do izraza v okviru veličastnih gorskih sten, ki so žarele v pravljičnih odtenkih raket. V torek je bila posebna maša za športnike, ker se Rezijani zelo zavzemajo za razne panoge, posebno za nogomet, pa čeprav ga v tujini v mrzličnem delu ne morejo več igrati. Nato je bilo kot drugod po Italiji blagoslavljanje avtomobilov in strelske tekme na krožnike. Popoldne ob štirih je bila tekma med Rezijo in Vidmom bolj humorističnega značaja.

Prihajanje in odhajanje velikega števila domačinov iz raznih krajev Evrope se je razvijalo brez prometnih nesreč, kljub temu da so mnogi morali prevoziti velike razdalje preko Alp in po tesnih gorskih dolinah, da so prišli do svoje Rezije.

V neposredni bližini Rezije so se kmalu po rezijanskih šmarenskih praznikih dogodile nesreče, toda niso zadele Rezije in Rezijanov. V Reziuti, ki je furlanski kraj na glavni avtomobilski cesti in na železniški progi v Železnem kanalu, je velikanski usad poškodoval pontabeljsko cesto in tudi avtomobile, ki so ravno vozili tod mimo. Pač pa je ravno eden izmed Rezijanov, ki se je vračal v sredo 17. avgusta s šmarnomisenskih praznikov v velikem dežju na delo v Trenno pri Milanu, povozil učiteljico Bianco Linossi, ki je to poletje diplomirala na učiteljišču v Vidmu. Linossijeva se je sprehajala kot po navadi na razmeroma samotni cesti, ki pelje iz Reziute v Rezijo. Rezijan Anton Madotto, star 30 let, je vozil v velikem nalivu in verjetno ni mlade učiteljice, ki je hodila ob strani ceste in se z dežnikom branila pred dežjem, niti opazil. Mlada učiteljica je kmalu nato umrla v huminski bolnišnici, kamor jo je Madotto prepeljal. Karabinjerji iz Možnice niso mogli kmalu ugotoviti, koliko je bilo krivde Madotta. Tudi Linossijeva je iz emigrantske družine, ker je imela sorodnike na delu v Švici.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Čeprav se vam bo nudila marsikatera priložnost, je ne boste utegnili izkoristiti, ker ste preveč zaposleni. Iz priložnostnega poznanstva trdno prijateljstvo.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Zaradi uspehov utegnete postati preveč oholi. Pazite se in ne precenjujte svojih moči.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) V odnosih do tovarišev in predpostavljenih ravnajte trezno in premišljeno. V ljubezenskih zadevah bodite potrpežljivi.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Zatrite v kali vsakršno natolcevanje in obrekovanje. Dajajte vtis, da se ne bojite.

LEV (od 23.7. do 22.8.) V odnosih z drugimi ne bodite jeznoriti in prepirljivi. Kmalu boste dosegli, kar želite.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Povejte, kar jim gre vsem, ki skušajo prikazati uspehe kot poraze. Bodite previdni v ljubezenskih zadevah.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Ohranite mirno kri v težavah, ki bodo nastopile nenadoma. Povabite na svoj dom nekaj prijateljev.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) V poslovnih zadevah uspehi in neuspehi. Bodite vljudni s tistimi, ki so vljudni z vami.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ne sprožite pobud, katerim niste kos. Srečali ste osebo, ki vas razume; priklenite jo nase.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Ugodne perspektive za razvijanje vaše gospodarske dejavnosti. Ne zapirajte se sami vase, temveč upoštevajte tudi želje drugih.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Znanci vedo, da ste pošteni, toda to morate dokazati tudi tujim ljudem. Kriza v vaši duševnosti.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Nepričakovani dogodki bodo rešili finančne težave, v katerih se nahajate. Uredite svoje ljubezenske zadeve.

RADIO TELEVIZIJA

ČETRTEK, 25 AVGUSTA 1966

Radio Trst A

7.30 Jutranja glasba in koledar; 11.30 Šopek slovenskih pesmi; 11.45 Trije glasovi, trije slogi; 12.00 1866-1966: Furlanija in Italija; 12.15 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Igra orkester Carla Pacchiorija; 17.20 Glasba za vaš transistornik; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Slavni solisti; 19.00 Zlata skrinjica: otroške pesmi in skladbe; 19.15 Orkester Raya Ellisa; 19.40 Zbor društva «Giuseppe Verdi» iz Ronk; 20.00 Šport; 20.30 Orkester Kurta Edelhagena; 21.00 «Srečanje na podeželski postaji», radijska drama; 21.50 Glasbena paleta; 22.30 Magija štrumentov v jazzu; 23.00 Vokalna polifonija.

Trst

12.05 Plošče; 12.25 Tretja stran; 13.15 Parada malih ansamblov; 13.30 «Il caicio»; 13.55 Eno izmed tržaških kulturnih središč: «Društvo Minerva»; 14.05 Ernesta in Nino Rota: «Il cappello di paglia di Firenze», glasbena burka v 4 dejanjih; 14.30 Carlo Pacchiori.

Koper

6.30, 12.30, 14.00, 15.30, 20.30 — Poročila; 7.15 Jutranja glasba; 8.00 Prenos RL; 8.15 Glasbeni spored; 9.00 Popevke; 9.30 Pod senčnikom; 10.15 Orkester; 10.30 Celentanov klan; 11.00 Plošče; 11.15 Lahka glasba; 11.30 Današnji pevci; 12.00 in 13.00 Glasba po željah; 13.50 Giacomo Puccini; 14.40 Orkester Toni Leutwiller; 15.00 Glasba po željah; 16.00 Operetne melodije; 16.45 Domače viže; 17.15 Plošče; 17.30 Radijska igra; 18.10 U. Vrabec: simf. pesnitev «Škocijanske jame»; 18.45 Plošče; 19.00 Prenos RL; 20.00 Šport; 20.30 Prenos RL; 23.15 Orkester Cyril Stapleton; 23.35 Nočni motivi; 24.00 Prenos RL

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 20.00 — Poročila; 8.30 Jutranja glasba; 8.45 Neapeljske pesmi; 9.00 Operetni program; 9.35 Verdijeve skladbe; 10.05 Popevke; 10.30 Za šolarčke na počitnicah; 11.00 Ljudski plesi; 11.30 Jazz; 13.30 Ornella Vanoni; 15.15 Kitarist M. D. Cano; 15.30 Plošče; 15.45 Virtuozni harmonikarji; 16.00 V diskoteki; 16.30 Spored za najmlajše; 17.25 Simfonični koncert; 18.50 Parada orkestrov; 19.30 Glasbeni vrtiljak; 20.25 Izjemna antologija; 21.00 Male Antilje, Velike Antilje; 21.25 Veliki orkestri lahke glasbe; 22.05 Koncert pianista R. Serkina.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 — Poročila; 7.33 Jutranja glasba; 8.30 Mali koncert; 9.00 Poje Mina; 9.35 Nove popevke; 10.00 Operne arije in romance; 10.35 Pod senčnikom; 11.15 Plošče za poletje; 11.35 Vesela glasba; 12.00 Romantično potovanje; 14.00 Pevci; 14.45 Nove plošče; 15.00 Plošče za poletje; 15.15 Orkester C. Esposito; 15.35 Revijski program; 16.00 Rapsodija; 16.35 in 17.35 Glasba za mladino; 17.25 Oddaja za avtomobiliste; 18.15 Mala ljudska enciklopedija; 18.35 Italijanski zbori; 18.50 Vaši izbranci; 20.00 Revija popevk Nunzia Filogama; 21.00 Nove francoske plošče; 21.40 Plesna glasba

III program

18.30 A. Borodin; 19.00 Znanstvena oddaja; 19.30 Vsakovečerni koncert; 20.50 Revija revij; 21.20 G. Mahler — simf. glasba; 22.15 Radijska črtica; 22.45 Glasba danes.

Slovenija

7.00, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.30, 23.00, 24.00, 0.30 — Poročila; 9.05 Glasbena matineja; 10.00 Počitniško popotovanje; 10.15 Lepe melodije; 10.45 Glasbena pravljica; 11.15 Iz treh slovenskih oper; 12.15 Nimaš prednosti!; 13.05 Priljubljene skladbe za violino; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Čez hrib in dol; 14.15 Obvestila in zabavna glasba; 14.30 Priporočajo vam...; 15.05 Orkester RTV Ljubljana; 16.30 Igrajo pihalne godbe; 16.40 Literarni sprehod; 17.00 Vsak dan za vas; 18.05 Turistična oddaja; 19.15 Paleta operetnih melodij; 20.00 Obvestila; 20.05 Glasbene razglednice; 21.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov; 22.00 Večer umetniške besede; 22.40 Glasbeni nokturno; 23.10 Komorne skladbe Vitezslava Novàka; 0,05 Plesna glasba

Ital. televizija

18.15 Spored za najmlajše; 19.45 Športne vesti in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 G. Bramieri in M. del Frate: «Tigre contro tigre»; 22.15 Kulturne aktualnosti; 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik; 21.15 Pomorske enciklopedija; 22.15 Evrovizija: evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu.

Jug. televizija

19.40 Poročila; 19.45 Otroška oddaja; 20.15 po poteh Jugoslavije; 20.40 Cikcak; 20.45 Obzornik; 21.00 Dnevnik; 21.30 Evrovizija: Evropsko prvenstvo v plavanju, skokih in vaterpolu; 23.25 Plesni orkester TRV Zagreb; 24.00 Zadnja poročila.

IVAN BRATKO 2.

Črncu pravijo nigger

Režemo umazano vodo pretoka, hiteč v neznano notranjost. Povsod ribiški weekendi na kolih, motorni čolni, ribiči, ki so kot kipi nad vodo, sicer pa samota, samota. Postaja mi nelagodno. Po hrumu in šumu milijonskih mest — ta globoka tišina brez ljudi. Privadil sem se rekam, avtomobilom in ljudem. Srečanje z divjo, samotno prirodo me navdaja z otožnostjo.

Bayou se je zaril v gozdove. Priroda je žalostna, prostrana, monotona. Sije sonce, pa je le zima. A ti gozdovi so tudi zdaj čudoviti. Tu je gozd cipres s sivimi, visokimi debli in z dolgimi sivimi lasmi, sklanjajočimi se nad temačnimi vodami bayouja. Tam je temen gozd z drevesi, ki jih ne poznam. Njihova debla so črnkasta. Vrsti se gozd za gozdom — vsak je drugačen, lep po svoje, žalosten po svoje. Divja in nežna lepota... Kraljestvo voda in gozdov...

Prebiram prospekt, da bi zvedel kaj več o tej skrivnostni naravi. Prospekti priporočajo: «Fishing, hauting, boating!» (1) V Henryju Millerju pa berem: «... Lepota bayous predelov je edinstvena; z njo se kosa samo še lepota kitajske poezije.»

Vračamo se iz gozdov v ločje. Iz stranskega bayouja se prizible preprost čoln z mišičastim, ogorelim visokoraslim starejšim možakom. Naš krmar mu zažvižga, neznanec vžge motor na svojem lesenem čolnu in v hipu je pri nas. V zaboju sredi čolna ima današnji plen — živega, močnega aligatorja. S spretnimi, jeklenimi prsti ga dvigne na roke, ga previdno drži, da si ne bi sprostil nevarnih zob, in nam ga samovšečno razkazuje. Potem potegne izza pasu dolg, oster nož z bleščečim rezilom in ga pomoli raztogotencu pod nos. Aligator šavsne po nožu in sunkovito odmakne glavo, zavijajoč z očmi od bolečine. Nasmehnemo se, občudujemo tega lovca na aligatorje, ki spet potegne za vrvico na motorju in odbrzi.

Med ločjem in blatom nad bayouji opazujem plazeče se aligatorje.

Šerifov namestnik

Videl sem podeželsko mestece globoko sredi jezer in močvirij Luoisiane. Pravzaprav se je to zgodilo zaradi — najdaljšega mostu na svetu, ki drži čez jezero Pontchartrain in je dolg 24 milj (skoraj 40 kilometrov). Fred mi ga je na vsak način hotel pokazati, saj je ponos Louisiane. Most preči jezero in po najbližji poti veže New Orleans in to mestece.

Iz avtobusa gledam prostrane zelene jezerske gladine, ki so edino, na kar se lahko opre oko, razen seveda ravnega cestišča, po katerem drvimo. Monotonost, impresivno razsežnost teh dveh prvin, zdaj pa zdaj zmoti majhna vzpetina na mostu — prehod za manjše ladje. Na nekem kraju sredi jezera se ustavimo. Pred nami so dvignili mostna loka in skoz nastalo odprtino smukne velika ladja—. Sicer pa je na jezeru in na cesti mirno — malo ladij in malo avtomobilov.

Sprehajava se po ulicah mesta, ki šteje morda tri tisoč ljudi in je upravno središče širne, redko obljudene okolice. Ustaviva se v dveh, treh samopostrežnih trgovinah v centru; tam prodajajo «vse»; opazim tudi stojnice z razglednicami in s knjigami. V prijetni, srednje veliki hiši, manjši kot mnoge druge, a vendarle dostojni, je lokalna knjižnica. Knjižničarka me sprejme prijazno. Sem prvi gost iz Evrope, sama še ni prestopila meja rodne Louisiane. V dveh dneh lahko dobijo katero koli specialno knjigo, ki je v domači knjižnici ni, iz neworleanske biblioteke. V oddelku za mladinske knjige je vesel južnjaški živžav. Dva, trije zresnjeni obrazi se sklanjajo nad knjigami o ekonomski zgodovini Louisiane. — Kosiva v gostilni v središču. Gostinska soba je vsa v lesu, v ličnih lesenih okraskih in v velikih oljih, s prizori, navdihnjenimi z vinsko kapljico. Ko naročim vina, mi prinesejo neko močno sladkano brozgo. Torej tudi v Louisiani ista pesem kot povsod. Fred se škodoželjno smeje: «Že davno sem se odrekel vinu!» Sama sva, le starejši plešasti duhovnik nama dela družbo. — Mahneva jo «na zrak», saj je opoldne v zaprtih prostorih pretoplo. Sto, dvesto korakov in že sva na periferiji. Ne levi je pokopališče s slovitimi, dvignjenimi grobovi, v ospredju velika marmorna palača — občina na desni na obronku gozda — zanikrne pritlikavke: na pol hiše na pol barake. Po slabi, kotanjasti cesti, ki teče pred hišami, se podi na pol gola črnska otročad. Sredi luž stojijo stari, karambolirani, tjavdan parkirani avtomobili. Po prostorih med barakami, ki naj bi bili nekakšna dvorišča, je razobešeno ceneno perilo, ki plapola v toplem vetru. Okrog neke barake se s težavo prestopa debelušna starka črnka.

«Mnogi stanujejo zelo siromašno, ker nočejo imeti večjih izdatkov za stanovanje,» komentira Fred, ki mu očitno črnska revščina ni pogodu.

«Prihranijo denar za druge stvari?»

«Za kar koli!» prikima Fred.

«In perilo, obleke?» ga vprašam in pokažem na perilo iz najcenejše bombaževine.

«In pokopališče avtomobilov, ki kaže na to, da tudi pri tem varčujejo?» ga zbadam.

Fred obmolkne. Tak razgovor res ne pelje nikamor. Čemu ta inteligentni mož noče videti stvari, ki so očitne? Nalog republiške administracije? Saj so zmagali demokrati. Bodo ti prevzeli njihove navade, brž ko se utrdijo v sedlu? Osebna previdnost, preizkušena v desetletjih? Kdo ve?

V središču mesta je velika, nova reprezentančna zgradba — vsa v težkem marmoru, na prvi pogled najlepša stavba daleč naokoli. To je sodišče, urad za evidenco volilnih seznamov, katastrska uprava, zapori in sedež šerifa, šefa okolišne državne uprave, voljenega za štiri leta.

Sprejme naju šerifov namestnik. Fredova legitimacija State Departmenta nama je odprla tudi ta vrata. Namestnik nosi rjavo uniformo in na rokavu zgoraj napis: Sheriff. Toda tudi brez tega napisa stoodstotno zastopa svojega odsotnega predstojnika: visokorasel, rdeč v obraz, obilen, mišičast mož, poln zdravja, odločen in prijazen hkrati, z velikim svežnjem ključev v rokah, ki odprejo vsa vrata te stroge hiše, poosebljena moč in oblast.

Povprašava ga o cesti čez jezero. Štirinajst mesecev so jo gradili. Stala je petdeset milijonov dolarjev. Pričakujejo, da se bo amortizirala v tridesetih letih z dohodki cestne takse. Investitorja: občini na obeh bregovih; pomagala pa je tudi federacija. «Ne priznavajo nam, da imamo največji most na svetu, češ da nima vseh oznak mostu. Proglasili so ga za «dvignjeno cesto» samo zato, da ne bi bili prvi!» se smeje šerifov namestnik in doda: «Saj je vseeno!»

Pokazal nama je veliko, novo sodno dvorano s sedeži za poklicnega sodnika, obtožence in dvanajst porotnikov, dalje foto oddelek in oddelek ki s specialnimi aparaturami stalno spremlja vse, kar se dogaja na cestah. Najdalj se zadržimo v zaporih. Pokaže nama prazno samico s prho, angleškim straniščem, pipo za vodo, poštnim predalom. Vse je montirano tako, da ni mogoče ničesar odtrgati ali iztrgati. Gumbi, s katerimi sprožiš razne naprave v sobi, na primer pipe za vodo in stikala za luči, so trdno in tesno vdelani v opremo. Pripornikom so odvzeli najmanjšo možnost, da bi se s čimer koli «oborožili». Tla so iz betona in kamna. Celice odpirajo in zapirajo z avtomatičnim mehanizmom. Ključ od lifta ima samo sheriffov namestnik. Stopnic ni. Tako so njegovi ključi, ki jih nosi vedno pri sebi, edina vez med nadstropji. Vse so premislili in izkoristili zadnje tehnične pripomočke.

Skozi linico pokukamo v zasedene samice. V prvi je mlad, suh črnec. Namestnik pove, da je ustrelil policaja in lastno ženo v hipu, ko ju je policaj hotel ločiti, ker jo je neusmiljeno pretepal. Brž ko je zaslišal šum pri vratih, je takoj priskočil k linici; verjetno je mislil, da bo dobil sporočilo. Njegove velike, črne oči so zbegane. — V drugi celici je belec, ki je ustrelil ženo, ko se mu je uprla, da bi ji odvzel prisluženi denar. «Ubogi belec» je spal. — V preostalih samicah so tatovi in vlomilci.

Hitimi mimo sodobne kuhinje.

«Opoldne so bili piščanci!» pravi šerifov namestnik.

«Mnogi živijo v zaporu boljše kot na svobodi!» reče Fred.

Z večernim avtobusom se vračava v New Orleans, v središče urejenega nakopičenega poslovnega življenja. Spet so vsepovsod bleščeči se moteli z modrimi bazeni pod palmami, velike trgovine (shopping center), letališče, veliki avtobusi, drveči drug mimo drugega, milijoni rdečih in zelenih signalnih luči, razkropljenih po mestu in po pokrajini, na tleh in v zraku. Nekaj utrujajočega in brezdušnega je v vsem tem migotanju neštetih neonskih luči, reklamnih in potrebnih. Me je morda podoba podeželskega mesteca— razdvojila? Najdaljši most na svetu, dovršeni zapori, črnska revščina, močna razredna oblast... Samo ozek trak in na njem kratko ime Sheriff priča o oblasti ljudstva, o kateri smo nekoč marsikaj čitali. Vse to je bila daljna preteklost... Videl sem le zunanjo podobo mesteca onstran Pontchartraina.

(1) «Ribolov, lov, čolnarjenje!»

(Nadaljevanje sledi)

Vreme včeraj: najvišja temperatura 21, najnižja 15.9, ob 19. uri 16.1; zračni tlak 1012.3, veter severovzhodnik 11 km na uro, vlaga 86 odst., nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano s temperaturo 19.4 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, CETRTEK, 25. avgusta
Ludvik
Sonce vzide ob 6.17 in zatone ob 19.57. Dolžina dneva 13.40. Luna vzide ob 17.04 in zatone ob 23.10
Jutri, PETEK, 26. avgusta
Bernard

NADALJEVANJE MEDNARODNEGA TEČAJA O PREVOZIH EGS

Prevozi so važen činitelj za bodoči razvoj kmetijstva

Prof. Bandini je v svojem predavanju poudaril, da se kmetijstvo specializira, in izmenjave kmetijskih pridelkov med raznimi področji pa stalno naraščajo

Včeraj je na 7. mednarodnem tečaju o višjih študijah o prevozih v državah Evropske gospodarske skupnosti predaval rimski univerzitetni profesor Mario Bandini o temi: «Vprašanja skupne politike prevozov na področju kmetijstva.» Predavatelj je poudaril, da je osnovno vprašanje sodobnega kmetijstva, vprašanje znižanja pridelovalnih stroškov. Kmetijstvo ne bo na noben drugi način rešilo svojih vprašanj o vključitvi v sodobni gospodarski svet, ki ga označuje nagli gospodarski razvoj. Pot visokih stroškov kmetijskih pridelkov je zgrešena, pot nizkih stroškov pa je prava, je poudaril prof. Bandini. Nizki pridelovalni stroški izhajajo iz smotrne uporabe pridelovalnih činiteljev in sicer: iz nizkih cen industrijskih sredstev in iz dobro organiziranih in specializiranih kmetijskih posestev. Toda nizki pridelovalni stroški so v veliki meri odvisni tudi od krajevnega položaja kmetijskega pridelovanja. Osredotočenje pridelovanja kmetijskih pridelkov na bolj donosne vrste nujno privede do zmanjšanja števila vrst pridelkov na posameznih področjih. Toda to nagnjenje ne bo nikoli privedlo do pridelovanja ene same vrste pridelka, zaradi znanih agronomskih in gospodarskih omejitev. Kljub temu pa, je poudaril predavatelj, bo vedno prišlo do znatne pridelovalne specializacije. Zaradi tega se bo izmenjava pridelkov med bližnjimi in daljnimi kraji vedno bolj razvijala. Zato imajo cene teh izmenjav vedno večjo vlogo v zvezi z razvojem kmetijskega gospodarstva.

Doslej so proces kmetijskega razvoja zavirali razni činitelji, predvsem pa nacionalistična in avtarhična politika, ki so jo v preteklosti izvajale razne evropske države. Tudi stanje in cene prevozov so nekoliko vplivale, čeprav doslej ne v veliki meri. Sistem prevozov kmetijskih pridelkov se je doslej prilagojeval bolj nacionalnim, včasih pa celo še manjšim potrebam. Čeprav je bilo pri tem mnogo pomanjkljivosti, pa jih ne moremo in ne smemo precenjevati.

Prof. Bandini je nato dejal, da bodo te pomanjkljivosti v okviru evropske gospodarske skupnosti lahko postale zelo resne in bodo odpravile ugodnosti integracije ter celo omejile težnjo po pridelovalni lokalizaciji. Specializirana proizvodnja pa bo krati tudi povečala količino pridelkov, ki jih bo treba prevažati na srednje in daljše razdalje, ker je treba pričakovati, da se bodo povečale izmenjave glavnih kmetijskih pridelkov v sledečih smereh: s področja velike proizvodnje mleka, mesa, perutnine (Britanija, Normandija, Belgija, Holandska, Spodnja Saksonija in Holstein) proti Nemčiji in nekaterim francoskim pokrajinam, ki jim ti proizvodi primanjkujejo, in sicer po cestah, železnicah in notranjih vodah, iz pariškega področja, Loire in Burgundije, kjer pridelujejo zlasti žitarice, v smeri naraščajočega pariškega področja zlasti po cestah; iz južnih predelov, predvsem italijanskih in tudi iz nekaterih francoskih krajev se bo povečal prevoz kmetijskih pridelkov na daljše razdalje proti severni Evropi. Iz teh krajev bodo prevažali predvsem sadje in povrtnino, južno sadje, cvetlice, vino in konservirane kmetijske proizvode. Za sedaj se ti pridelk iin proizvodi še vedno prevažajo predvsem po železnici. Toda prevozi po cestah stalno naraščajo, prav tako se uveljavljajo letalski prevozi za bogatejše pridelke.

Nato je prof. Bandini v svojem predavanju podal nekaj podatkov o strukturi sedanjih prevozov kmetijskih pridelkov. Tako se iz severne Evrope v Nemčijo kmetijski pridelki prevažajo 30 odst. po železnici, 50 odst. po cestah in 20 odst. po notranjih vodah. Toda med Francijo in Nemčijo odpade 70 odst. na železnico. Iz tega sledi, da ima prevoz po cestah prednost le na kratkih razdaljah, po železnicah in notranjih vodah pa na srednjih in daljših razdaljah.

Isto velja tudi za prometne tokove z juga na sever. Iz Italije v Nemčijo gre 70 odst. sadja in povrtnine po železnici, kar povzroča precejšnjo podražitev zlasti zaradi cen natovarjanja in raztovarjanja. Toda za krajše razdalje pa ima še vedno prednost cesta pred železnico za povrtnino, medtem ko sadje še vedno prevažajo največ po železnici.

Potem ko je prof. Bandini navedel razne prevozne cene, je ugotozov še vedno najnižje v okviru vil, da so italijanske cene prevo- EGS predvsem zaradi politike preferencialnih cen po italijanskem ozemlju za kmetijske pridelke z juga.

Včeraj sestanek občinskega odbora

Na tržaškem županstvu se je sinoči sestal občinski odbor. Na dnevnem redu so bila navadna upravna vprašanja s posebnim poudarkom na vprašanja, ki se tičejo osebja.

PO SPORAZUMU NA ODBORNIŠTVU ZA DELO

Kamnarji sprejeli razsodbo in prenehali dolgotrajno stavko

Danes se pričnejo v Rimu pogajanja za obnovitev vsedržavne pogodbe kamnarske stroke

Kot smo že poročali, so dosegli predsinočnjim malo pred polnočjo na deželnem odborništvu za delo sporazum v sporu med delodajalci in kamnarji, ki so stavkali kar 44 dni. Dejansko je šlo za arbitražno razsodbo funkcionarja odborništva dr. Calegarija, ki je pomenila kompromis. Seveda so se morali o tem dokončno izreči prizadeti delavci. Včeraj zjutraj so se kot vsako jutro zbrali na skupščini v prostorih prosvetnega društva «Igo Gruden» v Nabrežini, kjer sta jim tajnika obeh sindikatov kamnarske stroke orisala pogajanja na odborništvu za delo in vsebino arbitražne razsodbe. Zatem so delavci glasovali o tem in večina se je izrekla za sprejetje kompromisa. Včeraj ob 10.30, to je ob koncu skupščine, se je torej končala stavka, čeprav pojde del delavcev na delo šele danes. Delavci so v razpravi poudarili, da sprejemajo dejansko arbitražno razsodbo deželnega odborništva, s čimer so pokazali po tolikih dneh borbe vso svojo zrelost, kar meče še večjo krivdo na delodajalce, ki niso hoteli toliko časa popustiti. Da je pri tem šlo le za trmoglavost kaže že dejstvo, da je med zadnjimi zahtevami delavcev in arbitražno razsodbo le nekaj tisoč lir razlike.

Danes pa se bodo začela v Rimu med osrednjimi organizacijami sindikatov in delodajalcev pogajanja za sklenitev nove pogodbe za kamnarsko in klesarsko stroko, ki čaka že toliko let na obnovitev.

Novi vladni komisar prevzame danes svoje nove dolžnosti

Danes bo prefekt dr. Lino Cappellini na tržaški prefekturi prevzel dolžnost vladnega komisarja za Furlanijo-Julijsko krajino. Dr. Libero Mazza odpotuje namreč že danes zjutraj iz Trsta v Milan na svoje novo službeno mesto. Obstaja namreč navada, da si prefekti ne predajajo poslov in ne srečajo ob prihodu oziroma odhodu.

Novi prefekt se je rodil v Bologni in bo imel 23. septembra 59 let. Leta 1929 je doktoriral v pravu ter je bil leta 1931 sprejet v službo notranjega ministrstva v Bologni. Kasneje je postal podprefekt v Pavii, leta 1951 pa prefekt v Ascoli-Picenu. Zatem je služboval kot prefekt v Anconi, Bariju, Brescii in Bergamu.

Že pred svojim prihodom v Trst je novi vladni komisar poslal županu dr. Franzilu brzojavko, v kateri pravi, da je zadovoljen ob svojem novem imenovanju ter pošilja županstvu in vsemu prebivalstvu spoštljive pozdrave. Župan mu je odgovoril z zahvalno brzojavko, v kateri mu je izrekel tople želje k njegovemu novemu delu.

«Rivista della città di Trieste» štev. 10-12 za l. 1965

Šele včeraj je izšla lanskoletna trojna številka za oktober, november in december 1965 tržaške občinske revije «Rivista della città di Trieste», katere glavni urednik je pesnik prof. Biagio Marin, odgovorni urednik pa generalni tajnik tržaške občine dr. Etrusco Carminelli. Za to številke je napisal uvodni članek pesnik Biagio Marin pod naslovom «Trst ne umira». *Tržaški župan dr. Mario Franzil pa objavlja svoja razmišljanja pod naslovom* «Kritične pripombe k tržaški gospodarski konferenci».

Za naš Kras zanimiv članek pa objavlja dr. Duilio Cossi inšpektor službe javnih nasadov v tržaški občini pod naslovom «Skalnati vrtovi v kraških stenah». *Članek ilustrirajo trije zelo zanimivi fotografski posnetki, in sicer: 1. Skalnati kraški vrt, kakršnega je tržaška občina predstavila na cvetlični razstavi v Turinu «Flor '61», 2. del kraškega vrta s cvetlične razstave na Dunaju «Wig '64» in 3. kraški vrt v skalovju na peti cvetlični razstavi, ki je bila letos v Comu.*

Ricciotti Giollo objavlja članek o italijanskih cirkuških prireditvah v našem mestu v 19. stoletju. Končno je tu še članek Dore Salvi o «La società di Minerva», *ki našteva «Minervine» zasluge, med katerimi poudarja zlasti objavljanje letopisa* «Archeografo Triestino», *ki izhaja še danes.*

Drugi del revije vsebuje uradne podatke o delovanju tržaškega občinskega sveta od 22. oktobra do 29. novembra lani. Pregled je sestavila Rina Minervini. Sledi objava sklepov občinskega sveta v istih mesecih. Ravnatelj tržaške občinske knjižnice dr. Sauro Pesante pa nadaljuje s «Tržaško bibliografijo» za mesece september, oktober in november 1965. Med dnevnim in periodičnim tiskom, iz katerega črpa podatke, pa ne upošteva vsega slovenskega tiska, ki objavlja članke o tržaških zadevah. Mar res, razen slovenskega prevoda Botterijevega članka «Tradicije tržaške občine», ki je izšel v reviji «Most», slovenski tržaški in ves ostali slovenski tisk ni objavil prav nič o tržaških vprašanjih — Sledi pregled slikarskih razstav v občinski galeriji, ki ga je sestavil konservator občinskega muzeja «Revoltella» dr. Giulio Montenero.

Vsi prispevki, ki smo jih našteli so objavljeni na prvih 25 straneh revije, ves ostali del revije, t. j. kar 127 strani, pa je napolnjenih s statističnimi podatki tržaške občine.

Obvestilo KZ in ZPM za izleta v Ptuj in Ljubljano

Kmečka zveza in Zveza malih posetnikov obveščata izletnike v Ptuj in Ljubljano, da bo odhod avtobusov v soboto 27. avgusta 1966 po naslednjem voznem redu:

Avtobus št. 1 odpelje iz Trsta (Trg Oberdan) ob 7.15, s Proseka (avtobusna postaja) pa ob 7.35.

Avtobus št. 2 odpelje ob 7. uri iz Doline (trg) in se ustavi potem še v Boljuncu (trg) v Borštu (avtobusna postaja), v Bazovici (pred cerkvijo) in na Padričah (avtobusna postaja).

Za enodnevni izlet v Ljubljano 28.8.1966 pa bo odpeljal prvi avtobus ob 6.30 iz Cerovelj (križišče pred vasjo), ob 6.50 iz Križa (pred gostilno De Lorenzi in ob 7.30 iz Trsta (Trg Oberdan).

Avtobus št. 2 pa bo odpeljal ob 7. uri iz Doline in se nato ustavil še v Boljuncu, Borštu, Ricmanjih (na cesti), v Bazovici, na Padričah in na Opčinah.

Prosimo za točnost.

NA POBUDO KMETIJSKE ZADRUGE IZ SEŽANE IN DRUGIH

V nedeljo bo v Lipici razstava goveda sivorjave alpske pasme

Poleg razstave so na sporedu tudi razne prireditve, ki bodo gotovo pritegnile mnogo obiskovalcev tudi s tostran meje

Kmetijska zadruga «Kras» iz Sežane skupno s perutninarsko farmo «Kras» s Pivke in «Agrotehniko» iz Ljubljane prireja v nedeljo 28. t. m. v Lipici živinorejsko razstavo, na kateri bodo razstavili govedo sivorjave alpske pasme, ki ga redijo na Krasu. Razstava, ki je občinskega značaja, je povezana tudi z raznimi drugimi prireditvami, ki bodo prav tako v nedeljo v Lipici v okviru sežanskega občinskega praznika.

V dopoldanskih urah, in sicer ob 9. uri, bo otvoritev razstave; ob 9.30 bodo za kmete prikazali delovanje traktorja «Zetor»; ob 10. uri bo ocenjevanje razstavljene živine; od 10. do 12. ure bo tekbovanje v streljanju na glinaste golobe; ob 12. uri bodo podelili nagrade živinorejcem. Popoldne pa bo ob 16. uri nastop lipicancev; ob 16.30 bo ocenjevalna vožnja, plezanje na drog in nastop gasilcev; ob 17.30 pa bo nastopila godba na pihala. Nato se bo nadaljevala prosta zabava s plesom. Prireditelji zagotavljajo, da bo poskrbljeno tudi za dobro jedačo in pijačo za vse okuse. Prav tako bo za vse tiste, ki nimajo svojega prevoznega sredstva, vozil iz Sežane v Lipico poseben avtobus.

Pobuda kmetijske zadruge iz Sežane, da priredi občinsko razstavo goveje živine, ima vse pogoje, da se za bodoče razvije v še večjo razstavo goveda, ki naj bi pritegnila tudi živinorejce sosednih občin. Prav tako bo ta razstava zanimiva tudi za tržaške živinorejce, saj redijo tudi pri nas na Tržaškem izključno sivorjavo alpsko pasmo, ki je za naše kraške razmere najbolj primerna tako za mleko kot za zakol.

V sežanski občini pa še posebno nadzorujejo govedo sivorjave pasme, saj je celotno sežansko področje proglašeno za rodovnik. Živina je stalno pod nadzorstvom zdravstvene službe in so v sežanski občini popolnoma odpravili brucelozo in tuberkulozo. Živinorejci, zlasti iz Lokve, Povirja in drugih vasi sežanske občine, prodajo mnogo svoje živine za vzrejo v druge kraje v Sloveniji in v notranjost Jugoslavije, kjer se sivorjava alpska pasma dobro obnese. Nekaj živine za vzrejo so že prodali tudi na Tržaško in so živinorejci z njo zelo zadovoljni. Zaradi dobrih lastnosti, ki jih ima ta pasma za kraške razmere, in zaradi spodbudnih cen mleka goveda za zakol in še posebno za vzrejo, se število goveda na Krasu onstran meje stalno veča, zlasti v vaseh, kjer imajo malo obdelovalne zemlje, a zaradi tega pa mnogo pašnikov in travnikov, ki jim dajo mnogo sveže in suhe krme.

Lipica pa je najbolj primeren kraj za takšno kmetijsko prireditev. Krasne zelene trate in gozdovi z znamenito konjušnico, ki jo Tržačani zelo dobro poznajo in zato Lipico tudi v tako velikem številu obiskujejo v vseh letnih časih, bodo v nedeljo gotovo privabili še večje število obiskovalcev s te strani meje, saj bo poleg živinorejske razstave tudi drug zanimiv program in mnogo zabave za mlade in stare.

Potrditev sklepov krajevnih ustanov

Pokrajinski nadzorni odbor je na seji, ki jo je imel 22. avgusta pod predsedstvom odv. Nina Fazzinija-Giorgija, proučil razne sklepe krajevnih uprav in javnih ustanov za podpore in dobrodelnost v Trstu ter izrekel o njih ugodno mnenje.

Med temi sklepi so: občina Milje: podaljšanje za en mesec službe občinskega grobarja. Tržaška občina: dobava zobne proteze za 68.000 lir. Priziv proti razsodbi tržaškega sodišča v zvezi z ugovorom za plačilo bolniške oskrbe. Tržaška ECA: dobava stolov za spalnice v zavodu San Giusto. Združene tržaške bolnišnice: plačilo računov za zdravila, priznanje osebnih doklad zdravniku - pomočniku, nakup posteljnine, upokojitev primarija inštituta za anatomsko patologijo; začasni zdravstveni dopust uslužbencu, nakup hladilnikov za oddelek starih bolnikov, nakup zdravstvenih in kirurških naprav, zaposlitev pomočnika zdravnika, zaposlitev poklicne bolničarke v zacasni službi, sprejem odstopa neke služabnice.

OB UDELEŽBI PODPREDSEDNIKA DEŽELE GIACOMETTIJA

Danes bodo v Pordenonu slovesno otvorili dvajseti velesejem

Posvečen bo predvsem kmetijstvu - Na velesejmu bodo tudi razna zasedanja

Ob prisotnosti ministrskega podtajnika Malfattija ter deželnih in krajevnih oblasti, bodo danes v Pordenonu odprli 20. vzorčni sejem dežele Furlanije - Julijske krajine. Deželni odbor bo na otvoritvi zastopal podpredsednik Giacometti. Sejma se udeležuje okrog tisoč razstavljavcev z industrijskimi in obrtniškimi izdelki iz Italije in nekaterih tujih držav.

Prostor sejma so letos povečali z dograditvijo novega paviljona, ki meri 1400 kv. m in v katerem so uredili razstavo furlanskega marmorja.

Pordenonski sejem se iz leta v leto vedno bolj specializira in se usmerja predvsem na razstavo kmetijskih strojev in drugih kmetijskih odnosno obrtniških izdelkov, ki se proizvajajo v deželi ali pa jih v deželo uvažajo. Hkrati pa prireditelji stalno krepijo tudi industrijski sektor, in sicer sektor težke industrije, gospodinjskih strojev, tekstila, avtomobilov, motociklov in raznih industrijskih dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajini.

Letos bodo na sejmu priredili prvič tudi razstavo raznovrstnih gob, da seznanijo prebivalstvo s temi gozdnimi rastlinami. Poleg tega pa so prireditelji za letos uredili tudi razstavo zgodovinskih dokumentov in predmetov od časa francoske revolucije do 1870 v okviru proslav stoletnice priključitve Furlanije k Italiji.

V okviru sejma, ki bo trajal do 8. septembra, bodo priredili tudi razne dneve posebnih industrijskih in drugih proizvodov, na katerih se bodo srečali poslovni ljudje. Med drugimi bo en dan posvečen kmetijski mehanizaciji, eden neposrednim obdelovalcem zemlje, eden obrtništvu itd. Na sporedu je tudi «četrti dan kmetijstva», ki bo posvečen tehniškim in gospodarskim platem odprtih hlevov. Glavno poročilo o tem vprašanju bo imel izvedenec prof. Luigi Brovoglio, načelnik pokrajinskega inšpektorata za kmetijstvo v Brescii. Poleg tega bodo še posebna zasedanja industrijcev in številna predavanja.

Delo centra za politične študije

Danes poteka osem let od ustanovitve centra za politične, gospodarske in socialne študije v Trstu. V centru sodeluje skupina mladih znanstvenikov in univerzitetnih profesorjev, ki se ukvarjajo s posebnimi političnimi, gospodarskimi in socialnimi činitelji v stvarnosti zgodovinskega razvoja sodobne dobe. Z ustanovitvijo dežele so ustanovili podružnice tržaškega centra v Vidmu, Gorici, Pordenonu in Tolmeču. Sedaj pripravlja center posebno številko svoje revije «Deželne perspektive», ki bo obravnavala posebno gospodarsko problematiko nove dežele. Revijo bodo izročili med posebno ceremonijo predsedniku republike Saragatu.

Na Opčinah festival «Novega pokolenja»

V Prosvetnem domu na Opčinah bo v soboto 27., v nedeljo 28. in v ponedeljek 29. t.m. deželni festival «Novega pokolenja». Vsak večer bo igral orkester «The Jaguars» in bo poskrbljeno za pijačo in jedačo. V nedeljo bo naslednji spored: ob 17. uri bo igrala godba na pihala iz Trebč, ob 19. uri bo pevski zbor «Prosek - Kontovel» pel slovenske partizanske pesmi; ob 21. uri bo «Folk-Grup» pel «Pesmi za mir». Ob 22. uri se začne ples.

Zastrupila se je s hrano

Predvčerajšnjim zvečer je 58-letna gospodinja Rosina Berkova por. Cheracci iz Ul. Pondares 5 v neki javni menzi zaužila kuhano svinino in papriko. Berkova se je nato napotila domov, toda šest ur kasneje so jo napadli hudi želodčni krči. Ženska je vztrajala vso noč in čeprav se je zvijala od bolečin, je šele včeraj zjutraj ob 8. uri zaprosila za zdravniško pomoč. Poklicala je bolničarje RK in ti so jo odpeljali v bolnišnico, kjer so Berkovo sprejeli na četrti medicinski oddelek s prognozo okrevanja v 4 dneh zaradi zastrupitve s hrano. Ob sprejemu v bolnišnico je ženska bljuvala in bila zelo bleda.

Hitro poslovanje kvesture za izdajanje potnih listov

Ob priliki poletne sezone je letos tržaška kvestura poskrbela za hitro odpravo prošenj za izdanje potnih listov. Tako so na kvesturi šli na roko številnim prosilcem in so vse prošnje za izdajo potnih listov rešili v čim krajšem času.

V dobi od 1. junija do konca praznikov velikega šmarna so na kvesturi izdali skupno 12.726 potnih listov, od katerih 5929 novih in 6797 obnovljenih.

Obilo dela so imeli tudi na uradu za izdajo propustnic. V istem obdobju so izdali 18.755 obmejnih propustnic italijanskim državljanom, od katerih 3033 novih in 15 tisoč 722 obnovljenih. Istočasno so v uradu za propustnice vidirali tudi 4974 propustnic jugoslovanskih državljanov, in sicer 1005 novih ter 3969 obnovljenih dvojnikov.

KARAMBOL V UL. COMMERCIALE

Avto kapitana Ribarija zdrsel po mokrem asfaltu

Pri zaporednih trčenjih avtov laže ranjen samo en moški

Bivši poveljnik prekooceanske ladje «Raffaello» kapitan Oscar Ribari star 61 let iz Ul. Romagna 80 je bil včeraj, pol ure po poldnevu, zapleten v prometno nesrečo, ki ji je botrovala spolzkost asfalta na strmi Ulici Commerciale. Kapitan Ribari je navzdol po omenjeni ulici vozil svoj fiat 1500 TS 81931, ko pa je privozil do stavbe št. 143 je nenadoma avtomobil zdrsel po mokri cesti in zapeljal na levo stran cestišča. Tedaj je navzgor po Ul. Commerciale 37-letni železničar Giorgio Prelaz iz Ul. Commerciale 43 vozil fiat 850 TS 83076, toda še preden se je mogel ustaviti, je v njegov avto s silo treščil Ribarijev fiat 1500. Po prvem trčenju je Ribarijev avtomobil nadaljeval vožnjo navzdol po levi strani cestišča in treščil še v fiat 1500 TS 76597, ki ga je takoj za Prelazom vozil 44-letni trgovec Virgilio Berlot iz Ul. Teatro Romano 22. Sele po drugem trčenju je Ribarijev avtomobil zapeljal na pločnik na levi in se končno ustavil.

Pri zaporednih trčenjih se je laže ranil samo Prelaz, ki se je pobil po čelu. Na kraj nesreče so prihiteli agenti cestne policije in opravili potrebne formalnosti. Močno razbiti avtomobili so sredi ceste ovirali promet, ki so ga agenti vzpostavili šele 15 minut po nesreči. S policijskim avtom so tudi pospremili Prelaza v bolnišnico, kjer so mu dali prvo pomoč s prognozo okrevanja v 5 dneh. Prelazov razbiti avto so odpeljali s pomočjo žerjava cestne pomoči podjetja Zampa, ostala dva precej razbita avta pa s pomočjo žerjava cestne pomoči ACI. Kot rečeno se je pri nesreči laže ranil samo Prelaz, Ribari in Berlot pa sta ostala nepoškodovana.

IZ TRŽAŠKIH SODNIH DVORAN

Komaj so ga izpustili iz zapora že je začel zopet krasti po avtih

Obsodili so ga na 8 mesecev in 15 dni zapora ter mu preklicali sodne olajšave

Na kazenskem sodišču (predsednik Fazio, tožilec Rosario, zapisnikarica Lidia Sferco) je bila včeraj razprava proti 25-letnemu Elveziu Faddi brez stalnega bivališča, obtoženemu tatvine z obteževalnimi okoliščinami in poskusa tatvine. Fadda je po rodu iz Tunija v pokrajini Cagliari, toda preselil se je v naše mesto in tu živel iz dneva v dan. S policijo in sodišči je imel Fadda že večkrat opravka in v prvih dneh tega meseca so ga odpustili iz kmetijske kazenske kolonije v Mammoneju, kjer je prestajal kazen zaradi tatvine. Faddi so zaradi indulta odpustili del kazni in koj nato se je mladenič vrnil v Trst. Toda kaj kmalu je spet začel krasti in včeraj je že sedel na zatožni klopi.

V prvih jutranjih urah 6. avgusta se je Fadda sprehajal po Ul. Rossetti in tedaj mu je prišlo na misel, da bi ukradel kakšne stvari iz parkiranih avtomobilov. Pred stavbo št. 93 je bil parkiran fiat 600, ki ga je tam pustil Mirko Vovk iz istoimenske ulice 93. Fadda se ni dolgo pomišljal, približal se je avtu, s silo odprl deflektor pri vratih in prebrskal notranjost vozila. Toda njenov trud je bil zaman, ker Vovk ni v avtu pustil ničesar. Tatvina se je tako izjalovila in Fadda je ostal praznih rok. Toda ni opustil misli, da bi kradel, in se je približal drugemu ustavljenemu fiatu 600. Tudi pri tem je s silo odprl vrata in pregledal notranjost. Pri «delu» pa so ga zmotili nekateri mimoidoči, zato je Fadda opustil svojo namero in se oddaljil.

Pešci pa so postali pozorni na sumljivega mladeniča in ni trajalo dolgo, ko so ga videli, kako je šaril v prtljažniku fiata 850 na vogalu Ul. Rossetti in Ul. Petronio. Medtem je nekdo poklical agente letečega oddelka. V tem času pa je Fadda že s silo odprl vrata fiata 850, ki ga je tam pustil Pietro Caforio iz Ul. Petronio 21. Fadda je potem odprl prtljažnik in iz njega pobral kovček z razno obleko in izvijač. Tat je nato zaprl prtljažnik in se oddaljil. Prav tedaj so v Ul. Rossetti pridirjali policisti in zagledali Fadda, kako se je urno oddaljeval s kovčkom v rokah. Dobiteli so ga in prijeli, potem pa odpeljali na kvesturo na zaslišanje. Fadda ni mogel tajiti, saj so ga zasačili z ukradenim kovčkom v rokah. Policisti so nato izpolnili zapisnik in ga poslali sodnim oblastem. Fadda so seveda še prej aretirali in pospremili v zapor.

Včeraj pa je Fadda sedel na zatožni klopi kazenskega sodišča. Na vprašanja sodnika je Fadda priznal tatvino in poskuse tatvin, potem pa je spregovoril javni tožilec in zahteval naj sodišče tatiča obsodi na strogo kazen. Branilec pa je za Faddo zahteval, naj sodišče upošteva olajševalne okoliščine.

Kazensko sodišče je nato izreklo obsodbo in Faddo obsodilo na 8 mesecev in 15 dni zapora ter plačilo 35.000 lir globe. Odredilo je nadalje preklic olajšav, ki jih je Fadda izkoristil na podlagi indulta. Fadda bo moral tudi plačati sodne stroške. Pri razsodbi je sodišče upoštevalo samo olajševalne okoliščine.

Nesreča delavca v pristanišču

Na delu se je včeraj zjutraj ponesrečil 50-letni delavec Franc Gulič iz Ricmanj 51, ki je uslužben v Novem pristanišču pri podjetju «Compagnia carboni e minerali». Gulič je okrog 10. ure izvrševal svoje delo v podpalubju jugoslovanske ladje, zasidrane ob pomolu št. 5 v Novem pristanišču. Tedaj so s pomočjo žerjava iz podpalubja raztovarjali premog. Ko je žerjav spustil v podpalubje posebno vedro za dviganje razsutega premoga, je to začelo nihati in pri tem stisnilo nesrečnega Guliča ob železno steno podpalubja.

Ponesrečenemu delavcu so delovni tovariši priskočili na pomoč in mu nekaj časa potem pomagali v rešilni avto RK. Guliča so hitro odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek. Gulič se bo moral zdraviti od 8 do 40 dni zaradi udarcev po levi strani medenice in stegna z verjetnimi kostnimi poškodbami levega kolka in stegnenice.

Silno trčenje avtov brez človeških žrtev

Neprevidnost in spolzka cesta sta včeraj okrog poldne botrovali prometni nesreči, ki se je pripetila na Reški cesti blizu stavbe št. 174. Na srečo se pri trčenju dveh avtomobilov ni nihče poškodoval. Ob tisti uri je navzdol po omenjeni cesti proti spodnjemu delu trbiške ceste 28-letni Giorgio Mancinelli iz Ul. Soncini 147 vozil fiat 11000 TS 30760. Ko je privozil do prej omenjene stavbe, se je pomaknil proti sredini cestišča, da bi prehitel ustavljen avtomobil. Toda zavijanje je bilo zanj usodno, ker je njegov avto zdrsel po mokrem asfaltu in zapeljal proti levemu robu ceste.

Prav v tistem trenutku je nasproti z avtom «giulia t.i.» TS 24930 privozil 31-letni Edvard Petaros iz Boršta št. 6. Petaros je vozil proti zgornjemu delu trbiške ceste, to je proti Katinari in je nenadoma zapazil Mancinellijev avto, kako drvi proti levi. Hitro je zavrl svoj avto, toda vse je bilo zaman, ker se ni mogel izogniti trčenju. Avtomobila sta z vso silo čelno trčila, na srečo pa se šoferja nista niti opraskala. Oba avta sta se pri trčenju precej razbila, saj sta imela skrotovičene blatnike in prednja dela.

Na kraj trčenja so prihiteli agenti prometnega odseka letečega oddelka, ki so opravili potrebne formalnosti. Mancinelli je moral plačati globo zaradi neprevidne hitre vožnje.

Z glavo je zadel železje vagona

Včeraj popoldne so na nevrokirurški oddelek bolnišnice sprejeli na zdravljenje 43-letnega železničarskega delovodjo Antonia Brosola iz Ul. De Amicis 12, ki se je malo prej ponesrečil na področju glavne železniške postaje, kjer je zaposlen. Brosolo je pri izvrševanju svojega dela moral prečkati železniške tire, kjer je stala vrsta tovornih vagonov. Delovodja je stopal med dvema vagonoma, ko je nenadoma z glavo udaril v štrleči železni del samega vagona in se ranil po levi strani čela in pobil po glavi. Ponesrečenca so nekaj časa potem z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti od 7 do 9 dni če ne bodo nastopile komplikacije.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška 20
Telefon 61-792
Novo:
Flaubert:
VZGOJA SRCA L 2.200

Šolske vesti

GLASBENA MATICA TRST

Vpisovanje v šolo Glasbene Matice bo od 1. do 10. septembra od 10. do 12. ure v pisarni Glasbene Matice, Ul. Ruggero Manna, 29. Pričetek pouka v ponedeljek, 12. septembra za vse oddelke šole.

RAVNATELJSTVO

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnó zrelostni izpiti v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1965-1966 dne 17. septembra 1965 ob 8.30 s pismenim izpitom iz italijanščine.

Ravnateljstvo Državnega znanstvenega liceja s slovenskim učnim jezikom v Trstu sporoča, da se pričnejo vsi popravni izpiti — sprejemni za klasični licej, vstopni in razredni — v jesenskem izpitnem roku šolskega leta 1965-1966 dne 1. septembra 1966 ob 8.30 s pismenim izpitom iz slovenščine.

Na Državnem znanstvenem liceju s slovenskim učnim jezikom v Trstu, ki ima poleg razredov z znanstvenim učnim načrtom tudi popolne razrede s klasičnim učnim načrtom, je vpisovanje za šolsko leto 1966-1967 vsak dan od 10. do 12. ure v tajništvu zavoda, Strada di Guardiella št. 13-1 neprekinjeno do 25. septembra 1966. Navodila za vpisovanje so razvidna na oglasni deski v zavodu.

Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da je bil objavljen razglas o ustanovitvi stalne pokrajinske lestvice za učitelje, ki niso v staležu, na osnovi zakona št. 574 od 25. julija letos.

Prizadeti si lahko ogledajo razglas pri šolskem skrbništvu, pri šolskih nadzorništvih ali pa na didaktičnih ravnateljstvih.

Razstave

V pasaži Rossoni je od 21. do 31. t.m. razstava del slikarja Luigija Pampaninija. Tržaški umetnik razstavlja okrog 30 pokrajin iz Furlanije in tržaške okolice.

V občinski umetnostni galeriji bosta od 27. t.m. do 4. sept. razstavljala slikarja Emilio Primossi (olja, tempere in grafike) in Piero Frausin. Otvoritev bo v soboto, 27. t.m. ob 18. uri.

Gledališča

Miramarski park Danes nadaljevanje sugestivnih predstav «Luči in zvoki». Ob 21.30 in ob 22.45 v italijanščini «Massimiliano e Carlotta». Izredne vožnje avtobusa «M» od barkovljanske postaje.

Kino

Nazionale 16.00 «Salomone e la regina di Saba» Technicolor. Gina Lollobrigida, Yul Brynner.
Excelsior 16.00 «Lo sguardo che uccide» Christopher Lee. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 16.00 «Il cacciatore di Indiani» Technicolor. Kirk Douglas.
Eden 16.00 «Una pistola per un vile» Technicolor. Fred Mac Murray. Jeffrey Hunter.
Grattacielo 16.00 «Bormann» Technicolor. Robert Kent, Dominique Boschero.
Alabarda 16.30 «Le ore nude» Rossana Podesta. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Filodrammatico 16.30 «Il principe della notte» Technicolor. William Sylvester. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Aurora 16.30 «Agente Lemmy tion missione Alphaville».
Cristallo 16.30 «Tigre in agguato» Technicolor. Sledi barvna risanka. «Pluto acrobata».
Garibaldi 16.30 «L'ultima carica» — Technicolor. Tony Russel.
Capitol 16.30 «Non disturbate» Technicolor. Doris Day.
Impero 16.30 «Tutte le ragazze lo sanno».
Moderno Počitek. V petek ob 16.00 «Inno di battaglia» Technicolor. — Rock Hudson, Marta Hier.
Vittorio Veneto Revija kriminalnih filmov. 17.00 «La finestra della morte» Michele Morgan. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Astra 16.30 «L'ape regina» Prepovedano mladini pod 14. letom.
Ideale 16.30 «Agente 007 dalla Russia con amore» Technicolor. Sean Connery.
Abbazia 16.30 «Carabina Williams» Dramatičen film, v katerem mojstrsko nastopa James Stewart.

LETNI KINO

Satellite 21.00 — blagajna ob 20.30 «All'ombra del ricatto» Barvni film. Edmond O'Brian, Vera Miles.

Izleti

SPDT priredi 11. septembra izlet na Vrsno nad Kobaridom ob priliki proslave 60. obletnice smrti pesnika Simona Gregorčiča. Vpisovanje v Tržaški knjigarni.

* * *

P.d. «Slavko Skamperle» priredi 11. sept. t.l. enodnevni izlet na Bled ob priliki svetovnega veslaškega prvenstva. Vpisovanje na sedežu društva vsak večer od 21. do 22. ure, Vrdelska cesta 7 (na stadionu Prvi maj).

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 24. avgusta se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo pa je 8 oseb.

UMRLI SO: 14 ur stara Cinzia Lupinc, 23-letni Gianfranco Millovich, 77-letni Emilio Isola, 59-letna Vittoria Vidali por. Budai, 72-letni Italico Staffetta, 62-letna Maria Godas por. Grassi, 44-letna Palmira Turco vd. Nardo, 75-letni Ranieri Ghietti.

DNEVNA SLUZBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)

Biasoletto, Ul. Roma 16; Cantauro, Ul. Rossetti 33; Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Sant'Anna, Erta di S. Anna 10.

NOCNA SLUZBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)

Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina, All'IGEA, Ul. Ginnastica 4; Al Lloyd, Ul. Orologio 6-Ul. Diaz 2; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

Darovi in prispevki

Ob obletnici smrti drage Gianne daruje Selma 2000 lir za Dijaško Matico.

Mali oglasi

TRGOVINA pohištva Bruno — oprema za kuhinje in dnevne sobe iz formike. Lastna izdelava. Fonderia 9 (blizu bolnice).

VESTI Z ONSTRAN MEJE

Sežana se marljivo pripravlja na letošnji občinski praznik

Velik ugled podjetja Avtoprevoz v Tolminu - Uspešen mednarodni jamarski tabor - Prenovljeno poslopje koprske gimnazije

Sežana se pripravlja na letošnji občinski praznik v spomin na dan, ko je Ervin Dougan pripeljal prvo partizansko četo v Gornjo Branico. Letošnje proslave bodo v nedeljo v Lipici. Najprej bo slavnostna seja občinske skupščine, nato pa bodo odprli gospodarsko razstavo.

Ob občinskem prazniku bodo v Senožečah odprli novo bencinsko črpalko. Avtomobilisti bodo tega dogodka nedvomno zelo veseli, saj so Senožeče pomembno cestno križišče.

* * *

Podjetje Avtoprevoz v Tolminu si je ustvarilo v zadnjih letih močan ugled s svojimi kvalitetnimi prevoznimi, servisnimi in drugimi uslugami. Zdaj so prevzeli zelo odgovorno nalogo — oskrbovati s transportnimi in servisnimi uslugami jugoslovanska podjetja, ki bodo gradila okrog 400 km modernega cestnega obrežja v Libiji. V ta namen bo Avtoprevoz poslal v Libijo okrog 50 tovornjakov.

* * *

Mednarodni jamarski tabor v Rakovem škocjanu se približuje h koncu. Organizatorji — društvo za raziskovanje jam Slovenije in Institut za raziskovanje Krasa SAZU — so lahko z rezultati zadovoljni. Odzvalo se je namreč nad 100 ugledniih speleologov iz Velike Britanije, Francije, Italije, Danske, Nemčije, Poljske in ČSSR. Omogočili so jim ogled številnih podzemskih lepot Krasa, turistično društvo v Rakeku pa je priredilo jamarski večer. Zaključek mednarodnega jamarskega tabora bo v nedeljo v Pologu nad Tolminom, ko bo otvoritev tritisoče raziskane podzemske jame v Sloveniji.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

Na koprski gimnaziji zaključujejo preureditvena dela. Računajo, da bo gimnazija povsem prenovljena do konca prihodnjega meseca. V njej bo okrog 20 modernih učilnic in drugih prostorov. Letos bodo dobili tudi nekaj kadrovskih okrepitev, tako da lahko z novim šolskim letom pričakujejo še kvalitetnejši pouk.

Kačji piki brez smrtnih posledic

Stari ljudje v Beneški Sloveniji so imeli prav, ko so trdili, da je letos dosti kač. Pičile so kače že vrsto ljudi. Na srečo, da dobro deluje zdravstvena služba in da hitro spravijo ljudi, ki jih je pičila kača do bližnjega zdravnika in nato naprej v čedadsko bolnišnico. Zdaj je bil na vrsti enajstletni Dino Velišček iz Podrksjega v Idrijski dolini, ki ga je pičil modras. Najprej so mu za silo pomagali doma in ga hitro z avtom odpeljali v čedadsko bolnišnico, kjer so mu dali injekcijo proti kačjemu piku. Toda vseeno so ga obdržali za deset dni v bolnišnici. Vsi tisti, ki jih je to poletje pičila kača, so že ozdravili.

Ni sicer bilo tako hudo s trileti Janijem Gnusom iz bližnjega Grmeka, ki ga je šavsnil po obrazu pes, katerega je dražil, ko je bil v Sloveniji pri sorodnikih na obisku s svojimi. Mali Jani bo kmalu ozdravel in se mu ne bo niti poznalo, kako ga je ranil pasji zob.

S cirkularko na domu se je porezal

Včeraj popoldne so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 22-letnega Julija Kacina iz Ul. Colombo 23. Zdravniki so mu ugotovili precejšnjo rano na palcu leve roke ter so ga pridržali za 20 dni na zdravljenju.

Kacin je povedal, da se je ranil z žago cirkularko ob 17.30, ko je na svojem domu žagal drva, pa mu je spodletelo in se je z roko približal zobem žage, ki so ga oplazili po palcu.

Trčenje avtomobilov pri Devetakih

Sinoči nekaj po 19. uri so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 53-letnega Ottavia Ferma doma iz Trsta Ul. Balamonti 40. Zdravniki so mu nudili prvo pomoč za rano na čelu. Okreval bo v petih dneh.

Fermo je izjavil, da se je ranil okrog 17. ure na križišču pri Devetakih. Ob tisti uri se je peljal z nekim svojim prijateljem, ki je šofiral avto Austin Innocenti po cesti proti Gorici, ko je na omenjenem križišču trčil z nekim drugim avtomobilom.

Glas občanov iz Nabrežine in okolice o stavki kamnarjev

Vsi obsojajo trmo delodajalcev

Čeprav se je krajevna stavka kamnarjev končala s kompromisnim sporazumom, objavljamo ta dopis iz Nabrežine, saj je še vedno aktualen.

Povprašali smo tega in onega iz te in one vasi o mnenju v zadevi stavke kamnarjev, ki je trajala nad 6 tednov. Odgovore skrčimo v sledeče misli.

Naše (torej ljudsko) mnenje morajo odgovorni organi upoštevati, ker ni več volja, da bi častili nekdanjo odvisnost, miloščine, privilegije. Vsaka zadeva, vsako vprašanje dregne v skupnost. Stvar ene ali druge delavske stroke je torej stvar vsega delavstva in vseh delovnih množic. Tako je bila tudi stavka naših (nabrežinskih) kamnarjev stvar predvsem devinsko-nabrežinskih občanov. In ker se delodajalci tako igrajo z našim delavstvom, češ da oni v borbi z delavci laže vztrajajo, je treba, da se jim končno javno pove, da ljudstvo njihovo zadržanje s prezirom obsoja in pravi, da s tem razkrivajo delodajalci vso svojo moralno bedo. Če oni laže vztrajajo in upajo na zmago, zakaj pa se ne vprašajo komu se imajo za to zahvaliti? Če so to oni že pozabili, ni pozabilo delavstvo.

Ljudstvo dobro ve, da je «Primorski dnevnik» že večkrat omenil, kako si nabrežinski kamnoseški industrijci kujejo svoje dobičke. Te njihove zlate jame (kamnolomi) niso njihova, ampak so lastnina vseh občanov. In prav zato, ker so ljudska lastnina, smejo občani imeti svoje mnenje v zadevi izkoriščanja teh zlatih jam in ustreznih dobičkov. Ali industrijce mogoče tišči tista siromašna najemnina, ki jo plačujejo občini in navdarja po onih, zanje zlatih časih, ko so kapitalistični mogotci poljubno narekovali občini najemnino, delavcem pa mezdo? Menda ne, saj vemo, da pomenijo te stotine kubičnih metrov kamna iz teh jam (kar pa oni prikrivajo) vse nekaj drugega.

Nikoli ne slišite takih tožb podjetnikov o gospodarskih težavah, kot sedaj o priliki stavke. Nabava in obraba strojev in orodja, davki, pristojbine itd. Čudno, da še obratujejo! Zgolj iz ljubezni do delavstva že ne. Sicer pa je to orožje že tako staro, kot so stare kraljevske borbe. A je tako lažno, da ga izpodbijajo že sami vidni in otipljivi faktorji, recimo narasle nepremičnine in premično premoženje. Vzemimo, da bi že v tem letu zapadle najemninske pogodbe in bi občina upravičeno zahtevala neprimerno... recimo 50-krat višjo najemnino, ali bi podjetniki obrate zaustavili in v tem trmasto vztrajali, kot vztrajajo v stavki? Samo ena stvar jih podpira v njihovi trmi: strast po čim večjem dobičku, po bogastvu. Samo to seveda s podporo popolne otopelosti čuta za socialno pravičnost. To pa je neozdravljiva bolezen vsake kapitalistične duševnosti, predvsem pa kapitalističnih mogotcev.

Podjetniki ne bodo prav nič obubožali, če dajo delavcem zaslužek, ki je z njihovimi dobički v bolj poštenem razmerju. Naj dajo tistim, brez katerih bi njih pridnost, podjetnost, sposobnost čez noč odpovedale, življenjskim razmeram primeren kos kruha, saj bodo naši (občinski) kamnolomi zanje še vedno zlate jame!

Istočasno pa ljudstvo svetuje delavstvu, da se za primer nadaljnjih stavk čimbolj učinkovito pripravi, in to v obliki ustreznega sklada, ki bi ublažil njihove materialne prilike.

Menimo, da sodi ljudstvo povsem pravilno.

Neznanci ukradli radio iz parkiranega avtomobila

Neznanci, ki so v noči med ponedeljkom in torkom kradli v avtu fiat 1100-d TS 71322 so verjetno imeli ponarejene ključe, ker lastnik avta 52-letni Antonio Pasquotti iz Ul. Umago 3 pri vratih ni opazil, da bi bile ključavnice pokvarjene ali celo razbite. Ko je sedel v avto je samo ugotovil, da so mu tatovi odnesli 45 tisoč lir vreden radio «autovox», ki je bil vgrajen v komandno ploščo.

Pasquotti je v ponedeljek zvečer parkiral svoj avto pred občinsko palačo v Ul. Teatro Romano, kjer ima sedež anagrafski urad, in se nato oddaljil. V torek zjutraj se je hotel odpeljati, toda veliko je bilo njegovo presenečenje ko je ugotovil, da so ga tatovi prehiteli. Odšel je na bližnjo kvesturo in se zglasil na letečem oddelku, kjer je tatvino prijavil. Preiskava je v teku.

Tatovi odpeljali vespo

Neznani tatovi so vedno na delu in ne mine dan, da ne bi odpeljali motornega vozila. Tudi v ponedeljek so ukradli vespo TS 27547, ki jo je 33-letni poštni sel Eneo Crosara iz Ul. Carducci 8 med 22. in 23. uro pustil na parkirnem prostoru na Trgu Goldoni pred stavbo št. 1. Ko se je Crosara hotel odpeljati z vespo, je ni več našel. Zglasil se je na komisariatu na Trgu Dalmazia, kjer je tatvino prijavil. Povedal je, da je bila vespa vredna 50.000 lir. Agenti so uvedli preiskavo.

URARNE in ZLATARNE SEDMAK
TRST Viale XX Settembre 16 tel. 96016
NABREŽINA (center)
SESLJAN (center)
ZLATI IN SREBRNI OKRASNI PREDMETI

KINO «IRIS» PROSEK
predvaja danes, 25. t.m. ob 19.30 kinemaskopski barvni film:
La vita privata di Henry Oriente
(ZASEBNO ŽIVLJENJE HENRYJA ORIENTEJA)
(Briljantna komedija)
Igrata: PETERS SELLERS in PAOLA PRENTIS

Kino na Opčinah
predvaja danes, 25. t.m. ob 18. uri komični film:
Marinai, donne e Hawai
(MORNARJI, ŽENSKE in HAVAJI)
Igrajo: NORMAN WIDSON, LIZ FRASER in ROBERT ASHER

Goriško-beneški dnevnik

OB VELIKEM ZANIMANJU PREBIVALSTVA

Drevi v Tržiču izredna občinska seja zaradi domnevnega podkupovanja svetovalcev

Po vsej verjetnosti bo seja precej kratka - Vse kaže, da se bodo sklepi v strankah in v krajevni ustanovi sprejemali po odločitvi sodišča

Drevi ob 20.30 bo izredna seja občinskega sveta v Tržiču, katere dnevni red obsega odgovor župana Romanija na vprašanje misinskega svetovalca Isidora Zanolle, če so resnične govorice o domnevnem podkupovanju nekaterih občinskih svetovalcev, pripadnikov treh političnih strank. Po vsej verjetnosti bo seja kratka, zakaj svetovalec, ki je zastavil vprašanje, ima po pravilniku samo to pravico, da na županov govor odgovori, če je z njim zadovoljen ali ne. Ostali svetovalci se v tej zadevi ne morejo prijaviti k besedi. Potemtakem se utegne zgoditi, da bo seja trajala zelo kratek čas. Kljub temu vlada zanjo med tržiškim prebivalstvom izredno zanimanje ter bo prostor namenjen občinstvu prav gotovo zaseden do zadnjega kotička.

Pred dnevi sta se v Gorici sestali goriki federaciji PSI in KPI, ki sta razpravljali o zadevi, sinoči pa sta se v Tržiču sestali krajevni sekciji PSI in PSDI.

Kolikor smo obveščeni o dogodku, je državna prokura v Tržiču zaslišala številne osebe, ki so vpletene v domnevno podkupovanje, sestavila je obsežen zapisnik, kateremu je po vsej verjetnosti priložila tudi magnetofonski trak z zanimivimi izjavami nekaterih svetovalcev. Vse to je tržiška prokura poslala goriški, ki bo ugotovila, če obstajajo zadostni razlogi za uvedbo kazenskega postopka.

Kakor se nam vse vidi, nameravajo politična vodstva odložiti kakršno koli ukrepanje, dokler sodnik ne izreče pravdoreka. Podobno bo tudi stališče, ki ga bo drevi zavzel občinski svet, zakaj nikakršnega ukrepa ni mogoče sprejeti, dokler se zagotovo ne ugotovi, če so bila zares storjena kazniva dejanja.

Odobreni sklepi krajevnih ustanov

Pokrajinski odbor deželnega odborništva za krajevne ustanove v Gorici je na svoji zadnji seji odobril med drugim naslednje sklepe:

Gorica: Imenovanje kolavdatorjev za gradbena dela na glavnem pokopališču; povrnitev stroškov pri gradnji kanalizacije; trošarinski dohodki za junij 1966; gradnja glavnega kanalizacijskega zbiralnika; popravila v tunelu pod Gradom; stroški za ureditev cest Diacono in Manzoni; ureditev občinske garaže v Ul. Cipriani; pokritje potoka Koren in ureditev ceste.

Krmin: Izplačilo stroškov in računov uprave vodovodnega konzorcija; gradnja notranje vodovodne mreže v občinah konzorcija; izplačilo delavcev; izplačilo suplence pri živinozdravniškem konzorciju.

Ronke: Podaljšanje izrednega blagajniškega kredita v višini do 10 milijonov; odobritev poteka del pri gradnji razdelilne mreže vodovodnega konzorcija v Ronkah.

Strelsko tekmovanje v nedeljo na Lokvah

Lovska zveza iz Nove Gorice priredi v nedeljo 28. t.m. na Lokvah strelsko tekmovanje na glinaste golobe. Tekmovalci bodo nastopili v dveh skupinah: v prvi skupini bodo nastopili člani domače lovske organizacije, v drugi skupini pa inozemski tekmovalci.

Prva skupina bo začela s tekmovanjem ob 11. uri, druga pa ob 14. uri. Tekmovanje bo po splošnih pravilih. Za nagrade inozemskih zmagovalcev so določeni trije srnjaki, za domačine pa tri praktične nagrade v enaki vrednosti. Nagrade bodo razdelili po popoldanskem tekmovanju pred hotelom Poldanovec. Ob 19. uri bo sledil ples na prostem.

V soboto od 14. ure dalje je na razpolago strelišče, tehnično osebje, strelivo in glinasti golobi za treniranje proti plačilu. Za razvedrilo in postrežbo gostov bodo poskrbeli v hotelu Poldanovec in drugih krajevnih gostiščih.

S POVORKO ALEGORIČNIH VOZOV

Pokrajinski praznik grozdja bo sredi septembra v Krminu

Pro loco pripravlja tudi ustanovitev domače folklorne skupine

Kot je že nekaj let sem v navadi, bodo tudi letos priredili pokrajinski praznik grozdja v Krminu, ki velja za središče vinorodnega področja naše pokrajine, v katerem nameravajo zgraditi tudi konzorcialno vinsko klet za Brda, če bo pobudnikom uspelo pridobiti zanjo dovolj članov in grozdja.

Pred nekaj dnevi se je sestal odbor krajevnega turističnega društva na svojem sedežu v Krminu, da bi poleg drugega proučil tudi ukrepe za dostojno pripravo tega praznika, katerega organizacija mu je zaupana. Predvideno je, da bo praznik grozdja drugo nedeljo septembra in morda bodo imeli po izredno mokrem avgustu pri tej prireditvi več sreče z vremenom.

Tudi za letos pripravljajo v okviru tega praznika povorko alegoričnih vozov, za katero so že razposlali vabila lanskim in eventualnim novim udeležencem, da bi pripravili svoje vozove. V kratkem bodo objavili tudi podroben program letošnje prireditve, ki ponavadi privabi v Krmin lepo število izletnikov in turistov. V tem programu bodo vključene tudi številne druge manifestacije in prireditve.

Odborniki so na omenjeni seji določili 20 tisoč lir podpore domačemu mandolinističnemu krožku, ki je že z uspehom nastopil na prireditvah. Da bi pa še bolj poskrbeli za razvedrilo in pestrost na bodočih ljudskih prireditvah, so sklenili ustanoviti posebno folklorno skupino, v kateri bodo skušali zbrati najboljše krajevne elemente, ter so v ta namen že začeli z vpisovanjem.

Včeraj popolnoma jesenski dan

Včeraj je bil spet eden izmed tolikih deževnih dni, kakršne smo preživeli letošnje poletje. Ves dan je pršilo, opoldne pa, ko so ljudje zapuščali delovna mesta in odhajali na kosilo, se je vlil gost dež. Temperatura se je nekoliko znižala; bilo je pravcato jesensko vzdušje. In vendar smo šele v drugi polovici avgusta, ko je ponavadi lepo in primerno toplo.

Deževje je predčasno izpraznilo gorske letoviščarske kraje. Malo jih je takih, ki vztrajajo v letovišču, če se ne morejo ganiti iz hotela. Goričani so se v teh dneh povečini vrnili domov, kjer si izmenjujejo vtise s počitnic. Le-ti so najbolj nemogoči: smučarji, na primer, ki so šli v poletno šolo na prelaz Stelvio, so imeli skoraj vsak dan svež sneg.

Podiranje hiš v Ulici 24. maja

Včeraj dopoldne so za delj časa zaprli promet v Ulici 24. maja v Gorici, kjer so delavci gradbenega podjetja z velikim žerjavom podirali zgradbi nasproti Codelijeve ulice, kjer bodo zgradili večnadstropno stanovanjsko hišo. Agenti javne varnosti in karabinerji so cesto zaprli na obeh krajih, ker so opeke padale tudi nanjo. Ko je stroj z več stoti debelo železno kroglo podrl del zida, je nastal oblak prahu, ki je zastrl pogled. Podiranje je opazovalo dosti radovednežev. Pri delu so jim pomagali tudi gasilci, ki jih je podjetje poklicalo zaradi pospešitve dela in varnosti. Gasilci so pomagali več ur.

TEMPERATURA VČERAJ

V Gorici najvišja temperatura 19,2 stopinje ob 14.50 in najnižja 15,8 ob 6. uri; povprečna vlaga 86 odst.; dežja je padlo do 17. ure 10,8 mm.

SESTANEK IZVRŠNEGA ODBORA PRO LOCO IZ GORICE

Folklorne prireditve na dan prijateljstva s pobratenim holandskim mestom VENLOM

Za slikarsko tekmovanje v Števerjanu prijavljenih za sedaj šele okoli 100 slikarjev iz naše dežele

Na zadnji seji izvršnega sveta Pro Loco iz Gorice, ki se je sestal v torek zvečer pod predsedstvom dr. Carla Pellisa, je predsednik poročal o pobudah za povečanje turistične dejavnosti, tajnik Sergio Simone pa je prikazal nekatere organizacijske in upravne probleme.

Izvršni odbor je sklenil vključiti v koledar prireditev za katere skrbi Pro Loco, tudi mednarodno filatelistično razstavo, ki jo bo ob priliki Andrejevega sejma priredila goriška filatelistično-numizmatična zveza.

Najpomembnejše vprašanje tega sestanka pa je bilo sodelovanje Pro Loco na manifestacijah, ki jih občina Gorica pripravlja za 21., 22. in 23. september, ko bo prišla v naše mesto delegacija Venla, pobratnega holandskega mesta. Ob obisku goriške delegacije v Venlu so prebivalci tega holandskega mesta pripravili zares topel sprejem, ki se ga bodo vedno spominjali občinski zastopniki, pevci in folkloristi. Zavoljo tega je občinska uprava zaprosila za pomoč pri raznih ustanovah, med katerimi tudi Pro Loco.

Izvršni svet je sklenil sodelovati v pripravah za sprejem delegacije Venla ter bo na skupnem sestanku z občinskimi predstavniki, ki bo v kratkem na županstvu v Gorici, predlagala, naj bo na sam goriški dan, ki sovpada z 22. septembrom, folkloristična prireditev. Če bodo predlog sprejeli, naj bi bila prireditev med 18. in 19. uro na Trgu Cesare Battisti, medtem ko bodo kasneje, okoli 21. ure folkloristi iz Venla nastopili v dvorani Ginnastica Goriziana.

Pripravljalni odbor za peto tekmovanje slikarjev za «Slikarsko nagrado Števerjan» je do včeraj prejel prijavo okoli sto slikarjev naše dežele. Skoraj gotovo bo to število precej večje, zakaj tudi na poprejšnjih prireditvah je večji del slikarjev najavil svoj prihod šele v zadnjih dneh ali celo neposredno pri samem pečatenju platen.

Pripravljalni odbor upa, da bo vsaj tisti dan vreme prizanesljivo in da bo prireditev uspela; najavljen je tudi prihod televizijske snemalne ekipe. V Števerjan bo prišel tisti dan tudi comm. Leo Menazzi Moretti, ki je v imenu pivovarne Moretti iz Vidma podelil nagrado v višini 100.000 lir.

Pobiranje davkov v Sovodnjah

Županstvo v Sovodnjah sporoča, da bodo v torek, 30. t.m. od 8. do 12. ure pobirali zapadni obrok državnih in občinskih davkov na županstvu. Kdor si hoče prihraniti pot v Gorico, lahko plača svoje davčne obveznosti ob tej priliki, ko jih itak pobirajo bolj pozno kot ponavadi.

Deželni odbornik na obisku v Gradežu

Deželni odbornik za finance dr. Tripani je bil včeraj na obisku v Gradežu, kjer si je ogledal tamkajšnjo bolnišnico. Vodstvo ga je seznanilo z najvažnejšimi potrebami te ustanove, ki je že do sedaj prejela od dežele skupno okrog 40 milijonov lir podpore.

Vodovod v Čelah

Čedadska občina je sklenila okrepiti vodovod, ki črpa svojo vodo iz vrelcev v vasi Čele v prapotniški občini. Vgradili bodo še novo cev, da bo zajela še več vode. Ta vodovod bo dovajal vodo na ozemlju čedadske občine v tiste hiše, ki ležijo ob cesti, ki pelje iz Čedada na Staro goro. Stroški za to novo razširitev ne bodo posebno veliki, saj bodo znašali le nekaj nad 6 milijonov lir in bo dal svoj prispevek kmetijski minister. Seveda bodo morali nekaj plačati porabniki sami. Načrt je izdelala direkcija Pojanskega vodovoda, ki je eden od glavnih vodovodov Čedada in ki ima svoje glavne vrelce v soteski med Stupico in Robičem.

Menični protesti

V drugi polovici julija so zabeležili po neuradnih podatkih trgovinske zbornice naslednje menične proteste v občinah pokrajine Gorica: Krmin 4, Doberdob 3, Farra 2, Fogliano 9, Gorica 99, Gradiška 16, Gradež 39, Tržič 143, Moša 2, Romans 3, Ronke 25, Zagraj 22, Škocjan 24, Pierš ob Soči 1, Štarancan 4, Turjak 10, Villesse 2.

Jubilejna razstava slikarja Tominca

Goriško županstvo sporoča, da bodo otvorili jubilejno razstavo del goriškega slikarja Josipa Tominca ob 100-letnici njegove smrti, v nedeljo 28. t.m. ob 17. uri v prostorih pokrajinskega muzeja v palači Attems na Kornu.

Dan prej, v soboto, bo uradna otvoritev ob 16.30; ob 20. uri pa bo na Gradu uraden sprejem.

IZ BENEŠKE SLOVENIJE

Skoro 850 milijonov za asfaltiranje nad 153 km turističnih cest po vaseh

Delo naj bi z deželnim prispevkom opravili do konca 1970
S tem bi ustvarili podlago za večji razvoj turizma v teh krajih

Pokrajinski svet v Vidmu je na svoji zadnji seji med drugim odobril tudi seznam turistično važnih cest, ki naj bi jih uredili in asfaltirali v petletnem obdobju od 1966 do 1970 z deželnim prispevkom, kot ga predvideva zadevni zakon od 29. decembra 1965.

V ta seznam so vključili tudi sedem turistično najbolj važnih cest v Beneški Sloveniji, v skupni izmeri nekaj nad 153 km. Za njihovo ureditev je predviden strošek 847 milijonov lir; od te vsote naj bi prispevala deželna uprava 80 odstotkov.

Med cestami iz tega seznama so: cesta v vasico Kras, na področju občin Dreka in Grmek v dolžini 5,5 km in s predvidenim stroškom 22 milijonov; cesta iz Cepletišča do vasi Matajur km 8,3 in 15 milijonov stroškov; cesta Sovodnje-Cepletišče - državna meja km 7,4 in 15 milijonov; cesta Praprotno-Podrskje ob Idrijci do odcepa ceste na Staro goro km 15,8 in 60 milijonov; važna je tudi cesta od Tarčenta pa do Landarske jame km 2,5 in 20 milijonov; dalje cesta ob Malini iz Ahtna km 9,7 in 60 milijoinov; dalje cesta v Trbilj, ki bo služila štirim občinam: Praprotno, Št. Lenart, Srednje in Grmek, je dolga 16,3 km in bo stala 120 milijonov lir; omenimo naj še dva odseka ceste iz doline v Črni vrh v podboneški občini s skupnimi 21,5 km in 125 milijoni stroškov; predvidena je tudi ureditev ceste iz Ahtna v Prosnid 17,7 km in 110 milijonov; ter cesta na Ivanac od Subide do Tavorjane v dolžini 19,5 km in 80 milijonov lir stroškov.

Kot vidimo je seznam precej obsežen in zanimiv; kdaj in v koliko ga bodo v določenem roku izvedli, to je pa seveda drugo vprašanje. Vsekakor bi bilo potrebno in koristno, da bi omenjene ceste uredili čimprej ter odprli lepote Beneške Slovenije širšemu krogu turistov. Domačinom pa bi s cestnimi deli in drugimi gospodarskimi ukrepi lahko prihranili trpko pot s trebuhom za kruhom v tujino.

Goriška poštna služba spada med najbolje urejene v državi. Redno dostavlja pošiljke in to tudi na zelo pomanjkljive naslove. Kadar pošiljatelj ne ve točnega naslova in napiše samo priimek in ime ter mesto, ga goriški pismonoše zagotovo poiščejo. Takšna pisma namreč pregledajo vsi pismonoše, ki delajo v občini Gorica, tako da ga eden izmed njih pozna, če je le med živimi. Poštna služba se je v zadnjem času okrepila z nakupom nekaj novih majhnih kamionov, ki imajo videmsko registracijo, stalno «bivališče» pa v Gorici. Z njimi razvažajo pakete in pošto, ki je namenjena izven mesta ali ki prihaja k nam. Na sliki jih vidimo na dvorišču poštne palače.

ŠPORTNO PROSVETNO DRUŠTVO SOVODNJE
priredi dne 27 in 28. avgusta
v SOVODNJAH
V soboto, 27. t.m.: PLES
V nedeljo, 28. t.m. ob 16. uri: TEKMA V BRIŠKOLI
Sledi ples na prostem.
Ob 20. uri:
TOMBOLA
z naslednjimi dobitki:
činkvina lir 30.000
I. tombola » 60.000
II. tombola » 10.000
Igral bo izvrsten domač orkester
Deloval bo dobro založen bife s čevapčiči, kranjskimi klobasami, izbranimi pijačami in drugimi specialitetami. — Parkirni prostor za vozila. — V slučaju slabega vremena bo prireditev v soboto in nedeljo 3. in 4. septembra
VABLJENI!

INTERPELACIJA DEŽ. SVETOVALCEV BERGOMASA IN JARCA

Obnoviti proizvodnjo v tekstilnem obratu v Ronkah

Težave ronškega gospodarstva zaradi odpustitev v številnih obratih

Gospodarstvo območja Ronk je v zadnjih letih doživelo precej hudih udarcev. Najprej so lastniki zaprli tekstilni obrat, v katerem si je služilo kruh okoli 400 oseb, delavce pa odpustili tudi v CRDA v Tržiču, v podjetjih CILFIT in v Passero, medtem ko so številni spolovinarji zapustili svoje delo na kmetijah ter se zaposlili drugje.

Zavoljo konjunkture se je italijanska tekstilna industrija zvlekla iz hudih težav, tako da so v sami podgorski tovarni znova začeli delati s polno paro. V nekaterih oddelkih kot je na primer predilnica, so uvedli celo nočne izmene, da bi bili kos naročilom, ter zaposlili večidel delavcev odpuščenih v času krize.

Ker je deželni svet sprejel zakone v korist tekstilnega sektorja, bi deželni odbor mogel posredovati pri lastnikih tekstilnega obrata v Ronkah, da bi ga spet odprli ter zaposlili delavce, ki so bili odpuščeni. V tem smislu sta naslovila na deželnega predsednika interpelacijo komunistična deželna svetovalca Bergomas in Jarc.

Enalotto z nagradami

Z dovoljenjem finančnega ministrstva bodo tudi letos organizirali poletni natečaj za Enalotto z nagradami.

Kdor bo pri stavnem listku št. 35 za 27. avgusta plačal stavo za šest zaporednih tednov tako na dva kot na vseh šest stolpcev, bo vključen brezplačno tudi za žrebanje 70 dobitkov. Med temi so trije avtomobili fiat 1500, 600 in 500, hladilniki, televizorji, skuterji itd. Žrebanje dobitnikov teh nagrad bo že v soboto zvečer ter bo objavljeno v naslednjem vestniku Enalotto.

Posnemati dober vzgled

Deželna svetovalca Bergomas in Jarc sprašujeta deželnega predsednika, če ne bi kazalo razširiti metode zdravljenja bolnikov v goriški umobolnici, ki so splošno priznane kot najmodernejše in najučinkovitejše, tudi na ostale psihiatrične bolnišnice naše dežele.

Nov lokal na koleh na Ajševici

V nekaj dneh bodo odprli na jezercu za gostilno pri Bajti na Ajševici nov moderen gostinski lokal, ki bo stal na koleh. Gostišče bo v neposredni bližini glavne ceste. Sredstva za njegovo izgradnjo je dalo stanovanjsko podjetje.

Kino

Gorica

VERDI. 17.15: «003 contro Intelligence Service». B. Lee in M. Tyzack; črno-beli ameriški film.
CORSO. 17.00: «Il poliziotto 202». R. Jhery in C. Rosset; angleški barvni film.
MODERNISSIMO. 17.30 — 22.30: «I tre spietati». Richard Harrison in Ferdinando Sancho; italijanski barvni film v kinemaskopu.
VITTORIA. 17.—22.: «Ombre sul mare». Glenn Ford in Edvard Robinson; ameriški film.

Tržič

AZZURRO. 18.—22.: «Operažione pleu». T. Tryan.
EXCELSIOR. 17.30—22.: «Muriel — il tempo di ritorno». Barvni film.
PRINCIPE. 18.—22.: «Il coraggio e la sfida». K. Bogarde in M. Demongeaut.
S. MICHELE. 19.30—22.30: «Italiano brava gente». A. Kennedy in Tatjana Samoilova.

Ronke

RIO. 19.30—22.: «Tre contro tutti». Dean Martin in Frank Sinatra; v barvah.
EXCELSIOR. — Zaprt.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna SORANZO, Verdijev korzo št. 57, tel. 28-79.

šport šport šport šport šport

PLAVANJE

ČETRTI DAN SVETOVNEGA PRVENSTVA

Sovjetski zvezi tri zlate kolajne in evropski rekord v štafeti 4x200

Francozinja Mandonnaud osvojila drugi naslov za Francijo Beneck razočarala z osmim mestom - Tudi Vrhovšek osmi v finalu

TEHNIČNI IZIDI
(Kvalifikacije)

200 m metuljček moški: V polfinale so se uvrstili Besen (V. Nem.), Attanasio (It.), Kuzmin (SZ), Feil (Šved.), Skavronsky (SZ), Kasvio (Fin.), Roig (Šp.), Pujol (Šp.), Kleisch (Av.), Stoklasa (Z. Nem.), Thurley (VB), Gregor (V. Nem.), Fossati (It.), Meeuw (V. Nem.), Bewley (VB), Westergren (Šved.).

4x100 m mešano ženske: v finale so se uvrstile Holandska, SZ, V. Nemčija, V. Britanija, Finska, Italija, Švedska in Z. Nemčija.

Vaterpolo — polfinalno tekmovanje:

Jugoslavija — Madžarska (0:1, 2:0, 1:0, 0:1)	3:2
Italija — Romunija (1:0, 0:1, 0:0, 1:0)	2:1
V. Nemčija — Nizozemska	4:2

FINALNA TEKMOVANJA

Skoki z deske moški:

1. SAFONOV (SZ) tock	776,35
2. Andersson (Šved.)	721,50
3. Cagnotto (It.)	731,05
4. Di Biasi (It.)	710,95
5. Vasin (SZ)	709,15
6. Decuseara (Rom.)	707,95
7. Koskinen (Fin.)	687,80
8. Phelps (VB)	653,80
9. Kowalevski (Polj.)	649,35
10. Puchow (Polj.)	647,53
11. Sandstedt (Švde.)	634,10
12. Reff (Z. Nem.)	552,65

200 m hrbtno moški:

1. J. GROMAK (SZ)	2'12"9
2. Monzo (Šp.)	2'15"7
3. Rother (V. Nem.)	2'16"7
4. Vicente (Fr.)	2'17"0
5. Mazanov (SZ)	2'17"2
6. Kunze (V. Nem.)	2'17"3
7. Csikany (Madž.)	2'18"5
8. Vrhovšek (Jug.)	2'19"2

400 m prosto ženske:

1. C. MANDONNAUD (Fr.)	4'48"2
2. Ada Kok (Niz.)	4'48"7
3. Sosnova (SZ)	4'50"1
4. Cave (VB)	4'51"6
5. Ljunggren (Šved.)	4'51"9
6. Dorleans (Fr.)	4'54"3
7. Wanke (V. Nem.)	4'59"3
8. Beneck (It.)	5'00"3

Štafeta 4x200 m prosto moški:

1. SZ (Iljičev, Belitz - Gemain, Pletnev, Novikov)	8'00"2
2. Vzhodna Nemčija	8'01"6
3. Švedska	804"3
4. Francija	8'05"3
5. Zahodna Nemčija	8'09"9
6 Velika Britanija	8'14"7
7. Španija	8'23"8
8. Finska	8'25"3

KOLAJNE

SZ	6	3	2
V. Nemčija	2	3	3
Francija	2	0	0
V. Britanija	1	1	2
Madžarska	0	1	1
Švedska	0	1	1
Španija	0	1	0
Holandska	0	1	0
Italija	0	0	1
Romunija	0	0	1

Sovjetski plavalci so tudi včeraj osvojili levji delež: priborili so si tri od štirih včeraj dodeljenih naslovov, ruska moška štafeta 4x200 prosto pa je postavila nov evropski rekord.

Prvo zlato kolajno je osvojil skakalec Mikhail Safonov, ki je v finalnem tekmovanju nadoknadil zamudo, ki jo je imel glede na Italijana Cagnotta. Slednji je prav v zadnjih skokih popustil, tako da ga je prehitel še Šved Andersson, ki mu je za samih 0,45 točk odvzel srebrno kolajno.

V drugem včerajšnjim finalu so se pomerili kandidati za naslov na 200 m hrbtno, med katerimi je bil tudi Jugoslovan Danijel Vrhovšek. Zmagal je premočno rus Jurij Gromak, ki je prehitel drugoplasiranega Španca Monza za skoraj 3". Vrhovšek se v tako kvalitetni konkurenci ni znašel in je končal na zadnjem — osmem mestu. Vsekakor je že ta uvrstitev zanj izreden uspeh.

Novo razočaranje so Italijani doživeli v ženskem finalu na 400 m prosto. Daniela Beneck se je uvrstila v finale z drugim najboljšim časom, včeraj pa je popolnoma popustila in zasedla zadnje mesto. Zmagala je Francozinja Mandonnaud, ki je prehitela Nizozemko Kok. Obe plavalki sta popravili lastni državni rekord. Sovjetska plavalka Sosnova, ki je v polfinalu dosegla najboljši čas, se je morala zadovoljiti s tretjim mestom.

Najkvalitetnejši pa je bil finale moške štafete 4x200 prosto v katerem so sovjetski plavalci osvojili zlato kolajno in pa nov evropski rekord s časom 8'00"2. Švedsko, ki je imela v kvalifikacijah najboljši čas, je prehitela še Vzhodna Nemčija, ki je osvojila srebrno kolajno.

V vaterpolu so se nadaljevale polfinalne tekme: Italija je s tesno zmago nad Romunijo napravila velik korak proti finalu. Po tem kar je «settebello» pokazal v prejšnjih tekmah, bi bil to že zelo velik uspeh. V drugi tekmi je Vzhodna Nemčija premagala Nizozemsko s 4:2.

NOGOMET

DUNAJ, 24. — V prvem kolu pokala prvakov je dunajski Rapid premagal turško moštvo Galatasary s 4:0 (3:0).

* * *

Rezultati nekaterih prijateljskih predprvenstvenih tekem:

Rimini — Bologna	1:1
Atalanta — Atalanta jr.	2:0
Legnano — Palermo	4:2
Lazio — Maceratese	2:0

NOGOMETNI TURNIR 9. SLOVENSKIH ŠPORTNIH IGER

V članskem turnirju moštva z vrsto nadarjenih igralcev

Primorec — Zarja je bilo goto vo najlepše srečanje, ki smo ga v nedeljo videli na igrišču «Prvi maj». Predvsem so nas presenetili bazovski igralci, in posebno njihov napad. Kalc (17 let), Žagar (16 let) in Marc (16 let) so namreč st alno ogrožali nasprotnika z nevarnimi prodori. Te tri mlade napad alce je vodil odlični Gabrijel Baldasin (25 let), ki je tudi glavni steber na sredini igrišča miljskega Fortituda. Sploh se je po našem mnenju Baldasin odkril za najboljšega igralca tega turnirja. Njegovo izredno delo na sredini igrišča je bilo odločilne važnosti za dosego končne zmage. Baldasin ima vse karakteristike dobrega režiserja: sijajno obvlada žogo, ima krasen pregled nad igro, je vztrajen in neutrudljiv. Poleg tega je igralec Zarje tudi zelo korekten.

Kaj pa z bazoviško obrambo? Zarja igra s prostim igralcem, in sicer z Vojkom Križmančičem, Metlika pa odvija igro «stopperja». Igralca dobro poznata svoje delo in tudi v nedeljo nista razočarala. Beka Ražem in Komar branita krila. Križmančič S. pa pomaga Baldasinu in sredini igrišča. V vratih igra odlični Kalin, ki je obenem tudi trener tega simpatičnega moštva, ki je v nedeljo dokazalo, da lahko konkurira za končno zmago.

In še posebno, ker je eden izmed glavnih favoritov tega turnirja praktično izpadel. Mislimo na Primorje, ki je moralo v nedeljo kloniti po zaslugi vigranih Barkovljanov, ki so si po ostri borbi priborili zasluženo zmago nad kvalitetnejšimi nasprotniki. Barkovljani so imeli v napadu odličnega Husuja, ki je nedvomno najboljši srednji napadalec od vseh, ki smo jih do sedaj videli na tem turnirju. Dosegel je dva gola, eden lepši od drugega, in tako zagotovil Barkovljanom to zmago, ki je nedvomno največje presenečenje prvega kola, in sploh celotnega turnirja. Toda zmaga ni izključno Husujeva stvar; vsi barkovljanski nogometaši so se potrudili od Igorja Lasiča, neutrudljivega režiserja na sredini igrišča pa do Starca S., vedno odločnega v obrambi, Kozloviča, Miliča itd. Z zmago nad Primorjem so Barkovljani praktično že v četrtfinalu. Prebresti pa bodo morali še drugo oviro, to je ekipo Cankarja, o kateri letos govorijo precej dobro.

Zmagali so tudi Brežani, in to precej solidno 3:0. Moštvo je pokazalo nekaj skupnih akcij, uveljavili so se tudi nekateri individualni igralci, npr. Grahonja, Valentič K., Maver Sergij. Vsi so bili izredno korektni. Skratka Brežani so v nedeljo mirno odigrali svojo prvo tekmo, ki jim je služila kot trening za zahtevnejša srečanja v naslednjih kolih. Tehničnim Brežanom goto niso mogli ovirati nogometaši Škamperla, ki so razen nekaterih individualnosti pokazali le zadovoljiv agonizem in borbenost. Nikdar pa niso odvijali skupne igre, povsem pa jim je manjkalo igralcev na sredini igrišča, ki bi znali povezovati obrambo z napadom.

Tehnično na višini je bila tudi tekma Repen — Union, ki pa je disciplinsko popolnoma razočarala. Res škoda, kajti do tedaj so se vsa srečanja odvijala s skoro vzorno korektnostjo. Igralci Uniona pa so po prejetem golu izgubili živce in tekma je kmalu degenerirala. Prekrškov je bilo veliko, celo 12 so jih zagrešili nogometaši Uniona, največ v nedeljskem kolu, Repenci pa so se šestkrat poslužili prekrškov. Upajmo, da se taki izgredi ne bodo več ponavljali. Tehnično, ponavljamo, tekma ni razočarala. Ekipi sta igrali s prostima igralcema in sta torej pokazali precejšnjo nogometno zrelost. Borba na sredini igrišča je bila izenačena. Maver za Union in Šuber za Repen sta skušala graditi igro za lastne napadalce in obenem sta se igralca tudi vzajemno nadzorovala. S časom je prevladal Šuber, kajti igralec Uniona ni bil atletsko dovolj pripravljen. Toda nad vsemi je zablestel Ivan Gombač ,ki je z Unionom nastopil kot prosti igralec. Gombač nastopa v italijanskem prvenstvu za ekipo Gipa Vianija in lahko igra v obrambi na več mestih. Njegove glavne karakteristike so gibčnost, hitrost, zadovoljiva tehnika in dober odriv.

Kras — Sokol tehnično ni bilo zanimivo srečanje. Nogometaši iz Nabrežine so morali na igrišče s precej okrnjeno postavo, kajti njihovo standardno moštvo je v nedeljo igralo v Kopru. Torej gotovo ne moremo oceniti Nabrežincev na podlagi njihovega nedeljskega nastopa proti Krasu. Tudi to srečanje disciplinsko ni bilo na višini, vendar ni nikdar degeneriralo. Iz splošne skromnosti so zadovoljili za Sokol Gruden zaradi nekaterih osebnih prodorov in Segato zaradi odločnosti v obrambi, za Kras pa srednji napadalec Živec, hiter in z dobro tehniko, v obrambi pa je zadovoljil Živec S.

— edson —

IZIDI I. KOLA

A skupina	
Barkovlje — Primorje	2-1
B skupina	
Zarja — Primorec	2-0
Sokol — Kras	2-1
C skupina	
Repen — Union	2-1
Č skupina	
Breg — Škamperle	3-0

LESTVICE

A skupina							
Barkovlje	1	1	0	0	2	1	2
Primorje	1	0	0	1	1	2	0
Cankar	0	0	0	0	0	0	0
B skupina							
Zarja	1	1	0	0	2	0	2
Sokol	1	1	0	0	2	1	2
Kras	1	0	0	1	1	2	0
Primorec	1	0	0	1	0	2	0
C skupina							
Repen	1	1	0	0	2	1	2
Union	1	0	0	1	1	2	0
Kolarič	0	0	0	0	0	0	0
Č skupina							
Breg	1	1	0	0	3	0	2
Škamperle	1	0	0	1	0	2	0
Doberdob	0	0	0	0	0	0	0

PRIHODNJE KOLO

ČLANI

A skupina
Ob 8.00: **Cankar - Barkovlje**
B skupina
Ob 9.45: **Primorec - Sokol**
Ob 14.45: **Kras - Zarja**
C skupina
Ob 16.30: **Kolarič - Union**
Č skupina
Ob 13.00: **Doberdob - Breg**
MLADINCI
Ob 11.45: **Sokol - Breg**

* * *

Vse tekme bodo na stadionu «Prvi maj».

GOLI

V članski konkurenci je bilo v prvem kolu doseženih 14 golov, v mladinski pa 11. Skupno 25 golov.

NAJBOLJŠI STRELCI

ČLANI
2 gola: Valentinčič K. (Breg), Gomizelj E. (Repen) in Husu (Barkovlje).
1 gol: Kralj A. (Kras), Antonini (Sokol), Žagar in Kalc (Zarja), Vodopivec L. (Breg), Gombač B. (Union) in Verginella (Primorje).
MLADINCI
4 gole: Rustja O. (Primorje).
2 gola: Sulčič E. in Daneu B. (Primorje).
1 gol: Švagelj M. (Cankar) in Trampuž L. (Primorje).

ENAJSTMETROVKE

Dosojeni sta bili dve enajstmetrovki, od katerih je bila le ena realizirana. Strelec je bil Verginella (Primorje - Barkovlje, sodnik Mahorčič). Priložnost pa je zapravil Pertot V. (Sokol - Kras, sodnik Petaros).

AVTOGOLI

V prvem kolu sta bila dosežena dva avtogola. Eden v članskem, drugi v mladinskem turnirju. Med člani je spravil žogo v lastno mrežo Živec B. (Kras), med mladinci pa Colja S. (Cankar).

KAZNI

Strogih kazni (izključitev itd.) ni bilo.

GLEDALCI

Tekmam je v nedeljo prisostvovalo približno 780 oseb.

NEPREMAGANI VRATARJI

Svojo nepremagljivost sta obdržala vratarja Kalin (Zarja) in Balos (Breg).

MAJICE MOŠTEV

Nastopajoče ekipe so se predstavile na igrišču v naslednjih dresih:
Barkovlje: rdeči
Primorje: rdeči z rumenim robom
Breg: plavi z belim robom
Škamperle: črno - rdeči
Cankar: rdeči z vodoravno plavo črto
Zarja: rdeči z belim robom
Primorec: črni
Sokol: rdeči z belo - črnim poševnim pasom
Kras: beli
Repen: rumeni s plavimi robovi
Union: beli z modrimi robovi

DISCIPLINSKI POKAL

Športno društvo UNION je dalo na razpolago prirediteljem disciplinski pokal, ki bo pripadel najbolj športnemu in korektnemu moštvu.

Po prvem kolu vodijo v članski disciplinski lestvici: Zarja, Repen, Barkovlje z 8 točkami. Sledijo Škamperle 7, Breg in Primorje 6, Primorec 5, Union in Sokol 4, Kras 3.

Med mladinci pa vodi Cankar z 8 točkami. Sledi Primorje s 7 točkami.

KOŠARKA

V nadaljevanju mladinskega mednarodnega turnirja v košarki je v torek zvečer Italija premagala Francijo 49:39 (18:21) in se tako pridružila Jugoslaviji na čelu B skupine.

Včeraj zvečer so tekmo Finska-Francija prekinili zaradi dežja pri stanju 37:30 v korist Finske. Tudi drugo tekmo Španija-Bolgarija, veljavno za A skupino, so morali prekiniti. Tekmi drugega kola bodo odigrali v petek, po tretjem kolu.

Pozneje so vseeno odigrali tekmo med Italijo in Jugoslavijo. Zmagala je slednja z izidom 51:44 (21:27). Med Jugoslovani sta bila najuspešnejša Simonovič (20) in Cosič (13), med Italijani pa Gergatti (13) in Meneghin (9).

Spored tekem A lige za prvenstvo 1966-67

1. KOLO: 18. septembra 1966
Atalanta — Juventus
Fiorentina — Lazio
Foggia — Internazionale
Lecco — Cagliari
Mantova — Bologna
Milan — Venezia
Napoli — Vicenza
Roma — Brescia
Torino — Spal

2. KOLO: 25. septembra
Bologna — Foggia
Brescia — Fiorentina
Cagliari — Milano
Internazionale — L. Vicenza
Juventus — Lecco
Lazio — Torino
Mantova — Roma
Napoli — Spal
Venezia — Atalanta

3. KOLO: 2. oktobra
Atalanta — Internazionale
Cagliari — Bologna
Fiorentina — Juventus
L. Vicenza — Foggia
Lecco — Lazio
Milan — Mantova
Roma — Napoli
Spal — Brescia
Torino — Venezia

4. KOLO: 9. oktobra
Bologna — Torino
Foggia — Cagliari
Internazionale — Spal
Juventus — Brescia
L. Vicenza — Roma
Lazio — Atalanta
Mantova — Lecco
Napoli — Milan
Venezia — Fiorentina

5. KOLO: 16. oktobra
Atalanta — Napoli
Brescia — L. Vicenza
Fiorentina — Mantova
Foggia — Venezia
Lecco — Internazionale
Milan — Lazio
Roma — Cagliari
Spal — Bologna
Torino — Juventus

6. KOLO: 23. oktobra
Atalanta — Spal
Bologna — Lecco
Cagliari — Fiorentina
Internazionale — Brescia
Juventus — Foggia
L. Vicenza — Milan
Lazio — Roma
Mantova — Torino
Venezia — Napoli

7. KOLO: 6. novembra
Brescia — Mantova
Cagliari — Venezia
Fiorentina — L. Vicenza
Lecco — Atalanta
Milan — Foggia
Napoli — Lazio
Roma — Bologna
Spal — Juventus
Torino — Internazionale

8. KOLO: 13. novembra
Bologna — Napoli
Brescia — Milan
Foggia — Fiorentina
Internazionale — Roma
Juventus — Cagliari
L. Vicenza — Atalanta
Lazio — Spal
Lecco — Torino
Venezia — Mantova

9. KOLO: 20. novembra
Atalanta — Brescia
Fiorentina — Bologna
Mantova — Cagliari
Milan — Internazionale
Napoli — Juventus
Roma — Lecco
Spal — Foggia
Torino — L. Vicenza
Venezia — Lazio

10. KOLO: 4. decembra
Bologna — Internazionale
Brescia — Venezia
Cagliari — Lazio
L. Vicenza — Spal
Lecco — Foggia
Mantova — Napoli
Milan — Fiorentina
Roma — Juventus
Torino — Atalanta

11. KOLO: 11. decembra
Atalanta — Roma
Brescia — Napoli
Cagliari — Torino
Fiorentina — Lecco
Foggia — Mantova
Internazionale — Venezia
Juventus — Bologna
Lazio — L. Vicenza

12 KOLO: 18. decembra
Bologna — Brescia
Foggia — Roma
L. Vicenza — Mantova
Lazio — Internazionale
Lecco — Spal
Milan — Atalanta
Napoli — Cagliari
Torino — Fiorentina
Venezia — Juventus

13. KOLO: 25. decembra
Atalanta — Bologna
Brescia — Lecco
Internazionale — Cagliari
Juventus — Milan
L. Vicenza — Venezia
Mantova — Lazio
Napoli — Foggia
Roma — Torino
Spal — Fiorentina

14. KOLO: 1. januarja 1967
Bologna — Venezia
Brescia — Lazio
Cagliari — Atalanta
Fiorentina — Napoli
Internazionale — Juventus
Lecco — L. Vicenza
Mantova — Spal
Roma — Milan
Torino — Foggia

15. KOLO: 8. januarja
Atalanta — Fiorentina
Foggia — Brescia
Juventus — Mantova
L. Vicenza — Cagliari
Lazio — Bologna
Milan — Torino
Napoli — Internazionale
Spal — Roma
Venezia — Lecco

16. KOLO: 15. januarja
Brescia — Torino
Fiorentina — Internazionale
Foggia — Lazio
Juventus — L. Vicenza
Mantova — Atalanta
Milan — Bologna
Napoli — Lecco
Roma — Venezia
Spal — Cagliari

17. KOLO: 22. januarja
Atalanta — Foggia
Bologna — L. Vicenza
Cagliari — Brescia
Fiorentina — Roma
Internazionale — Mantova
Lazio — Juventus
Lecco — Milan
Torino — Napoli
Venezia — Spal

Povratne tekme se bodo pričele 29. januarja. Prvenstvo bo počivalo le dve nedelji: 30. oktobra, po 6. kolu, zaradi tekme Italija — Sovjetska zveza (Milan, 1. nov.) in pa 27. novembra, po 9. kolu, zaradi tekme Italija — Romunija (26. novembra), ki spada v 1. kolo Evropskega pokala za državne reprezentance.

KOLESARSTVO OD DANES DO 4. SEPTEMBRA

Svetovno prvenstvo na cesti in dirkališču

NURBURGRING, 24. — Jutri se bo pričelo svetovno prvenstvo v kolesarstvu. Atleti iz 33 držav se bodo potegovali za 15 zlatih medalj na stezi v Frankfurtu in na cestni progi v Nurburgringu. Svetovno prvenstvo sta letos obogatili še dve panogi: kilometer z mesta in tandem, v katerih bodo nastopili le amaterji.

Prvenstvo bo otvorila v četrtek ekipna zasledovalna vožnja na cesti. Prvak v tej panogi je Italija, ki je lani zmagala s postavo Dalla Bona, Denti, Guerra, Soldo. Prvi trije bodo nastopili tudi letos, četrtega pa bo nadomestil Benfatto. Vsi štirje so se letos že dobro izkazali, predvsem Denti, ki je zmagal na Touru za amaterje. Že zaradi tega je Italija, ki že dolgo let nima pravih nasprotnikov v tej panogi, tudi letos glavni favorit. Najbolj nevarne pa bodo zanjo reprezentance Francije, Sovjetske zveze, Nizozemske in Vzhodne Nemčije.

V soboto zjutraj bodo na vrsti ženske, ki bodo tekmovale na 46,482 km dolgi progi. Zlato kolajno je na zadnjem prvenstvu osvojila vzhodna Nemka Eicholz, prva mesta pa bi morala biti tudi letos plen Nemk in Rusinj.

Popoldne istega dne bodo nastopili na 182,400 km dolgi progi amaterji. Prijavljenih je približno 150 kolesarjev, glavni favoriti za prva mesta pa so Francozi in Italijani. Francozi, med katerimi ne bo letos nastopil svetovni prvak Botherel, ki je poškodovan, polagajo največ upanja v Bernarda Guyota, zmagovalca letošnje dirke Praga - Varšava - Berlin, Italijani pa zaupajo predvsem Dentiju, Albonettiju in Favaru.

Tekmovanja na cesti bodo zaključili profesionalci, ki bodo nastopili v nedeljo na 273,720 km dolgi progi. Ta panoga je seveda center svetovnega prvenstva. Glavna favorita sta Nemec Rudi Altig, ki je letos dosegel izvrstno formo, in pa svetovni prvak Anglež Tomy Simpson. Tudi Italijani imajo veliko možnosti, saj so Motta, Gimondi, Bitossi in Vicentini sposobni največjih podvigov. V primeru sprinta za zlato kolajno pa bo treba paziti predvsem na Planckaerta, Karstensa in Janssena.

V ponedeljek pa se bodo pričele dirke na stezi v Frankfurtu. Prvi bodo nastopili tekmovalci v kilometru brez zaleta. Glavna favorita sta Italijan Sartori in Francoz Trentin. V torek bo na sporedu zasledovalna vožnja za ženske, v sredo pa bodo oddali kolajne v hitrostni vožnji in v zasledovanju za amaterje. V slednji bo nastopil tudi Goričan Uršič, ki bo najhujši nasprotnik svetovnega prvaka Groena.

V petek bo ženska hitrostna vožnja, v soboto pa zasledovanje profesionalcev, amaterji pa se bodo pomerili v tandemu in v vožnji za motorji.

Prvenstvo se bo zaključilo v nedeljo, ko bodo na sporedu finalna tekmovanja v ekipni zasledovalni vožnji za amaterje, v hitrostni vožnji za profesionalce in v vožnji za motorji za profesionalce.

V SOBOTO IN NEDELJO NA VALMAURI

Deseteroboj Š.Z. Bor

Na startu vsi najboljši deželni atleti

Beneckova nepričakovano šele osma

Športno združenje Bor prireja v soboto in nedeljo tekmovanje v deseteroboju za atlete iz dežele Furlanije — Julijske krajine. Tekmovanje bo v soboto popoldne (100 m, višina, daljina, krogla, 400 m), nadaljevalo se bo v nedeljo zjutraj (110 m zapreke in disk), končalo se bo v nedeljo popoldne (palica, kopje in 1500 m).

Organizator pričakuje, da se bodo za tekmovanje prijavili vsi najboljši atleti iz dežele z Musulinom in Medesanijem na čelu, ker vlada za to tekmovanje v domačih atletskih krogih veliko zanimanje, ker bodo imeli tako deseteroborci vsaj eno pregledno tekmovanje pred deželnim prventsvom, ki pride na vrsto kasneje.

Zelo dobre rezultate se pričakuje tudi od borovca Cesarja, ki spada v tej panogi v deželno elito.

V soboto popoldne bodo na sporedu še nekatere druge panoge, da bo spored bolj pester. Tekmovalo se bo v metu kladiva in metu diska, na sporedu pa bodo tudi teki na 200, 800 in 5000 m.

V nedeljo zjutraj bo na stadionu posebno živo, ker bodo poleg deseteroborcev tekmovala tudi dekleta. Ginnastica Triestina se bo namreč srečala z ekipo Julia Dalmatica iz Milana.

Že utrujeni od 7 panog, bodo atleti na Valmauri v nedeljo popoldne in proti večeru končali tekmovanje, ki bo določilo najbolj popolnega deželnega atleta.

Drevi bo ob 21. uri v Bazovici trening tekma v košarki med peterkama Bora in Sežane.

MOTOCIKLIZEM

V nedeljo, 21. t.m. so bile v Novi Gorici avto-moto dirke za katere je bil razpisan naslov jugoslovanskega prvaka. Z udeležbo Italijanov in Avstrijcev izven te konkurence je bilo prijavljenih 90 tekmovalcev porazdeljenih v kategorijah A 50 cc., A 125 cc., A 175 cc., A 250cc., B do 1000 cc. s prikolico in C do 850 cc. za avtomobile.

V kategorijah 125, 175 in 250 so se po zaslugi Pariottija in Accordija uveljavili Italijani, medtem ko se je v kategoriji 50 cc. uveljavil Adrijan Bernetič z vozilom Tomos 50 D-7. V konkurenci avtomobilov je zmagal odlični Jovica Palikovič z avtomobilom Steyer Puch (avstrijski 500), ki je prehitel ostale Fiat Abarth in Zastava Carillo.

V tekmovanju motorjev s prikolico pa je osvojil prvo mesto par Šnajder-Rogan, medtem ko je najhitrejši krog izvršil slovenski par Salobir-Lipovnik, ki je dosegel poprečno hitrost 88,904 km/h.

SANDY

JURIJ KOROLJKOV 60.

Človek, za katerega ni bilo skrivnosti

Roman o znamenitih sovjetskih obveščevalcih Sorgeju in Vukeliću

Sorge je rahlo šepaje hodil po sobi in neprestano kadil, prižigaje cigareto za cigareto.

«Vidim, da boš le morala odpotovati od tukaj, Mitiko, malo se boš pomirila,» je rekel Richard. «Povej mi, kaj bi počela, če bi jaz, vzemimo tako, umrl takrat, ko sem padel z motornega kolesa? Saj bi se tudi to lahko zgodilo!»

Richard je hotel pripraviti Isii na tisto, kar bi se utegnilo pripetiti. Veliko je o tem razmišljal, kako bi zavaroval pred nevarnostjo žensko, do usode katere ni bil ravnodušen.

«Poslušaj, Mitiko,» je rekel razmišljajoče, «morda pa bi se ti poročila...

«Ne, ne!... Ni treba tako govoriti, Iki-san.» Mitiko je dvignila roke, kot bi se hotela braniti. Oči so se ji napolnile s solzami. «Potem je bolje oditi na Miharo...»

Mihara je ognjenik, v katerega žrelo se mečejo ženske, ki so jih bili zavrnili ljubljeni moški. Isii se je to iztrgalo nepričakovano. Zmedla se je in dvignila glavo.

«Kaj ima tukaj opraviti Mihara, Mitiko? Jaz mislim na tvojo srečo... Odpotuj, Mitiko, v Šanghaj, živi tam in to tem bolj, ker moram tjakaj poslati nekoga zaradi opravkov. Jaz bom prav tako prišel, razkazal ti bom mesto, skupaj bova plavala v reki.» Nagovarjal jo je kot otroka.

«Toda nimam potnega lista,» mu je odvrnila Isii. «Kdo pa me bo spustil v Šanghaj? Potem... potem... nočem odpotovati od tukaj. Vi ne boste prišli v Šanghaj, Iki-san.»

«Toda razumi vendar, ti tukaj ne moreš ostati...»

Omenjeni razgovor je potekal avgusta. Zdaj je redko prihajala v Ulico Nagasaki. Toda, zakaj je prišla danes?...

«Ali se je kaj pripetilo, Mitiko?» jo je vprašal.

«Ne vem, Iki-san, morda so vse to samo neumnosti, toda moje srce je vznemirjeno... Včeraj so me spet klicali na policijo... Prišla sem ti povedat... Tu je bil nekdo, poglejte...» je pokazala Mitiko na lesene lestve, ki jih je Sorge uporabljal, da je lahko prišel do vrhnjih knjižnih polic. Na lestvah je bilo videti sledove gumijastega podplata. Takšnih čevljev Sorge nikoli ni nosil...

Mitiki je rekla, da je prav takšno sled videla na dvorišču poleg verande. Le kaj je tisti človek iskal pri Iki-sanu?

Richard se je potrudil, da bi pomiril vznemirjeno Isii: neumnosti, «verjetno je prišel električar, to je bilo prejšnji teden. Zagotovo je vzel lestev, da bi dosegel žico. Isii je vedela: v petek, ko je pospravljala sobo, teh sledov ni bilo... Toda ni nasprotovala Sorgeju, naredila se je, kot bi jo njegove besede pomirile. Zakaj naj bi jezila Iki-sana? Saj je že brez tega imel dovolj svojih skrbi. Iki-san je vendar sam dobro vedel, kaj je bilo treba storiti. Samo opozoriti ga je hotela.

Položaj je bil zares vznemirjujoč. Sorge je čutil, da se obroč okrog njega oži. Toda zdaj je mislil samo na eno: samo, da bi se danes ničesar ne pripetilo. Danes je odločilni dan, ki bo pokazal rezultat številnih let obveščevalnega dela. Nekaj vrstic informacij, ki jih bo drevi poslal v Moskvo, bo dokončno potrdilo njegov kategorični zaključek: kvantunška armada letos ne bo napadla sovjetskega Daljnega vzhoda, japonska agresija se je obrnila proti južnim morjem. Seveda, saj se ne bodo mogli boriti na dveh frontah. Vztrajnost Rusije je potišala razvnetost japonskih militaristov! To je danes treba sporočiti centru. Prav danes! Zdaj je dragocen sleherni dan, sleherni trenutek! Berlinski radio hripavo kriči na ves glas o zmagah nemške fašistične armade. Morda pa se bo četam iz Sibirije posrečilo priti na pomoč Moskvi. Kako bi bil Richard zdaj rad tam, v Podmoskovju, in se boril s sovražnikom odkrito, ne da bi se prikrival! Že zdavnaj so bili obljubili, da bodo Richarda odpoklicali iz Japonske. Zdaj pa je bil že čas, Sorge je sodil, da je bilo njegovo delo opravljeno. Danes bo poslal sporočilo, zaradi katerega je v bistvu preživel tukaj toliko nevarnih in težkih let.

Na Isiino žalost Richard ni hotel zajtrkovati, popil je samo čašo močnega čaja. Rekel je, da bo jedel kasneje na veleposlaništvu. Domenila sta se, da se bosta zvečer našla v «Rheingoldu»: sredi obilice opravkov se Richard niti ni spomnil na svoj rojstni dan in obletnico njunega poznanstva — že šest let... Zdaj pa naj mu Mitiko oprosti, toda zelo nujno delo ima...

Sorge je poprosil Isii, naj pobere cvetje na verandi, ki je že ovenelo. Ne, ne prav tako ni treba svežega cvetja. Naj vaza ostane prazna — tista, ki stoji na ulični strani...

Richard Sorge je to storil zato, da bi opozoril prijatelje — v svoji hiši je razglasil «karanteno»...

Isii je odšla, slišal je, kako si je v predsobi oblekla svoje geta, kako so se zaloputnile vrata in že so na cesti zaštropotali leseni podplati njenih čevljev. Richard je sedel, da bi začel z delom. Treba je bilo šifrirati poslednje Osakijevo sporočilo. Po trikratnem preverjanju se je, kot vedno, izkazalo za točno. Ta človek, ki se je gibal v izbranem krogu uglednih japonskih politikov, je bil, preprosto povedano, nenadomestljiv. Richardu se je včasih zdelo, kot bi se sam udeleževal sej tajnega sveta na cesarskem dvoru, kot bi sam poslušal najzaupnejše razgovore o japonskih državnih zadevah.

Tiste dni je Osaki sporočil o zasedanju v predsednikovi rezidenci. Zbrali so se v nedeljo popolnoma tajno — princ Konoe je bil že prej zapovedal, naj odpustijo vse sluge. Hosumi Osaki je moral sam pripravljati čaj. Zato je nekajkrat odšel iz kabineta.

Na posvetovanju je minister za vojno mornarico general Nagana rekel:

«Stojimo na križišču poti, in rešiti moramo vprašanje bodisi v korist miru ali vojne.»

Vsi so se odločili za vojno. Samo Konoe je do neke meje omahoval.

«Zelo veliko odgovornost do vojne na Kitajskem imam,» je počasi dejal, «in ta vojna niti danes, po štirih letih, ni prinesla rezultatov. Težko mi je odločiti se za drugo vojno...»

Premieru je ostro nasprotoval vojni minister general Tozio. Dejal je, da je vojna potrebna, pa čeprav samo za podpiranje bojnega duha v armadi. Vojni minister je omenil besede nekoga, ki so bile izgovorjene v začetku tega stoletja, pred napadom na Rusijo: «Začnite streljati in streli bodo združili narod...»

Na posvetovanju je pet ministrov odločilo: Japonska bo prodirala proti jugu. Do Rusije pa bodo ohranili sovražno nevtralnost.

Osaki je Richardu obljubil, da mu bo naslednjega dne sporočil nadaljnje novice. Vendar, bog ve zakaj, ni prišel včeraj na domenjeni sestanek.

Sorge je šifriral brzojavko, v kateri je razložil novo nastali politični položaj. Izpod njegovega svinčnika so se belile skupine številk — vrsta za vrsto. Skupine številk so govorile:

«... V teku prvih tednov priprav za napad proti ZSSR je poveljstvo kvantunške armade ukazalo, naj vpokličejo tri tisoč izkušenih železničarjev za ureditev vojaškega prometa po sibirski magistrali. Toda zdaj so ta ukaz umaknili.»

Svoje poročilo je Sorge končal s stavkom:

«Vse to priča, da vojske v tem letu ne bo.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica Silvio Pellico 1 - II., Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV. FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37.338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — Vnaprej: četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 7.700 lir — SFRJ: posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 503-3-85 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda. — Oglasi tržaške in goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska Trst